

UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět, je členěn na:

- Komunikační a slohovou výchovu
- Jazykovou výchovu
- Literární výchovu

Je úzce spjat s dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi, hudební výchovou, občanskou výchovou a výtvarnou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, EGS, MKV a MV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...

- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k jejich propojování do širších významových celků
- učíme žáky využívat prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprodukty...)
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví a k úctě našich národních tradic

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách ČJL, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin ČJL zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9 čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9 komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9 dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

ČJL-9 orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9 pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména;
pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9 rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9 rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9 správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9 zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
ČJL-9 zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9 orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
ČJL-9 ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9 rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9 dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře
CJ-9 reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Změny RVP od 1. 9. 2023

Charakteristika vzdělávací oblasti se doplňuje odstavcem, který zní: „U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. SEŠIT 4/2023 strana 5 Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.“

Poznámky ke vzdělávacím oblastem v podkapitole Jazyk a jazyková komunikace se v poslední odrážce doplňují slova „nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Poznámky ke vzdělávacím oblastem se v části „Disponibilní časová dotace“ doplňuje odrážka, která zní: „k realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“.

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období – ročník:	3. období – 6. ročník
Počet hodin:	5 hodin týdně

Očekávané výstupy předmětu

žák

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Cílové zaměření předmětu v 6. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 6. ročníku směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojení pravidel pro vytváření psaných textů
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- čtení textu s porozuměním a následnou reprodukcí
- vytváření prostoru pro samostatné získávání informací z různých zdrojů (slovníky, jazykové příručky, ...)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma, mezipředmětové vztahy
Mluvnice		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny, umí je používat - rozlišuje útvary národního jazyka - pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka - učí se spisovně vyslovovat česká slova a běžně užívaná cizí slova - používá správně pauzy, důrazy, tempo, přízvuk - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - chápe zásady tvoření českých slov - chápe podobu znělosti - ovládá základní pravopisné jevy - umí třídit slovní druhy - tvoří spisovné tvary - rozlišuje jména obecná a vlastní - umí skloňovat a stupňovat přídavná jména a správně je psát - umí vyhledat a určit zájmena - umí skloňovat zájmena	Jazyk a jeho útvary (spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí) - jazykověda - úvod o jazyce a jazykové příručky Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti (spisovná a nespisovná výslovnost) - stavby slova a pravopis - slova příbuzná - slovotvorný základ, předpona, přípona - střídání hlásek, skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky - skupiny bě - bje, vě – vje , pě , mě – mně - předpony s -, se -, z-, ze- , vz- , vze - , - předložky s , se , z , ze - i / í , y / ý po obojetných souhláskách Tvarosloví - slovní druhy - druhy podstatných jmen - jména osobní a místní - gramatické kategorie podstatných jmen - druhy přídavných jmen - skloňování přídavných jmen - stupňování přídavných jmen - jmenné tvary přídavných jmen - druhy zájmen - skloňování zájmen já, ten, náš,	OSV 1.2 OSV 1.1 OSV 1.2

ukazovací a přivlastňovací - umí vyhledat a určit číslovky - umí použít spisovné tvary podmiňovacího způsobu - rozezná základní větné členy - učí se určovat rozvíjející větné členy - umí určit větu hlavní a vedlejší - umí spojit větu spojovacími výrazy a správně používat interpunkci	on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, - druhy číslovek - užívání číslovek a jejich skloňování - slovesa - gramatické kategorie sloves - tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého Skladba - základní větné členy - shoda podmětu s přísudkem - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá a souvětí - interpunkce v souvětí - přímá řeč	
Sloh a komunikace		
- vyjádří ústně či písemně své zážitky - čte s porozuměním - formuluje hlavní myšlenky textu - obohacuje si slovní zásobu - seznamuje se se způsoby členění Textu - umí zpracovat popis - operuje s termíny - umí vypracovat jednoduchý pracovní postup - umí sestavit zprávu a oznámení - učí se odlišovat objektivitu a subjektivitu ve zprávě - učí se rozpoznat záměrnou manipulaci ve sdělení a zprávě - umí pořádit výpisky z jednoduchého odborného textu	Vypravování - časová posloupnost - vypravování podle obrázků, četby, filmu, vlastních zážitků, ... - jazykové prostředky vypravování (dějová slovesa, přímá řeč, přirovnání, přísloví) - jednoduchá osnova - odstavce Popis - popis (předmětu, děje, osoby, pracovního postupu) Zpráva, oznámení - sestavování zpráv a oznámení Výpisky, výtah - hlavní myšlenky textu	

- umí vytvořit výtah z odborného článku - učí se psát osobní a úřední dopis - učí se dbát na výstižnost a kultivovanost své komunikace v různých situacích a zlepšovat ji - umí použít vhodný typ komunikačního prostředku - umí telefonovat a jednat v krizových situacích - vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat - stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskutování a debatách vč. digitálních - vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno - požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk	Dopis - dopis osobní a úřední Telefonní a elektronická komunikace - telefon, SMS, e-mail, subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení ověřování informačních zdrojů; rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty; poctivá, korektní argumentace národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, obecná čeština a nářečí a jejich funkce	MV 2.1 MV 2.2 MV 1.5
Literární výchova		
- výrazně čte - dokáže reprodukovat přečtený text	Mýty, báje, pohádky, pověsti - mýty antické a biblické - české a světové pohádky - pohádky klasické a moderní	

- zná alespoň jednu regionální pověst - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - učí se dramatizaci textu - při rozboru literárního díla využívá základních literárních pojmů - učí se přednesu - učí se hodnotit postoje literárních postav - umí uvést příklad spisovatelů jednotlivých literárních žánrů - formuluje vlastní názory k filmové a televizní tvorbě - umí se orientovat v knihovně - vytváří si kladný vztah ke knize	- české pověsti - regionální pověsti Z české literatury 19.století - povídky (historické, dobrodružné, ze života dětí...) - básně, balady Na cestě - cestopis - román Příběhy odvahy a dobrodružství - román - povídka - kladný hrdina Svět lidí a zvířat - příběhy se zvířetem - literatura umělecká a literatura faktu Maléry a patálie - humorná povídka - filmová a televizní tvorba Úsměvy a šibalství - lidové texty - poezie a próza Knihovna - orientace v knihovně - práce s encyklopediemi	
---	---	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období – ročník:	3. období – 7. ročník
Počet hodin:	4 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- soustavně a pravidelně využívá vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- samostatně se rozhoduje, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč
- vyhledává a prakticky zkouší nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby
- při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů posuzuje spolehlivost informačních zdrojů a informací jako takových a dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými, a to i elektronická), a tím vytváří příležitosti k tomu, aby rozvíjel komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci, strategii a záměr a volil vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci
- zapojuje se do spolupráce s realizačním týmem třídního blogu nebo školního časopisu; vnímá školní média jako jeden z prostředků komunikace

- využívá zkušenosti s komunikací z prostředí digitálních technologií pro rozvoj své personální a interpersonální komunikace a pro utváření svého hodnotového systému

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů rozumí jejich významu a smyslu
- vede si strukturované portfolio zahrnující informace o četbě krásné literatury a informačních zdrojích z dalších oblastí svého zájmu, a tím sleduje pokrok ve svém učení
- využívá osobní zkušenosti s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí
- při práci s informačními zdroji dodržuje autorská práva, ochranu osobních údajů a vlastní bezpečnost, dodržuje licenci duševního vlastnictví

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- ovládnutí jazykových jevů
- rozvíjení čtenářských schopností
- osvojení pravidel pro vytváření psaných textů rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu

- porozumění druhům písemných textů a uměleckých projevů
- vnímání literatury jako zdroje poznání
- získávání estetických zážitků z četby
- rozvíjení zájmů o četbu
- využívání slovníků pro získávání informací
- **hodnocení digitálního obsahu, vybírání a didaktickému transformování vhodných digitálních textů**
- **volbě vhodných čtenářských strategií při čtení digitálních textů**
- **volbě vhodných nástrojů, zdrojů a jazykových prostředků v souladu s komunikačním záměrem a autorským právem i s ohledem na to, zda komunikují s člověkem, nebo strojem**
- **vlastní i vzájemné reflexi účinků zvolených prostředků komunikace v digitálním prostředí, k dodržování pravidel slušného chování na internetu**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova		
- rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou - seznamuje se s typy jednočlenných vět - rozliší větu hlavní a vedlejší - vyhledává spojovací výrazy - volí vhodné spojky v souvětích - vytváří jednoduchá souvětí - orientuje se v různých typech vedlejších vět - rozlišuje větné členy a správně je určuje - znalostí větných členů využívá ve stavbě věty - rozlišuje jednotlivé slovní druhy	Skladba - stavba větná - věty jednočlenné a dvojčlenné - větný ekvivalent - druhy jednočlenných vět - souvětí - rozlišování hlavní a vedlejší věty - větný člen holý, rozvitý, několikanásobný - základní větné členy / druhy PO, druhy PS - vedlejší věta podmětná a přísudková - určování vět na základě zvládnutí větných členů - shoda PO a PS - rozvíjející větné členy - předmět, vedlejší věta předmětná - druhy příslovečného určení, druhy vedlejších vět příslovečných - druhy přívlastků, vedlejší věta přívlastková - doplněk, vedlejší věta doplňková - nahrazování větných členů vedlejšími větami - tvoření vět Tvarosloví	OSV 2.3

- prohlubuje své znalosti v pravopise - určuje gramatické kategorie u ohebných slovních druhů - nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu - vyhledává obtížnější tvary slov v jazykových příručkách - určuje neohebné slovní druhy - umí vyhledávat a používat správný pravopis - vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná - seznamuje se se způsoby obohacování slovní zásoby - využívá termíny z různých vědních disciplín - zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel - odliší v komunikaci dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí	- slovní druhy – prohlubování učiva - podstatná jména – odchýlné tvary označující části těla - zájmena (skloňování a užívání vztažných zájmen) - slovesa – obtížnější slovesné tvary - slovesný rod činný a trpný - neohebné slovní druhy Psaní velkých písmen - procvičování a ověřování správného psaní velkých písmen Význam slov - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, homonyma, antonyma - slovní zásoba a tvoření slov - aktivní komunikace: komunikace ve třídě, ve společnosti a online - způsoby korektního a nekorektního diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	OSV 2.3
Komunikační a slohová výchova		
- vyjádří ústně či písemně své zážitky v různých situacích - formuluje hlavní myšlenky textu - seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění - obohacuje si slovní zásobu - používá vhodné jazykové prostředky - dbá na vhodný výběr slov	Vypravování - ústní i písemné - osnova - kompozice - jazykové prostředky Popis - popis uměleckého díla	OSV 1.2

- odliší podstatné a okrajové informace - uvědomuje si posloupnost - vyjadřuje se srozumitelně a jednoznačně - dokáže popsat své city a pocity - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky - v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví - odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví - učí se vhodně stylizovat - rozvíjí kultivovaný písemný projev - učí se hledat a formulovat hlavní myšlenky textu - umí sestavit svůj životopis - vyjadřuje se souvisle a plynule - dbá na výslovnost a hlasitost	- popis pracovního postupu - popis osoby - líčení Charakteristika - vnější a vnitřní - tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma, s oporou o vlastní žákovské informační portfolio Žádost, pozvánka, inzerát, oznámení Výtah Životopis Člověk ve společnosti - telefonování, představování, vystupování na veřejnosti	
Literární výchova		
- pozná základní literární druhy - formuluje vlastní názor na umělecké dílo - pracuje s textem - výrazně čte - reprodukuje přečtený text - vyhledává podstatné situace v ději - seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury - hodnotí přečtené dílo - charakterizuje hlavního hrdinu	Poezie Próza Lyrika, epika, drama V krajinách fantazie - bajka, pohádka, alegorie O přátelství a lásce - píseň, romance, balada Staré příběhy - pověsti, báje Nikdy se nevzdávej - povídka, román	OSV – 2.2 EGS – 1 MV – 2.1

	Jak jsem potkal lidi - filmová tvorba, povídka S úsměvem jde všechno líp	
--	--	--

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období – ročník:	3. období - 8. ročník
Počet hodin:	4 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Cílové zaměření předmětu v 8. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 8. ročníku směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování
- osvojení pravidel pro vytváření psaných textů, jejich využívání v praxi
- porozumění různým druhům textů, poznání záměrů autora
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- poznávání uměleckých prostředků v textu
- rozvíjení zájmu o četbu
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie)

Mluvnice

Skladba

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
- orientuje se v různých typech výpovědí - rozlišuje věty jednočlenné a dvočlenné - užívá větné členy ve větě - určuje druhy vět vedlejších - orientuje se ve složitých souvětích - chápe vztah souřadnosti mezi jednotlivými zmnoženými větnými členy (přístavek) - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - chápe obsahovou souvislost mezi hlavními větami - určuje druhy souvětí - zvládá problematiku interpunkce u vedlejších vět souřadně spojených - zvládá problematiku interpunkce	Stavba větná Věta dvočlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy Několikanásobné větné členy Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu Větné členy v přístavkovém vztahu Znázornění stavby věty jednoduché Souvětí pořadné Druhy vět vedlejších Souřadně spojené věty vedlejší Tvoření vět Stavba textová Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními	OSV 1.1 OSV 1.3 OSV 2.3 OSV 3.1
Tvarosloví		
- zvládá skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních podle vzorů	Některé nepravidelnosti ve skloňování podst. jmen - jména krácí kmenovou samohláskou	OSV 3.1 MKV 1

- seznámí se se zvláštnostmi ve skloňování některých podst. jmen rodu mužského - určuje druhy zájmen a číslovek v textu - orientuje se v určování mluv. kategorií sloves - rozpozná slovesa vidu dokonavého a nedokonavého, rozpozná vidový význam slovesa - seznámí se s tvořením slovesných tvarů z kmene přít. a min. - umí přiřadit sloveso k správnému vzoru - rozpozná spisovné tvary od nespisovných - neustále dochází k výcviku pravopisnému, zautomatizování pravopisných jevů	Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmen týž/tentýž Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého Přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů Pravopis koncovek jmen a sloves (ve spojení s dalšími pravopisnými jevy)	
Obecné výklady o českém jazyce		
- ovládá základní pravopisné jevy - uvědomuje si důležitost a fce mateřského jazyka, národní hrdost - chápe poslání spisovného jazyka - orientuje se v rozložení nářečí na našem území- orientace na mapě - rozlišuje obecnou češtinu od spisovné češtiny - kultura národa úzce souvisí s jazykovou kulturou každého z nás – uvědomění si vlastních názorů na danou problematiku	Útvary českého jazyka a jazyková kultura Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	OSV 2.1 OSV 2.3 OSV 2.2 OSV 3.2 MKV1 MKV 3 MKV 4 MKV 5
Nauka o slovní zásobě		
- dbá na kultivovaný mluvený i písemný projev - používá samostatně slovníky - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	MKV 2 VDO 1
Sloh Charakteristika		

- rozvíjí schopnost užití vhodných jazykových prostředků - výběr slov a přirovnání - odliší podstatné znaky od méně důležitých - rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev - využívá poznatků z vlastní četby	Charakteristika postavy (vnější a vnitřní) Hlavní jazykové prostředky popisu Charakteristika literární postavy	OSV 1 OSV 3 OSV 3.2
Subjektivně zabarvený popis		
- posiluje vztah k přírodě, k domovu, k místu, které dobře zná - obohacuje svůj projev o umělecké prostředky	Popis přírody (oblíbené místo) Jazykové prostředky (obrazná pojmenování, přirovnání, personifikace, slova citově zabarvená)	EV 4
Výtah		
- rozvíjí čtenářské schopnosti - seznamuje s odborným textem, s jeho stavbou - vyhledává hlavní myšlenku textu	Výtah, osnova, výpisek, citát Mezipředmětové vztahy	MV 1.1
Výklad		
- využívá aktuálních témat – př. ekologie...., problematika živ. prostř. - formuluje přesně a výstižně své myšlenky	Odborné názvy, termíny, přesné a jednoznačné pojmenování Odstavce – členění textu	EV 1 EV 2
Úvaha		
- logicky uvažuje nad zadanými tématy - formuluje vlastní názory na aktuální problémy - zdokonaluje svůj ústní a písemný projev - tříbí komunikační dovednosti - učí se samostatně přemýšlet	Téma pro samostatné projevy	MKV 2
Plakát a koláž		
- aplikuje znalost pravopisných jevů v písemném projevu - vyjadřuje svůj názor k aktuálnímu společenskému dění	Žádost, osvědčení, pozvánka, plakát, koláž Mezipředmětové vztahy	MV 1.4

Člověk ve společnosti		
- dokáže vyjadřovat své myšlenky a názory, adekvátně reaguje na protiprávní jednání nebo chování - obhájí svůj názor, vhodně argumentuje, zapojí se do diskuse	Jednání a chování na úřadech, na návštěvách Mluvní cvičení	OSV 2.3
Literatura		
- pozná jeden z hlavních zdrojů evropské kulturní paměti – Bible - vytříbí si estetické hodnoty - vede diskusi o odpovědnosti moci, o vztahu mravnosti a práva, o postavení žen ve společnosti, o proměnách mezilidských vztahů	Setkání se starší literaturou Legenda, pověst, křesťanská tradice v literatuře	
- setkává se s opozicí vůči lidskému řádu a božskému řádu, s tajemnem - nachází kompozici kontrastu a paralely - poznává, že smrt není vnímána jako absolutní konec, ale jako přechod z jedné formy existence do jiné - pokládá si otázku existence bytostí nadpřirozených	Od romantismu k moderní literatuře Romantická lyrika Epigram Biografický román Lidová slovesnost Balada lidová Balada autorská Epitaf Téma smrti a nemrtvých	EV 2 EV 4
- dítě získává psychologicko-sociologický pohled na problematiku rasismu, etnické, náboženské stigmatizace - vzpomínky prarodičů a praprarodičů na dobu 2. sv. války	Základní etapy „konečného řešení“ žid. otázky – izolace, koncentrace, genocida NACISMUS TEREZÍN, OSVĚTIM-BŘEZINKA, pochody smrti, 2.světová válka, lidské osudy, handicapovaní lidé	
- samostatně vyhledává příklady ze života - staví na vlastní zkušenost - poznává škálu humoru - sám tlumočí a vytváří vtip - překládání textů, jazyková logika, neologismy, zvukomalba	Humor Cestopisy, satira, groteska, ironie Situační a jazyková komika, básnická groteska, nonsens, limerik, umění překladu Příslloví, aforismy, rčení, jazykové hříčky Sci - fi	OSV 2.3 OSV 2.2

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět :	Český jazyk a literatura

Období – ročník :	3. období – 9. ročník
Počet hodin :	5 hodin týdně

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*
- *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*
- *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*
- *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- *využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*
- *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*
- *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*
- *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*

- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9. ročníku směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování
- osvojení pravidel pro vytváření psaných textů, jejich využívání v praxi
- porozumění různým druhům textů, poznání záměrů autora
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- poznávání uměleckých prostředků v textu
- rozvíjení zájmu o četbu
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Mluvnice		
- získává přehled o slovanských jazycích - odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev, zdůvodňuje jejich užití - správně vyslovuje - rozlišuje větnou melodii - rozpozná stavbu a tvoření českých slov - procvičuje pravopis - obohacuje slovní zásobu - pracuje samostatně se Slovníky spisovné češtiny, Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovědnými příručkami	Národní jazyk - jazyky slovanské - útvary a vývoj českého jazyka Zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - hláskosloví - zvuková stránka věty - psaní a výslovnost slov přejatých Tvoření slov - stavba slova a tvoření slov - pravopis související se stavbou slova a tvořením slov Význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma	

- procvičuje užívání tvarů a pravopis slovních druhů - prohlubuje znalosti o psaní vlastních jmen a názvů - užívá větné členy ve větě - rozlišuje věty dvojčlenné a jednočlenné - určuje druhy vět vedlejších - orientuje ve složitějších souvětích - zvládá problematiku interpunkce	- odborné názvy Tvarosloví - slovní druhy – shrnutí učiva - jména – druhy a tvary - skloňování jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesa a jejich tvary - přechodníky - psaní velkých písmen Skladba - stavba větná - věta jednoduchá - větné členy holé , rozvité , souřadně spojené - věta dvojčlenná , jednočlenná , větný ekvivalent - samostatný větný člen - věta a souvětí - tvoření vět - souvětí souřadné a podřadné - rozbor souvětí	
Sloh a komunikace		
- vyjádří ústně či písemně své zážitky , názory - zvládá výstavbu souvislého textu a jeho členění - obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky - oživuje vypravování výstižnými slovesy - rozvíjí svou osobnost po stránce estetické - popisuje složitější pracovní postupy - snaží se vystihnout povahu člověka a jeho zájmy, zvláštnosti - využívá slova citově zabarvená - vybere podstatná fakta a seřadí je podle důležitosti - odliší fakta od osobních názorů - formuluje ústní a písemnou žádost - umí vyplnit běžné tiskopisy	Vypravování - v běžné komunikaci , v umělecké oblasti Popis a charakteristika - popis předmětu , děje , pracovního postupu - charakteristika sama sebe Tiskopisy , životopis - podací lístek , poukázka , objednávka , žádost - životopis profesní	OSV 2.1 OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 3.1 OSV 2.1

- umí sestavit svůj životopis - zpracuje osnovu výkladu - zvládá práci s textem - vyhledává klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu - umí vysvětlit vnitřní souvislosti - používá i odbornou terminologii - logicky uvažuje nad zadanými tématy - učí se samostatně přemýšlet - formuluje vlastní názory - zdokonaluje svůj ústní i písemný projev - vytvoří proslov na určité téma - zapojí se do diskuse ve třídě - vhodně využije svých znalostí získaných z masmédií - dodrží zásady vzájemné komunikace - využije svých poznatků z ostatních předmětů - vyhledává rozmanitosti , zajímavosti a přitažlivosti publicistiky - rozlišuje hlavní publicistické útvary - vyjadřuje se kultivovaně v ústním i písemném projevu - má přehled o slohových útvarech	Výklad a výtah - shrnutí a prohloubení znalostí Úvaha - témata pro samostatné projevy, využití přísloví Proslov Diskuse - diskuse na aktuální téma Publicistické útvary - reportáž , zpráva , oznámení , inzerát , interview Souhrnné poučení o slohu - shrnutí slohových postupů	MV 2.1 MV 2.2 MV 1.1 MV 1.2 MV 1.4 OSV 2.3 OSV 2.4 MV 1.1 MV 1.3 MV 1.4 MV 2.1
Literární výchova		

- má přehled o hlavních představitelích literatury - přiřadí literární text k literárnímu žánru - charakterizuje jednotlivé literární žánry - vyjadřuje zážitek z četby - vyjadřuje hlavní myšlenky textu - na základě četby rozvíjí estetické vnímání	Česká literatura 19. století Literatura 20. století - poezie , próza , drama - 1. světová válka v literatuře - meziválečná literatura - 2. světová válka v literatuře - divadlo , písňové texty - poválečná literatura - současná literatura Literární referáty - literární referáty k samostatné četbě - využívání slovníků a příruček	EGS 1 MKV 1 MKV 2 HV , D , VV
---	---	---

UČEBNÍ OSNOVY

Cizí jazyk - anglický

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

1.Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět anglický jazyk na 2. stupni (3. období, 6. – 9. ročník) integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru cizí jazyk. Jedná se o samostatný vyučovací předmět s časovou dotací 3 hodin týdně.

Předmět je úzce spjat s : ČJL, NJ, Ma, Ze, Dě, Př, Che, Fy, HV, VV, TV a komunikačními technologiemi. V rámci tohoto předmětu jsou realizována následující průřezová témata: OSV, EGS a MKV.

Výuka AJ probíhá v kmenových třídách případně v jazykové učebně. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty, které jsou pak prezentovány v prostorách učeben nebo na chodbách školy.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, aby získali sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Žáci musí také

porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemnému vyjadřování. Na 2. stupni jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku získávání dalších poznatků. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu, více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC.

Výuka seznamuje žáky s realitami země, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Vzdělání směřuje k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, rozvíjí pozitivní vztah k cizímu jazyku, chápe jej jako zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k jejich propojování do širších významových celků
- učíme žáky využívat prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu

- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprojekty...)
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví a k úctě našich národních tradic

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin AJ a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,

- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin AJ zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin AJ žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9 rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

CJ-9 odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

CJ-9 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období – ročník:	3. období – 6. třída
Počet hodin:	3 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

žák:

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Opakování učiva 5. třídy Introduction, Shopping, Birthday		
- žák si opakuje učivo 5. třídy, opakování je zaměřeno na komunikační dovednosti - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- Opakování učiva	Září – prosinec OSV 1.1 OSV 1.2

- žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - žák vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - žák odpoví na textovou zprávu týkající se osvojovaných témat - žák umí napsat a popsat svůj rozvrh hodin, orientuje se v něm, umí popsat jednotlivé dny ve škole, jaké mají předměty - žák ovládá sloveso mít a umí je správně použít ve větě (kladné, záporné, otázce) - žák mluví o svých koníčcích, rodině, volném čase, aktivitách - žák se zeptá spolužáka na jeho koníčky - žák pojmenuje povolání, které vykonávají rodiče - žák umí říct, jaké povolání by chtěl v dospělosti vykonávat - žák ovládá fráze spojené s nakupováním - žák umí číslovky - žák pojmenuje různé typy obchodů, popíše, kde se obchody nacházejí (naproti, vedle, mezi) - žák umí říct datum, kdy má narozeniny - žák se umí zeptat, kdy má narozeniny - žák ovládá sloveso být v minulém čase, umí utvořit zápornou větu i otázku - žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Halloweenu, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma - žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Vánoc, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma - žák rozumí ději komiksu při poslechu, děj umí česky převyprávět, dokáže správně anglicky přečíst text, umí text přeložit do českého jazyka, anglicky odpovídá na jednoduché otázky k textu	- Elektronický formulář - SMS - Škola - Volný čas - Povolání - Nakupování - Narozeniny (datum) - Halloween - Vánoce - Internetová uložení pro materiály k osvojení slovní	OSV 1.5 OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 MKV 1 MKV 2 MKV 4
---	---	--

- žák využívá internetová uložení pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti	zásoby, gramatiky a výslovnosti	
Animals, In the past, Leisure Time Activities		
- žák umí pojmenovat zvířata - žák umí jednoduše a v krátkých větách popsat zvířata - žák se umí zeptat, co dané zvíře má, umí, kde žije, jak vypadá a na otázky umí odpovědět - žák ovládá časové údaje - žák používá věty v minulosti s konkrétními časovými údaji - žák popíše, co dělal ve svém volném čase - žák umí říct, zda hraje na hudební nástroj, věnuje se nějakému sportu, co má/měl rád - žák vyhledá konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovanému tématu - žák zapíše informace, slovní spojení, jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - žák používá elektronické slovníky	- Zvířata - Minulý čas sloves být, mít a umět - Volnočasové aktivity - Minulý čas pravidelných sloves - Elektronické slovníky	Leden – březen OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 2.1 OSV 2.3
Holiday, Countries and Continents		
- žák umí používat přítomný průběhový čas, umí rozeznat, kdy ho použít, umí utvořit kladnou větu, zápornou větu i otázku - žák používá věty v přítomném průběhovém čase i pro vyjádření budoucnosti - žák popíše osoby, umí říct, kdy a kde se narodily, jaké mají koníčky, znalosti a dovednosti - žák umí tvořit kladné a záporné věty a otázky v přítomném čase prostém - žák čte plynule a foneticky správně text, rozumí obsahu textů, odvodí pravděpodobný význam nových slov v textu, stručně reprodukuje obsah textu - žák odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat	- Prázdniny - Přítomný čas průběhový - Státy a světadíly - Přítomný čas prostý - E - mail	Duben – květen OSV 1.1 OSV 2.1 OSV 2.3 EGS 1 MKV 1 MKV 2 MKV 4
Final revision		
- žák si upevňuje své znalosti o anglicky mluvících zemích, žáci mohou pracovat ve skupinách, nebo dvojicích na projektech o jednotlivých zemích - žák si opakuje slovní zásobu a gramatické vazby	- Reálie anglicky mluvících zemí - Shrnutí učiva 6. ročníku	Červen OSV 1.1 OSV 1.3 OSV 1.5 OSV 2.3

- žák si upevňuje učivo 6. ročníku		OSV 2.4 EGS 1 MKV 1 MKV 2 MKV 4
------------------------------------	--	---

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období – ročník:	3. období – 7. třída
Počet hodin:	3 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

žák:

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Introduction		
- žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně - žák vyplní základní informace o sobě ve formuláři - žák ovládá základní konverzační fráze - žák vede jednoduchou konverzaci - žák poskytne informace o své osobě	- Představování	Září OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4
- žák napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaného tématu - žák vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny, přátel	- E-mail - Elektronický formulář	
- žák rozumí ději komiksu při poslechu, děj umí česky převyprávět, dokáže správně anglicky přečíst text, umí text přeložit do českého jazyka, anglicky odpovídá na jednoduché otázky k textu		
My life		
- žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - žák ovládá řadové číslovky	- Můj život	Říjen – listopad OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 2.1 OSV 2.3
- žák umí měsíce a popíše je - žák používá přítomný čas průběhový pro popis obrázků a fotografií	- Kalendářní rok	
- žák vyhledá konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovanému tématu - žák запиše informace, slovní spojení, jednoduché věty týkající se osvojovaných témat		

Animals		
- žák ovládá slovní zásobu související s tématem zvířata - žák dokáže popsat zvířata - žák dokáže popsat osoby - žák zná množná čísla některých nepravidelných podstatných jmen - žák vyhledá požadované informace v jednoduchých textech - žák rozumí jednoduchým textům k tématu Vánoce u nás i ve světě, čte plynule jednoduché texty, odpoví na jednoduché otázky k tématu	- Zvířata - Minulý čas - Vánoce	Prosinec - leden OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 EGS 1 MKV 1
Doctor		
- žák ovládá slovní zásobu související s tématem nemoci - žák používá minulý čas ve větách kladných, záporných i otázkách - žák čte plynule a foneticky správně text, rozumí obsahu textů, odvodí pravděpodobný význam nových slov v textu, stručně reprodukuje obsah textu - žák vyhledá konkrétní informace v textu, umí odpovědět na jednoduché otázky k textu - žák používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	- U lékaře - Práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov	Únor - březen OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.2
Food		
- žák ovládá slovní zásobu související s tématem jídlo - žák se orientuje v jídelním lístku - žák si umí jednoduše objednat jídlo v restauraci - žák umí vyjádřit cenu - žák odlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - žák napíše jednoduchý text k danému tématu	- Jídlo	Duben - květen OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4

Revision		
- žák opakuje probranou látku	- Opakování učiva 7. ročníku	Červen

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období – ročník:	3. období – 8. třída
Počet hodin:	3 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

žák:

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Great Britain		

- žák se orientuje na mapě Velké Británie - žák zná základní informace o VB - žák používá vhodná přídavná jména k popisu krajiny a počasí ve VB - žák umí porovnat jednotlivé osoby, zvířata, krajinu - žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Halloweenu, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma - žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Vánoc, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma - žák rozumí ději komiksu při poslechu, děj umí česky převyprávět, dokáže správně anglicky přečíst text, umí text přeložit do českého jazyka, anglicky odpovídá na jednoduché otázky k textu	- Velká Británie - Halloween - Vánoce	Září – prosinec OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 EGS 1 MKV 1
Entertainment, Home and Away		
- žák mluví o sobě, své rodině, své rodině, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák tvoří věty s příslovci četnosti - žák mluví o tom, co musí a nemusí dělat - žák tvoří věty v minulém čase - žák komunikuje v modelových situacích (sociální sítě) - žák napíše komentář (souhlas, nesouhlas) - žák vyhledá konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovanému tématu - žák zapíše informace, slovní spojení, jednoduché věty týkající se osvojovaných témat	- Zábava - Pravidla diskuse online - Korektní a nekorektní vystupování - Vyjádření názoru, souhlasu, podpory, nespokojenosti - Stěhování	Leden – březen OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.2
Having fun, Tomorrow's world		
- žák rozlišuje přítomný čas prostý a průběhový, umí je správně používat ve větách - žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace	- Bavit se	Duben – červen OSV 1.3 OSV 1.4 OSV 1.5

- žák dokáže foneticky správně přečíst text, umí reprodukovat obsah textu, správně odpovídá na otázky k textu - žák vyhledá konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovanému tématu - žák umí vyjádřit názor o budoucnosti - žák umí používat sloveso will nejen pro vyjádření budoucnosti, ale i pro vyjádření nabídky a rozhodnutí - žák rozvíjí své jazykové dovednosti prostřednictvím online prostředí, instalovaného softwaru - pro práci s textem využívá Wikipedii...	- Bydlení - Budoucnost - Online prostředí, softwarové aplikace	
---	--	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období – ročník:	3. období – 9. třída
Počet hodin:	3 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

žák:

Poslech s porozuměním

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Opakování učiva 8. třídy		
- žák užívá minulý čas průběhový k vyjádření probíhajícího děje v minulosti - žák rozlišuje minulý čas prostý a průběhový a správně je používá - žák se seznamuje s životem v Kanadě, s faktickými informacemi o Kanadě - žák plynule čte text, umí reprodukovat obsah textu, správně odpovídá na otázky k textu - žák se seznamuje s pamětihodnostmi Londýna - žák se umí zeptat na cestu, umí poradit s cestou, správně používá předložky místa - žák vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - žák odpoví na textovou zprávu týkající se osvojovaných témat - žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Halloweenu, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma	- Opakování učiva - Kanada - Londýn - Orientace ve městě - Elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace - Pravidla diskuse online - Vyjádření názoru, souhlasu, nesouhlasu, podpory - Vyjádření názoru - Halloween	Září – prosinec OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.1 OSV 2.2 MKV 1 EGS 1

- žák se orientuje ve slovní zásobě týkající se Vánoc, rozumí krátkým jednoduchým textům na dané téma - žák rozumí textu, děj umí česky převyprávět, dokáže správně anglicky přečíst text, umí text přeložit do českého jazyka, anglicky odpovídá na jednoduché otázky k textu	- Vánoce	
The Big Screen		
- žák ovládá předpřítomný čas, dovede ho správně použít v kladné i záporné větě, umí utvořit otázku - žák zná tvary přičestí minulého u vybraných sloves - žák odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu textu - žák rozumí textu, děj umí česky převyprávět, dokáže správně anglicky přečíst text, umí text přeložit do českého jazyka, anglicky odpovídá na jednoduché otázky k textu - žák používá různé digitální nástroje (PC, tablet...) podporující výuku cizího jazyka - žák vyhledává doplňující informace na internetu	- Předpřítomný čas - New York - Digitální nástroje, práce s prohlížečem	Leden – únor OSV 1.1 OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 EGS 1 MKV 1
Problems		
- žák zná různá modální slovesa a umí je správně užívat ve větách - žák si prohlubuje své konverzační dovednosti, zdokonaluje se ve správném čtení a práci s textem - žák reaguje na jednoduché písemné sdělení	- Modální slovesa	Březen - duben OSV 1.1 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.1
Final revision		
- žák zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu - žák foneticky správně čte, diskutuje o tématu - žák si upevňuje gramatiku, opakuje si konverzační témata	- Evropské jazykové portfolio - Opakování	Květen - červen OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 2.4 EGS 1 MKV 1 MKV 3

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět konverzace v německém jazyce se vyučuje jako druhý světový jazyk, realizuje se v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vyučuje se od 7. do 9. ročníku – 2 hodiny týdně. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, EGS, MKV, VDO , EV , MV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- vedeme žáky k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů, na systematizaci informací a jejich efektivní využívání v procesu učení i v praktickém životě
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...

- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- umožňujeme žákům prakticky si ověřit správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat v podobných situacích
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problémů
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprojekty...)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, k logickému a souvislému vyjadřování
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- pokusíme se obnovit setkávání se žáky bývalé partnerské školy ve Windhaagu

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat běžná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9 je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9 rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9 rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

DCJ-9 pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9 sdělí své jméno a věk

DCJ-9 rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

DCJ-9 reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Konverzace v německém jazyce
Období – ročník:	3. období - 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně v každém ročníku

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- vést žáky k všestranné, otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáka schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- učit žáky žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- vést žáky ke kritickému myšlení při práci s cizojazyčnými informačními zdroji, k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a také k posuzování důvěryhodnosti zdrojů.
- motivovat žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací, k respektu autorských práv a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- navozovat situace pro vytváření materiálů v digitální podobě: reklamy, jízdenky, formuláře, jídelní lístky, ubytování apod.
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka – například k využívání online slovníků.
- využívat digitální nástroje a služby, které jsou ve škole k dispozici, pro zefektivnění cizojazyčné komunikace s žáky

Očekávané výstupy předmětu

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
-

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Specifické cíle školy

- prohloubení mezinárodního porozumění
- přispět k chápání a objevování skutečnosti
- snižovat jazykové bariéry
- umožnit poznávat život lidí a kulturní tradice
- poskytnout jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- žák se naučí pracovat ve skupinách
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

7. ročník (učebnice Deutsch mit Max – 1. díl)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Téma: Fonetika, výslovnost, abeceda, pozdravy, jazykolamy, dny v týdnu, číslovky, barvy, jména, lidé a země		

- žák umí hláskovat - žák umí pozdravit, rozloučit se - žák si umí zjistit telefonní čísla - žák ovládá správnou výslovnost	Pravidla fonetiky v NJ	OSV 1.1 OSV 2.1 OSV 2.3
- žák rozeznává barvy	Základní barvy	MKV 2 VDO 2
- žák používá čísla 1-100, umí je napsat - žák zná dny v týdnu, používá předložku am - žák zná názvy některých států EU	Pravidla tvoření názvů jednotlivých číslovek Používání vhodných předložek	EGS 2
Téma: Představení, otázky (jméno, bydliště, telefonní číslo), odpovědi na jednoduché otázky, vyplnění jednoduchého formuláře, informace o sobě, Vánoce		
- žák umí klást otázky: Kde bydlíš? Odkud pocházíš?	Časování sloves	OSV1
- žák umí říct základní informace o sobě – věk, jméno, bydliště, stát	Tvoření otázek	OSV 2.2 OSV 2.3
- žák používá slovesa: kommen, wohnen, sein, haben	Tvoření vět oznamovacích a tázacích	OSV 3.1 OSV 3.2
- žák si osvojuje nová slovíčka	Navazování rozhovoru, seznamování Vánoční písně	
Téma: Moje rodina, popis obrázků, krátké texty		
-žák umí pojmenovat členy své rodiny - žák používá přídavná jména: mein, dein - žák umí popsat rodinnou fotografii - žák umí získat základní informace o rodinných příslušnících	Rodina Časování sloves, přivlastňování	OSV 1.5 OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 3.2
-napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat -vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů	E-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.)	
- žák porozumí krátkému textu - žák umí vyprávět krátký příběh podle obrázků - žák používá protiklady	Rozšiřování gramatiky Tvoření vět, dialogů	
Téma: Moji kamarádi, časové údaje, co mám a nemám rád		

-žák procvičuje probrané učivo	Přátelé	OSV 2.1 OSV2.2 OSV 2.3 MKV 2
- žák umí časovat pohybová slovesa	Určení času	
- žák umí použít zápor ve větě	Rozšiřování slovní zásoby	
- žák umí jednoduše popsat kamarády a jiné osoby	Časování sloves	
- žák umí vyjádřit, co dělá rád/nerad/nejraději	Rozhovory	

Téma: Ve škole, moje koníčky

- žák umí pojmenovat školní předměty a potřeby	Škola	OSV 2.1 OSV 2.3 EV 4
- žák umí jednoduše popsat věci, osoby, zvířata	Časování sloves	
	Rozšiřování slovní zásoby	
	Rozkaz	
- žák umí někomu něco přikázat	Rozhovory	
- žák hovoří o svých koníčcích	Opakování probrané gramatiky, slovní zásoby	
- žák umí popsat činnosti během týdne		

Téma: Zvířata, časové údaje

- žák umí pojmenovat domácí, volně žijící a exotická zvířata	Zvířata	EV 2 EV 3 EV 4
	Hry s kartičkami	
	Tvoření plakátů	
	Časování sloves	
	Rozšiřování slovní zásoby	
-používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	Práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov	

Téma: Nakupování, oblečení, jídlo, Otázky wo a wann, Narozeniny, čísla 1 – 100, 3. pád (in), 4. pád (nach)

- žák rozšiřuje svou slovní zásobu na dané téma - žák umí vést rozhovor na dané téma - žák se umí zeptat na čas - žák zná hodiny a předložku um - žák zná dny v týdnu a předložku am - žák zná měsíce a předložku im - žák umí popřát k narozeninám, svátku - žák vytvoří si sám pozvánku pro přátele - žák umí počítat do 100	Časování sloves s odlučitelnou předponou Vytváření plakátů Rozšiřování slovní zásoby Rozhovory Tvoření vět s časovými údaji Použití vhodných předložek Tvoření vět Dny v týdnu Opakování časování sloves Vedení rozhovorů mezi žáky	OSV 1.4 OSV 2.3 MV 1.5 OSV 2.2 MK 2
--	---	--

8. třída (učebnice Team Deutsch)

Téma: Opakování učiva: Navázání kontaktu, škola

- žák procvičuje probrané učivo - žák umí pozdravit, navázat kontakt s jinou osobou -komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech -napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem - žák umí jednoduše popsat kamarády a jiné osoby - žák umí pojmenovat školní předměty a potřeby - žák umí používat zápor ve větě - žák umí používat přívlastňovací zájmena	Rozšiřování slovní zásoby Časování sloves Rozhovory Pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti Zápor kein/keine Opakování probrané gramatiky, slovní zásoby	OSV 1.4 OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 MKV 2 MV 1.5
Téma: Rodina, přátelé, popis osoby, zvířat		
-žák umí pojmenovat dny v týdnu a měsíce -žák umí vyjádřit časové údaje -žák umí jednoduše popsat věci, osoby, zvířata -rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru (Word Manager aj.) -pro práci s textem využívá Wikipedii	Rozšiřování slovní zásoby Rozhovory Softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce	OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 1.5 EV 4
Téma: Denní program, schůzka, restaurace		

-žák umí popsat svůj denní program -žák si umí domluvit schůzku -vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - žák si umí v restauraci objednat jídlo a pití - žák se orientuje v jídelním lístku - žák umí odpovědět na otázku: Co si přejete?	Rozšiřování gramatiky Interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi Způsobová slovesa Opakování probrané gramatiky, slovní zásoby Vytvoření vlastního jídelního lístku Jednoduchý recept Podmiňovací způsob – chtěl bych	OSV 2.3 OSV 2.1 EV 2 EV 3
---	---	--

9. třída (učebnice Team Deutsch)

Téma: Opakování učiva 8. ročníku (počasí, já, mé koníčky, moje rodina, škola, haben, sein, povolání)

- žák si osvojuje slovní zásobu - popisuje počasí v jednotlivých ročních obdobích - žák si umí na internetu vyhledat počasí v jakémkoli německém městě, v jiných státech - žák zná všechny měsíce v roce - žák umí popsat sebe, své přátele, rodinu, jiné osoby -napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech -vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů - žák umí pojmenovat předměty a pomůcky ve škole - žák umí časovat slovesa sein a haben a správně je užívat ve větách -žák vede rozhovor na téma „Čím bych chtěl být?“ - osvojuje si zdvořilostní fráze	Tvoření vět Předpovědi počasí Vytvoření plakátů Opakování gramatiky z předchozích ročníků Opakování a rozšiřování slovní zásoby Bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.1 OSV 2.3
---	--	---

Téma: Oslava, v obchodě, předložky se 3. a 4. pádem, Vánoce

- žák umí pozvat kamarády na svou oslavu - žák umí přijmout, či odmítnout pozvání - žák umí správně používat předložky - žák si osvojuje slovní zásobu na dané téma - žák umí komunikovat v obchodě (cena, poptávka, vyjádření spokojenosti, reklamace)	Časování sloves Použití pádů ve větách Rozkazovací způsob Způsobová slovesa Sestavení týdenního plánu	OSV 2.3 OSV 3.2 MKV1 MKV 2
---	--	--

Téma: Domov, cestování, minulý čas, Německy mluvící země, Česká republika

- žák si osvojuje slovíčka na téma domov - žák umí popsat své okolí - žák umí uvést svou adresu - žák umí popsat jednotlivé místnosti a nábytek - žák se seznamuje s pravidly tvoření minulého času v německém jazyce	Opakování časování sloves a tvoření vět Vedení rozhovorů mezi žáky Sloveso muset, nemuset	OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 3.2 MKV 1 MKV 4
---	--	---

- žák si osvojuje základní slovesa sein a haben v minulém čase -žák umí vyjmenovat německy mluvící země - žák zná základní informace o těchto zemích - žák zná základní informace o České republice - žák umí popsat okolní krajinu - žák umí popsat počasí -používá různé digitální nástroje (počítač, tablet, interaktivní tabuli aj.) podporující výuku cizího jazyka -vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu	Seznámení se s pravidly tvoření min. času Digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem	
Téma: Nemoci, jídlo a pití, zájmy		
- žák umí říct, co ho bolí - žák umí pojmenovat části lidského těla - žák umí popsat své zájmy - žák umí komunikovat u lékaře	Opakování časování sloves a tvoření vět Opakování probraného učiva Rozhovor u lékaře Tvoření složitějších vět Užití spojek že, protože, když	OSV 2.3 VDO 2 MKV 1

MATEMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vyučovací předmět je členěn na čtyři tematické okruhy::

- Čísla a početní operace
- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3.období (6. – 9.ročník)

1.Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 6., 7. a 8. ročníku po čtyřech hodinách týdně, v 9.r. pět hodin týdně, předmět je posílen o 1 h z disponibilní časové dotace. Posílení je určeno k celkovému opakování a systematizaci učiva. Má vazby se zeměpisem, s fyzikou a informačními a komunikačními technologiemi. Předmětem se prolíná průřezové téma OSV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování

si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- pomáháme žákům vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprojekty...)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i

mimo ni

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení, jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- žáky vedeme k respektování druhých

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách matematiky, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin matematiky zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9 písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- M-9 pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- M-9 čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9 provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9 píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9 používá měřítko mapy a plánu
- M-9 řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- M-9 vyhledává a třídí data
- M-9 porovnává data
- M-9 vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
 - zvládá početní úkony s penězi
- M-9 vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- M-9 vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- M-9 provádí jednoduché konstrukce
- M-9 zná a rýsuje základní rovinné útvary
- M-9 sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- M-9 vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- M-9 sestrojí síť základních těles
- M-9 načrtne základní tělesa
- M-9 zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
 - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
 - používá technické písmo
 - čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim
- M-9 samostatně řeší praktické úlohy
- M-9 hledá různá řešení předložených situací
- M-9 aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období – ročník:	3. období – 6. ročník
Počet hodin:	4 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Očekávané výstupy předmětu

žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situaci s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat
- M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah o obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles
- M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- M-9-3-13 analyzuje a řeš aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Opakování a rozšíření učiva z I. stupně		

- používá s porozuměním učivo 1. a 2. období - porovnává množství a velikost - zaokrouhluje a provádí odhady - tvoří a řeší praktické úlohy - s jistotou čte a zapisuje čísla v desítné soustavě - řeší slovní úlohy (praktické příklady z obce – např. spotřeba vody, energie, atd.) - účelně využívá kalkulačtor při rutinních výpočtech - používá různé druhy čar, pozná a určuje základní geometrické útvary - zná jednotky délky a obsahu - zvládá základní dovednosti při rýsování - určí obsah obrazu pomocí čtvercové sítě - počítá obsah obdélníka a čtverce - pozná a určí základní geometrické útvary	Aritmetika: - Zobrazení přirozených čísel na číselné ose - Přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě - Porovnávání přirozených čísel - Zaokrouhlování přirozených čísel - Sčítání a odčítání přirozených čísel - Násobení přirozených čísel - Dělení přirozených čísel - Slovní úlohy - Zlomek – desítné číslo - Desítná čísla – sčítání a odčítání - Zlomek jako část celku - Práce s kalkulačkou Geometrie: - Zobrazení rovinných obrazců - Úsečka, polopřímka, přímka - Měření délky úsečky - Jednotky délky - Obvod obrazce - Sestrojování rovnoběžek a kolmic - Určování obsahu obrazců pomocí čtvercové sítě - Výpočet obsahu obdélníků a čtverců - Jednotky obsahu - Řešení slovních úloh - Rozeznávání prostorových útvarů - Výpočet povrchu kvádru a krychle - Sestrojování kružnice	OSV 1.1 – rozvoj schopnosti poznávání OSV 1.4 – psychohygiena OSV 2.4 – kooperace a kompetice EV 1-4 – praktické příklady z obce
Desítná čísla (Aritmetika)		
- čte, zapisuje, porovnává a zaokrouhluje desítná čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí desítná čísla - provádí odhady výsledků - řeší a sestavuje úlohy z praxe - k výpočtům umí vhodně využívat kalkulačtor - vypočítá průměrnou hodnotu z několika veličin - řeší slovní úlohy z praktického života (např. kapesné, rodinný rozpočet, atd.)	- Porovnávání desítných čísel - Zaokrouhlování desítných čísel - Sčítání desítných čísel - Odčítání desítných čísel - Slovní úlohy - Násobení desítných čísel přirozeným číslem - Násobení desítných čísel 10, 100, 1000 - Násobení desítných čísel desítným číslem - Slovní úlohy - Dělení desítných čísel přirozeným - Písemné dělení deset. číslem - Užití kalkulačtoru	OSV 1.4 EV 1-4 – náš životní styl – spotřeba vody a energie...

- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh - provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlování v tabulkovém procesoru	- Převody jednotek - Výpočet průměrné hodnoty - Řešení úloh z praxe - Algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - Seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísel)	
Úhel a jeho velikost (Geometrie)		
- umí narýsovat, popsat a změřit úhel, pomocí kružítka a pravítka sestrojí některé základní úhly - narýsuje osy úhlu - pozná ostrý, pravý, tupý a přímý úhel - přenáší, porovnává, sčítá a odčítá úhly (graficky)	- Úhel, osa úhlu - Velikost úhlu, stupeň, minuta, úhloměr - Přímý, ostrý, pravý, tupý úhel - Vedlejší a vrcholové úhly - Sčítání, odčítání a násobení úhlů a jejich velikost - Dělení úhlů dvěma	OSV 1.1 OSV 1.4
Osová souměrnost (Geometrie)		
- rozpozná jednoduché osově souměrné obrazce - v osové souměrnosti umí narýsovat obraz jednoduchého obrazce	- Shodnost geometrických útvarů - Osová souměrnost - Osa souměrnosti - Osově souměrné obrazce - Osa úsečky - Osy stran trojúhelníku	OSV 1.1
Trojúhelník (Geometrie)		
- rozlišuje vnější a vnitřní úhly trojúhelníku - zná vlastnosti úhlů v trojúhelníku (vnitřní, vnější) - určí 3. vnitřní úhel trojúhelníku - zná různé druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti - znázorní a správně užívá výšky, těžnice, střední příčky, osy úhlu a osy stran	- Vnitřní úhly trojúhelníku - Rovnoramenný trojúhelník - Rovnostranný trojúhelník - Vnější úhly trojúhelníku - Těžnice trojúhelníku - Trojúhelníková nerovnost - Střední příčky trojúhelníku	OSV 1.1 OSV 1.4
Dělitelnost přirozených čísel (Aritmetika)		
- zná a užívá znaky dělitelnosti (2,3,5,10) - ví, co je liché a sudé číslo - rozliší čísla složená a prvočísla - složené číslo rozloží na součin prvočísel, určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - získané znalosti dovede využít v praktických úlohách	- Násobek, dělitel - Znaky dělitelnosti (2,3,5,10) - Prvočísla - Rozklad čísla na prvočinitele - Společný dělitel, největší společný dělitel - Čísla soudělná a nesoudělná - Společný násobek, největší společný násobek	OSV 1.1
Objem a povrch (Geometrie)		
- charakterizuje kvádr a krychli, počítá jejich objem a povrch	- Objem a povrch kváдру a krychle - Jednotky objemu	OSV 1.1 OSV 1.4

- užívá znalosti o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe - užívá a převádí jednotky povrchu a objemu	- Slovní úlohy – objem krychle a kvádru	
--	---	--

Učební osnovy ZŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období – ročník:	3. období –7. ročník
Počet hodin:	4 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni

(formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);

- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Očekávané výstupy předmětu
žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situaci s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah o obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeš aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Opakování		
- ovládá početní operace s desetinnými a celými čísly - řeší početní úlohy v oboru racionálních čísel - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	- Desetinná čísla - Dělitelnost - Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor...)	OSV 1.1 – rozvoj schopnosti poznávání OSV 1.4 - psychohygiena
Zlomky		
- převádí desetinná čísla a zlomky - umí vyjádřit část celku pomocí desetinného čísla, zlomku - porovná velikost částí celku pomocí zlomku a poměru	- Převody zlomků na desetinná čísla a naopak - Zobrazení částí celku, práce se zlomky na číselné ose	OSV 1.4
Celá čísla		

- umí ukázat na číselné ose čísla kladná a záporná - ovládá početní výkony s celými a racionálními čísly - umí pracovat s absolutní hodnotou čísla	- Čísla kladná a záporná - Absolutní hodnota - Celá čísla - Racionální čísla	OSV 1.1 OSV 1.4
Poměr		
- definuje poměr jako vztah dvou celků - krátí a rozšiřuje poměr - zvětšuje, zmenšuje pomocí poměru - rozdělí celek pomocí vícenásobného poměru - pracuje s měřítkem, porovnává zvětšení jednotlivých plánů, převádí rozměry z plánu do skutečnosti a naopak	- Poměr - Měřítko mapy a plánu	OSV 1.1
Přímá a nepřímá úměrnost		
- rozezná přímou a nepřímou úměrnost - doplní funkční tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - umí najít z tabulky předpis přímé a nepřímé úměrnosti - načrtne graf přímé i nepřímé úměrnosti v pravoúhlé soustavě souřadné - umí tabulkou, rovnicí a grafem vyjádřit přímou a nepřímou úměrnost - dokáže přecházet mezi jednotlivými formami - aplikuje trojčlenku na slovní úlohy s úměrností a procenty - vyhledává důležité informace z textu zadání - počítá příklady z praktického života – příjem a výdej v domácím rozpočtu	- Pravoúhlá soustava souřadná - Přímá a nepřímá úměrnost - Trojčlenka	OSV 1.1 OSV 1.4
Procenta		
- čte slovní úlohu na procenta s porozuměním - řeší slovní úlohy na procenta - porovnává slevy, zdražení - porovnává procentové části z různých základů	- Procenta - Slovní úlohy	OSV 1.1 OSV 1.4

Geometrie - opakování		
- charakterizuje trojúhelník a jeho vlastnosti pomocí matematických pojmů a symbolů - využívá vlastností trojúhelníků pro jejich konstrukci - charakterizuje vlastnosti trojúhelníku, rovnoběžníku včetně jejich speciálních případů (rovnoramenné, pravoúhlé) - počítání s úhly (sčítá, odčítá, násobí, dělí) - umí narýsovat výšky a těžnice trojúhelníku, z paměti zná vzorce pro výpočet obvodu a obsahu - orientuje se ve vzorcích v matematických tabulkách - odhadne a vypočte obvod a obsah trojúhelníku	- Úhly - Výšky a těžnice trojúhelníku - Rovinné obrazce	OSV 1.1 OSV 1.4
Shodnost, středová souměrnost		
- zná a dokáže vlastními slovy vysvětlit věty o shodnosti trojúhelníků - umí přemístit libovolný obrazec ve středové a osové souměrnosti - rozpozná osové a středově souměrné útvary a najde jejich středy a osy souměrnosti	- SSS, SUS, USU - Konstrukce trojúhelníků - Středová a osová souměrnost	OSV 1.1 OSV 1.4
Čtyřúhelníky		
- načrtne, zapíše postup a sestojí rovnoběžník, lichoběžník, včetně speciálních případů řeší slovní i konstrukční úlohy z planimetrie - nalézá a popisuje různá řešení konstrukčních úloh, diskutuje počet řešení v závislosti na zadaných hodnotách - modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	- Konstrukce rovnoběžníků, lichoběžníků - Obvody a obsahy rovnoběžníků - Nástroje a využití dynamického geometrického softwaru	OSV 1.1 OSV 1.4
Hranoly		
- vypočítá objem a obsah kolmého hranolu s trojúhelníkovou i čtyřúhelníkovou podstavou	- Hranoly - Objem a povrch hranolů - Úlohy z praxe	OSV 1.1 OSV 1.4

- načrtne kolmý hranol ve volném promítání - rozkreslí síť libovolného kolmého hranolu na základě předlohy nebo vlastního náčrtu - určuje a charakterizuje kolmý hranol, jeho základny, stěny - pozná z náčrtu základní vlastnosti hranolu - popíše základní vlastnosti kolmého hranolu, rovnoběžnost a kolmost jednotlivých ploch - aplikuje znalosti z planimetrie a stereometrie na úlohy z praxe, hledá podobnost a porovnává výhody a nevýhody grafického a početního řešení		
--	--	--

Učební osnovy ZŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Počet hodin:	4 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;

- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Očekávané výstupy předmětu
žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situaci s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah o obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeš aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná		
- provádí početní operace v oboru racionálních čísel - vlastními slovy popíše princip mocniny a odmocniny, zná jejich souvislost s násobením - umí a využívá vztahy pro práci s mocninami a odmocninami - řeší početní úlohy a číselné výrazy s mocninami a odmocninami - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - z paměti počítá druhé mocniny celých čísel do 20 - umí odhadnout mocninu s danou přesností	- Opakování 7. ročníku - Mocniny a odmocniny - Pythagorova věta - Číselné výrazy - Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor...) - Mocniny a odmocniny - Číselné výrazy - Práce s tabulkami a kalkulátorem	- OSV 1.1 – rozvoj schopnosti poznávání - OSV 1.4 - psychohygiena

- počítá s mocninami a odmocninami s pomocí kalkulátoru - zaokrouhluje své výpočty se zadanou přesností - řeší číselné výrazy s využitím komutativity a distributivity - násobení - zná a aplikuje pravidla pro počítání s proměnnými - řeší jednoduché výrazy s jednou i více proměnnými - provádí početní operace s mnohočleny - roznásobuje a vytýká před závorku - rozkládá výrazy na součin činitelů - z paměti zná a aplikuje vzorce usnadňující práci s výrazy	- Proměnná, vzorce pro práci s mocninami - Mnohočleny	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- matematizuje jednoduché situace pomocí výrazů a lineárních rovnic - řeší slovní úlohy z praktického života (např. tvorba ceny, DPH, nabídka, poptávka, inflace, atd.) - používá tabulkový procesor - organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií	- Výrazy - Vlastnosti souboru dat	OSV 1.1 OSV 1.4
Geometrie v rovině a v prostoru		
- charakterizuje kružnici a kruh, poloměr, tečnu, sečnu, jejich vlastnosti - řeší polohové úlohy, vzájemné polohy kružnice a přímky, dvou kružnic - odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu a jeho částí - charakterizuje množinu bodů daných vlastností	- Kružnice, kruh a jejich části - Válec	OSV 1.1 OSV 1.4

- řeší jednoduché konstrukční úlohy s pomocí množin bodů daných vlastností - určuje a charakterizuje vlastnosti kruhu a kružnice, jejich částí - řeší konstrukční úlohy s pomocí množiny bodů daných vlastností, kružnice - využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary - řeší konstrukční i početní úlohy s využitím kombinace Thaletovy věty, vět o trojúhelníku, vlastností rovnoběžníků a kružnic - řeší početní úlohy s využitím Pythagorovy věty a metrických znalostí rovnoběžníku, trojúhelníku a kružnice	- Nástroje a využití geometrického softwaru - Pythagorova věta - Thaletova kružnice	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení	- Číselné a logické řady - Číselné a obrázkové analogie - Logické a netradiční geometrické úlohy - Kombinační úlohy	OSV 1.1 OSV 1.4

Učební osnovy ZŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období – ročník:	3. období – 9. ročník
Počet hodin:	5 hodin týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Očekávané výstupy předmětu

žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situaci s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah o obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeš aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Opakování		
- používá s porozuměním učivo předchozích ročníků - zobecňuje poznatky a využívá je při řešení praktických příkladů	- Výrazy s proměnnou - Rozklady na součin - Algebraické rozklady	OSV 1.1 – rozvoj schopnosti poznávání OSV 1.4 – psychohygiena OSV 2.4 – kooperace a kompetice EV 1-4 – praktické příklady z obce
Lomené výrazy		
- zná a zapisuje podmínky řešitelnosti (určí definiční obor) - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - umí provést zkoušku dosazením hodnot za proměnnou - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy	- Lomené výrazy - Hodnota lomeného výrazu a jeho smysl - Krácení lomených výrazů - Rozšiřování lomených výrazů - Sčítání a odčítání lomených výrazů - Násobení a dělení lomených výrazů - Lomené výrazy složené	OSV 1.1 OSV 1.4
Geometrie - opakování		
- analyzuje a řeší aplik. úlohy z praxe	- Trojúhelníky, Pythagorova věta - Obsahy rovinných obrazců	OSV 1.1 OSV 1.4
Podobnost		
- vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, matematicky ji vyjádří a správně ji zapíše pomocí symbolů - určí poměr podobnosti a určí velikosti dalších podobných útvarů - využívá věty o podobnosti v početních a konstrukčních úlohách	- Poměr podobnosti - Věty o podobnosti trojúhelníků - Podobné rovinné útvary - Podobnost čtyřúhelníků - Dělení úsečky v daném poměru - Užití podobnosti - Plány, mapy - Opakování – konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	OSV 1.1 OSV 1.4

- zvětšuje a zmenšuje útvary v daném měřítku, užívá poměr podobnosti		
Lineární rovnice		
- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace - zdůvodní a ověří postup řešení	- Řešení rovnic, slovní úlohy - Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - Výpočet neznámé ze vzorce - Soustava rovnic o dvou neznámých - Slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic o dvou neznámých	OSV 1.1 OSV 1.4
Slovní úlohy		
- řeší slovní úlohy s obecnějším zadáním pomocí proměnných a rovnic - matematizuje a řeší reálné situace s využitím soustav lineárních rovnic - zdůvodní a ověří postup řešení - vyřeší daný problém pomocí matematických dovedností - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	- Slovní úlohy o pohybu - Slovní úlohy o společné práci - Slovní úlohy – počítání směsí - Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor...)	OSV 1.1 OSV 1.4 OSV 2.4 EV 1-4
Goniometrické funkce		
- umí určit hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru - užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe	- Goniometrické funkce – sinus, cosinus, tangens - Užití v praxi	OSV 1.1 OSV 1.4
Funkce		
- znázorní body a najde souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic - vyjádří danou funkci tabulkou, rovnicí, grafem - užívá funkční vztahy při řešení úloh - používá tabulkový procesor	- Funkce a její definiční obor - Graf funkce - Funkce rostoucí a klesající - Lineární funkce - Kvadratické funkce - Přímá a nepřímá úměrnost - Analýza a grafické znázornění dat	OSV 1.1 OSV 1.4 EV 1-4

- využívá software pro tvorbu grafu, k prezentaci dat volí vhodný typ grafu		
Jehlan, kužel, koule		
- charakterizuje jednotlivá tělesa - načrtne tělesa i jejich síť - vypočítá objem a povrch těles - matematizuje reálné situace - využívá svých znalostí při řešení úloh z praxe - vytváří v digitálních prostředí modely prostorových útvarů	- Jehlan – povrch a objem - Kužel – povrch a objem - Koule – povrch a objem - Nástroje a využití geometrického softwaru	OSV 1.1 OSV 1.4
Základy finanční matematiky		
- řeší úlohy z praxe - vypočítá úroky z úroků - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - orientuje se v základních nabídkách z finančních brožurek	- Úrokový počet, základní pojmy - Výpočet úroku při jednoduchém úrokování - Úrokovací období - Jednoduché úrokování - Jistina - Složené úrokování - Úvěr, půjčka	OSV 1.1 OSV 1.4

UČEBNÍ OSNOVY

DĚJEPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST- ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3.období(6.-9.ročník)

Obsahové,časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9.ročníku 2 hodiny týdně.Je úzce spjat s českým jazykem,hudební výchovou ,výtvarnou výchovou, zeměpisem,matematikou,fyzikou,přírodopisem,chemií,občanskou výchovou,tělesnou výchovou.Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV,VMEGS,VDO,MKV,EMV. Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vzdělání v oblasti směřuje k :

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

2.Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- do výuky zařazujeme rozmanité aktivity a metody, kterými vedeme žáky ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, věcnému argumentování a zapojování do diskuse

Kompetence sociální a personální

- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel

- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních, společenských a sportovních aktivit
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění

Kompetence pracovní

- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- žáky vedeme k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žáky učíme ovládat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problému použít
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků; tyto znalosti a dovednosti dokáží uplatnit při výuce dějepisu (např. k přípravě materiálů)
- s pomocí digitální technologie žáci usilují o to, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- žáci se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učitel vede žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9 chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

D-9 má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9 podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

D-9 uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9 popíše život v době nejstarších civilizací

D-9 uvede první státní útvary na našem území

D-9 má základní poznatky z období počátků českého státu

D-9 zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9 charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9 rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9 uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
D-9 popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9 má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi
D-9 pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9 má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
D-9 zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9 rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
D-9 uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
D-9 má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky
D-9 popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9 chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

UČEBNÍ OSNOVY

DĚJEPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST- ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Je úzce spjat s českým jazykem, hudební výchovou, výtvarnou výchovou, zeměpisem, matematikou, fyzikou, přírodopisem, chemií, občanskou výchovou, tělesnou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VMEGS, VDO, MKV, EMV. Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- do výuky zařazujeme rozmanité aktivity a metody, kterými vedeme žáky ke kritickému
- myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, věcnému argumentování a zapojování do diskuse

Kompetence sociální a personální

- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních, společenských a sportovních aktivit
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění

Kompetence pracovní

- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- žáky vedeme k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žáky učíme ovládat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků; tyto znalosti a dovednosti dokáží uplatnit při výuce dějepisu (např. k přípravě materiálů)
- s pomocí digitální technologie žáci usilují o to, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- žáci se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učitel vede žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9 chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

D-9 má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9 podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

D-9 uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9 popíše život v době nejstarších civilizací

D-9 uvede první státní útvary na našem území

D-9 má základní poznatky z období počátků českého státu

D-9 zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9 charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9 rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9 uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

D-9 popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9 má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi
D-9 pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9 má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
D-9 zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9 uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
D-9 má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky
D-9 popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9 chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
--------------------	---------------------

Vyučovací předmět:	Dějepis
Období – ročník:	6. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- *uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*

- *uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
- *objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
- *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví*
- *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství*
- *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*
- *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*
- *vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*
- *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

- *vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*
- *vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- *popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti*
- *objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě*
- *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů*

- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

MODERNÍ DOBA

- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Cílové zaměření předmětu v 6. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 6. ročníku směřuje k:

- pochopení významu minulosti pro současnost a budoucnost
- orientování se v historickém čase
- rozlišování bájí od skutečnosti
- seznámení se se způsobem života lidí v pravěku
- porovnávání zemědělství, zpracování kovů - v době pravěké s dobou současnou
- seznámení s archeologickými památkami
- pochopení souvislostí mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- specifikaci podmínek pro vznik států starověkého východu
- seznámení se s náboženstvím těchto států
- pochopení kulturního přínosu starověkých civilizací pro dnešek
- chápání rozdílného vývoje států starověkého východu a Řecka
- seznámení se s náboženstvím Řecka
- odlišování znaků městských států a států dnešních
- správné orientaci na mapě
- seznámení se s vývojem Říma
- pochopení významu vzniku nového náboženství
- uvědomění si vlivu zániku římské říše na současnost
- pochopení důležitosti existence římské kultury

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk v dějinách		

- uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí - uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise Myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací	OSV 1.1 EGS 3
Počátky lidské společnosti		
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých dějin - využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje,	Člověk a lidská společnost v pravěku Doba kamenná Doba bronzová Doba železná Keltové, Germáni Virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí	

předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí		
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky a zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory - zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Doba bronzová, železná, Keltové - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí	VDO 4

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Člověk a společnost
Vyučovací předmět :	Dějepis
Období – ročník :	7.ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost

- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- *uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- *uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
- *objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost*
- 6. *uvede příklady archeologických kultur na našem území*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

7. *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
8. *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví*
9. *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem*
10. *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

11. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
12. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
13. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
14. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
15. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

16. vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
17. vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
18. popíše a demonstře průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
19. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
20. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
21. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
22. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

23. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
24. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
25. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
26. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
27. na vybraných příkladech demonstře základní politické proudy
28. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

29. na příkladech demonstře zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
30. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
31. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
32. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
33. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

34. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
35. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
36. posoudí postavení rozvojových zemí
37. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- pochopení změny v Evropě, která nastala příchodem nových etnických skupin
- seznámení se s odlišnostmi v byzantské, arabské a francké oblasti
- pochopení důležitosti vzniku státních útvarů v Evropě
- pochopení úlohy křesťanství v životě lidí
- seznámení se se základními znaky románského a gotického slohu
- seznámení se s rozmachem českého státu a jeho postavením v Evropě
- pochopení proměny v oblasti hospodářské, sociální, politické a kulturní
- orientaci v problémech spojených s kritikou církve, které vyústily v českou reformaci
- charakteristice postavení českého státu v době poděbradské a jagellonské
- seznámení se s pojmy humanismus, renesance, reformace
- pochopení myšlení lidí v této době
- poznání důvodů a průběhu zámořských plaveb, jejich význam pro Evropu
- naučení se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii
- seznámení se s průběhem třicetileté války a vyhledávání na mapě míst průběhu událostí
- pokus posoudit výsledky války – důsledky pro další život v Evropě

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma a mezipředmětové vztahy
Opakování učiva 6.ročníku		
	Pravěk. Řecko. Řím.	
Raný středověk		
-dokáže charakterizovat první státní útvary v Evropě -popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu -objasní úlohu náboženské víry ve středověku	Úvod,dělení, stěhování národů,osídlení Evropy. Byzantská říše. Arabská říše. Asijské země. Franská říše. Křesťanství. Vznik prvních států na našem území,Sámová říše. Velká Morava.	OSV 1.1 EGS 2 EGS 3

-charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské -vysvětlí úlohu panovnických dynastií -rozpozná znaky románského slohu,uvede příklady této kultury v Čechách	Počátky českého státu. Přehled významných evropských států-Kyjevská Rus,státy jižních Slovanů ,vznik států ve střední a v západní Evropě. Křížové výpravy. Český stát v raném středověku. Vláda Přemyslovců. Románská kultura.	Literatura /Staré pověsti české / Zeměpis Výtvarná výchova
Vrcholný a pozdní středověk		
-vysvětlí změny ve způsobu života ve městech -vysvětlí proč probíhala stoletá válka -na konkrétních příkladech charakterizuje gotickou kulturu -charakterizuje vládu Karla IV. -zhodnotí význam Husovy osobnosti -ukáže na mapě nejvýznamnější místa husitských bojů -popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců	Zemědělství,řemeslná výroba a obchod. Vznik měst. Středověká společnost,kultura rytířská. Poslední Přemyslovci. Růst významu středověkých měst. Konflikt mezi Anglií a Francií. Gotický sloh. Lucemburkové na českém trůně. Doba předhusitská. Jan Hus. Husitské války.Významné osobnosti. Český stát v období poděbradském. Vznik španělského království. Humanismus a renesance-počátky. Český stát za vlády Jagellonců.	Zeměpis Výtvarná výchova Informatika Výtvarná výchova Hudební výchova Výtvarná výchova
Raný novověk		
	Objevné cesty. Civilizace Asie,Afriky,Ameriky. Renesanční humanismus a náboženská reformace. Protireformace. Nástup Habsburků na český trůn. Český stát v předbělohorské době. Třicetiletá válka.	

	Habsburská monarchie po třicetileté válce. Postavení českých zemí, důsledky války pro Evropu.	
--	--	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Člověk a společnost
Vyučovací předmět :	Dějepis
Období – ročník :	3. období – 8. ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy

- *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií*

Cílové zaměření předmětu v 8. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 8. ročníku směřuje k:

- poznání situace v českých zemích a evropských zemích po třicetileté válce
- pochopení významu osvícenství
- dovednosti při práci s mapou odvodit životní podmínky evropských států
- chápání 19. století jako období, ve kterém došlo k definitivnímu rozbití středověkých států
- pochopení změny v politice, hospodářství a řízení celé společnosti
- vnímání rozdílů ve vývoji jednotlivých států Evropy
- pochopení kladného a záporného postavení osobnosti v dějinách
- seznámení se s rozvojem kultury a průmyslu tohoto období
- orientování se za pomoci mapy v důležitých centrech Evropy
- pochopení problémů Evropy a světa v předválečném období
- uvědomění s důležitosti průmyslové výroby v kapitalistické společnosti
- seznámení se s komunistickým režimem
- pochopení problematiky válek
- charakteristice důležitosti vzniku ČSR

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Novověk / 16. – počátek 19.století /		
-srovnává způsob života a formy vlády zemí Evropy -vysvětluje postavení českých zemí po 30 leté válce -objasňuje vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy -rozpoznává projevy barokní kultury -chápe pojem kolonie, uvědomuje si význam boje za svobodu	Anglie v 16.a 17.stol. Anglická revoluce Francie v dobách Ludvíka XIV. Rusko-počátek novodobých dějin Vznik pruského státu Habsburská monarchie po třicetileté válce Kultura baroka Osvícenství Rozvoj vědy a techniky- průmyslová revoluce Habsburská monarchie-reformy Marie Terezie a Josefa II. Boj anglic.osad za nezávislost	Čj- literatura, Vv, Hv, Ov OSV 1.1 OSV 2.2 VDO 2 VDO 4 EGS 1 EGS 3
-popíše situaci ve Francii, vysvětlí význam francouzské revoluce, objasní vliv osobnosti Napoleona I. na vývoj Evropy	<u>Francouzská revoluce a napoleonské války</u> Vídeňský kongres Rozšíření průmyslové revoluce Revoluční a národně osvobozené hnutí v Evropě	

-uvědomuje si prudký rozvoj průmyslu -uvědomuje si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti -chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů -seznamuje se příčinami a průběhem českého národního obrození -uvědomuje si význam obrozeneckých snah významných osobností -seznamuje se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků -chápe nerovnoměrný vývoj států Evropy -chápe historický rozměr pojmu rasismus -chápe emancipační hnutí českého národa	Klasicismus a romantismus Habsburská monarchie v 1.pol.19.století České národní obrození <u>Revoluční rok 1848</u> Revoluční vlna v evropských zemích Revoluce v habsburské monarchii <u>Hospodářské, politické a společenské změny 2.poloviny 19.století</u> Sjednocení Itálie a Německa Viktoriánská Anglie Rusko v 19.století Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2.polovině 19.století Kultura a věda 2.poloviny 19.století	
--	--	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Člověk a společnost
Vyučovací předmět :	Dějepis
Období – ročník :	3. období – 9.ročník
Počet hodin :	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy předmětu

- *na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*
- *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů*
- *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu*
- *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické,
hospodářské a kulturní prostředí*
- *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*
- *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce*

- *posoudí postavení rozvojových zemí
prokáže základní orientaci v problémech současného světa*

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9. ročníku směřuje k:

- pochopení významu 1.světové války pro další život lidí
- charakterizování poválečného uspořádání Evropy – pomocí mapy
- porozumění historickému vývoji na našem území – vznik Československa
- vnímání důležitosti světové hospodářské krize pro rozvoj komunismu, nacismu, ...
- pochopení souvislostí, které vedly k počátku druhé světové války
- vnímání utrpení lidí v tomto období
- pochopení záporného významu nadřazenosti ras
- získání orientace v jednotlivých válečných operacích
- pochopení probíhajících změn po druhé světové válce – v Evropě, na našem území
- uvědomění si rostoucího vlivu komunismu
- seznámení se s vývojem na území Československa – krize ve společnosti, která vyvrcholila v roce 1948
- charakterizování studené války
- pochopení významu komunismu (negativního) pro společnost
- seznámení s e s vývojem Československa po roce 1948
- pochopení vnitřní situace v Československu v letech 1968 a 1989
- charakteristice postupného rozkladu východního bloku

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Nová doba /dějiny konce 19. století a 20. století /		
-vysvětluje rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí 1.světové války -objasňuje postavení českých zemí a vysvětluje příčiny a průběh vzniku Československa -charakterizuje důsledky válečné katastrofy a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě -uvádí klady a zápory mnohonárodnostního státu -vysvětluje vliv světové hospodářské krize na rozvoj	<u>Svět v poslední třetině 19.století</u> České země v rakousko-uherské monarchii Cesta ke světové válce 1.světová válka , cíle a průběh Ruské revoluce Češi za 1.světové války Vznik Československa <u>Meziválečné období</u> Svět po 1. světové válce Československo ve 20. letech 20. století Světová hospodářská krize Hlavní události ve světě ve 30. letech Ohrožení Československa fašismem <u>2. světová válka</u>	Hv,Vv,Čj- literatura,Ov OSV 1.1 OSV 2.1 OSV 2.2 VDO 2 VDO 3 VDO 4 EGS 1 EGS 3 MKV 1 MKV 3

fašismu, nacismu a komunismu -objasňuje pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy -porovnává pojmy fašismus a komunismus -dokáže vysvětlit význam Mnichovské dohody v historii -objasňuje příčiny vypuknutí války, její průběh -charakterizuje životní podmínky lidí v protektorátu -učí se účtě k účastníkům odboje -vysvětluje odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy, bipolární svět a vznik studené války -popisuje situaci po válce na našem území -porovnává rozdílnost dvou politických soustav -uvědomuje si nutnost respektovat identitu druhých -charakterizuje situaci v Československu a důsledky politického převratu pro společnost -seznamuje se s vnitřní situací v naší republice -učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů -učí se reagovat na nejnovější změny doma i ve světě	Ovládnutí Československa Německem Okolnosti vzniku a začátek 2. světové války Průběh 2. svět. války Protektorát Čechy a Morava Boj Čechů proti německé okupaci a osvobození Československa Jednání o uspořádání světa po skončení 2. světové války <u>Evropa a svět po roce 1945</u> Mezinárodněpolitické změny ve světě Uspořádání Československa Hlavní vývojové rysy západních a východních států Proces dekolonizace Rok 1948 v Československu, nastolení komunismu 50. léta v Československu Léta uvolnění Normalizace v Československu Rozpad východního bloku Svět na konci 20. století	
--	---	--

--	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA

ČLOVĚK A SPOLEČNOST (vzděl. obor VÝCHOVA K OBČANSTVÍ)

Charakteristika vyučovacího předmětu

1.Obsahové, časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět občanská výchova zahrnuje vzdělávací oblast Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Jedná se o samostatný předmět, který je vyučován na 2.stupni (6.-9. ročník) 1 hodinu týdně.

Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty : dějepis, zeměpis, přírodopis, jazyky, výtvarná a rodinná výchova, ale v jeho obsahu také nalezneme souvislost s dalšími vědními obory, př. právo, etika, ekonomie, sociologie aj. V rámci občanské výchovy jsou realizována následující průřezová témata : OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MV.

Vzdělávání v oblasti a oboru směřuje k :

- k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s

- obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historické zkušenosti, rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů, které tvoří rámec každodenního života
- k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů, které ohrožují lidskou důstojnost nebo odporují základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení se různými sociálními rolími, k orientaci v každodenním životě
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení v daném předmětu
- na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva (všechno souvisí se vším)
- žáky učíme operovat s obecně užívanými termíny
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadáváním domácích úkolů (písemné, úvahy, referáty aj.) vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (dramatika)
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (individuální či skupinové)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, které vedou žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých, výměna názorů přispívá k uvědomování si sebe sama
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu společenskému dění
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žáci vyšších ročníků připravují akce pro MŠ
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- usilujeme o to, aby se žáci naučili respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě, event. prezentaci své individuální práce
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na utváření pozitivních občanských postojů
- žáky vedeme k respektování druhých a k respektování společně stanovených pravidel chování
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, které se liší od jejich vlastních,
- snažíme se vést k toleranci
- směřujeme žáky k rozvíjení osobního občanského a právního vědomí
- podněcujeme žáky k aktivní účasti v kulturních a sportovních aktivitách, k účasti na životě demokratické společnosti

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do reálných životních situací
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- v rámci diskusí na dané téma žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin OV a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin OV zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin OV žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9 kriticky přistupuje k projevům vandalismu

VO-9 má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9 respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9 rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9 respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

VO-9 je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9 chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9 formuluje své nejbližší plány

VO-9 má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9 uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9 uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9 má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
VO-9 chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9 uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9 zná základní práva a povinnosti občanů
VO-9 na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9 uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9 má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9 uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9 vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
VO-9 rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9 v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací

VO-9-5-01p ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Občanská výchova
Období – ročník:	6. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti

- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

1. *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
2. *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
3. *zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje*
4. *zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají*
5. *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
6. *zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení*
7. *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem*
8. *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
9. *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*
10. *posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

11. *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
12. *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
13. *rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*
14. *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní vlastnosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ PŘEDNOSTI

15. *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady*
16. *objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání*
17. *dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi*
18. *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí*
19. *rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané*
20. *rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti*
21. *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu*

STÁT A PRÁVO

22. *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky*
23. *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu*
24. *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů*
25. *vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů*
26. *přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod*
27. *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
28. *provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci*
29. *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování*
30. *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*
31. *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

32. *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*
33. *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy*
34. *uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory*
35. *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva*
36. *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu*
37. *uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání*

Cílové zaměření předmětu v 6. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 6. ročníku směřuje k:

- přípravě mladého člověka pro život v moderní demokratické společnosti
- výchově k občanství
- výchově k občanským postojům
- přípravě mladých lidí na život ve své budoucí rodině
- vyrovnání se s problémy při zakládání vlastní domácnosti
- pozitivnímu ovlivňování vztahů mezi mladými lidmi
- formování jejich postojů k hodnotám
- rozvíjení schopností žáků chápat a posuzovat vztahy mezi lidmi
- upevnění pocitu sounáležitosti a úcty k rodině a nejbližším lidem
- osvojení si asertivního chování
- práci s literaturou

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Úvod k výuce občanské výchovy		
- orientuje se v základních pojmech	Občan, občanství, národnost	
Téma: Člověk v rytmu času, Kalendář		VDO 1 VDO 2 OSV 1.1
- umí se orientovat v kalendáři - umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků - uvádí příklady pořekadel a přísloví - rozvržení času během dne	kalendář, letopočty svátky jednotlivých měsíců příísloví a pořekadla letní čas měření času	
Téma: Rodina, rodinný život		VDO 2 OSV 1.1 OSV 2.1
- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi - umí se orientovat na finančním trhu s ohledem na měnící se životní situaci - umí vysvětlit korupční jednání	smysl a hlavní funkce, typy rodiny, citová funkce rodiny vztahy v rodině, rodinné problémy, rodokmen, příbuzenské vztahy postavení jedince v rodině role členů rodiny úplná a neúplná rodina náhradní rodinná péče manželství vytvoření rodiny, biologická funkce rodiny, bezpečnost dětí, hospodaření rodiny (rodinný rozpočet, základní pojmy – finanční produkty)	

Téma: Život ve škole		
- orientuje se v systému vzdělávání - popíše pravidla uvedená ve školním řádu - volí vhodné způsoby učení	Systém vzdělávání Školní docházka Školní řád Nadání, organizace metody učení	
Téma: Domov		
- vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a okolí	pojem domov státní správa, samospráva prostředí domova bydliště a jeho okolí obecní úřad obecní zastupitelstvo obecní rada obecní rozpočet životní prostředí	OSV 1.1 OSV2.1 VDO
Téma: Má vlast		
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony - uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností naší země	důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice státní svátky, symboly, demokracie národnostní menšiny, vlast a cizina cestování český jazyk, cizí jazyky	OSV 2.2 OSV 2.3
Téma: Z historie vlasti		
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zná významné osobnosti - vyjmenuje pražské památky	pojem vlasti a vlastenectví zajímavá a památná místa, co nás proslavila, významné osobnosti, státní svátky, významné dny mateřský jazyk, cizí jazyky, lidé různých národností významné osobnosti prezidenti Praha	VDO 1 VDO 2
Téma: Miniúvod do lidských práv		
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování, aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	-sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - pomoc lidem v nouzi, lidská solidarita - lidská práva univerzální a specifická (práva dětí, mladistvých, postižených, starých lidí)	OSV 1.1 OSV 2.1 OSV 2.2 MKV 2

- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí		
Téma: První pomoc		
- zná postup poskytnutí první pomoci - orientuje se v případech mimořádných událostí, zná prostředky ochrany	Poskytnutí pomoci při ohrožení života Ochrana člověka za mimořádných událostí	
Téma: Rozšiřující učivo		
	Pracovní texty pro hodiny Občanské výchovy Motivační hry, Řešení případových situací	MV 1.1 MV 2.2

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Občanská výchova
Období – ročník:	7. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- Utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- Rozlišování mýtů a skutečnosti, objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- Rozvíjení orientace k poznávání a posuzování každodenních situací
- Úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- Rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- Utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu
- Rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě
- Vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- Rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujícím principům demokratického soužití
- Uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

VO-9-1-01 *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*

VO-9-1-02 *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*

VO-9-1-03 *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*

VO-9-1-04 *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*

VO-9-1-05 *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*

VO-9-1-06 *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

VO-9-2-01 *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*

VO-9-2-02 *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*

VO-9-2-03 *kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*

VO-9-2-04 *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

VO-9-3-01 *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*

VO-9-3-02 *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*

VO-9-3-03 *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*

VO-9-3-04 *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, jak je využít*

VO-9-3-05 *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*

VO-9-3-06 *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorby ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky

VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se náhodně setkám
- pocitu hrdosti na umělecké, myšlenkové a hmotné bohatství země
- vážení si přírody, jejího krajinného a ekologického bohatství země
- vědomí, že každý člověk má možnost ovlivňovat vývoj společnosti
- úctě ke státním symbolům
- umění vhodně používat státní symboly
- schopnosti pracovat s literaturou a vyhodnocovat údaje
- schopnosti přesně formulovat myšlenky

- poznání pojmu národ na příkladech činnosti jeho význačných osobností
- uvědomění si základních znaků pojmu národ
- utřídění si svých znalostí o národnostním složení obyvatelstva ČR
- dospění k poznání, že bohatství je jednak duchovní a jednak materiální
- pochopení obsahu pojmu bohatství
- uvědomění si, jak já sám mohu přispět k lepšímu a zdravějšímu životnímu prostředí
- zvýšení odolnosti vůči sociálně patologickým jevům
- snížení rizik a vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže
- seznámení se s úlohou státu při ochraně životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a životního prostředí při vzniku mimořádných událostí
- připravení na uvědomování si odpovědnosti za svoji ochranu, na efektivní jednání

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Život mezi lidmi		
- vysvětlí pojmy socializace a sociální skupina - vyjmenuje hromadné sdělovací prostředky	Socializace Sociální skupina Komunikace – slovní a mimoslovní Hromadné sdělovací prostředky	
- v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci	Vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti a kritiky různými nástroji	
- analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí	Vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; vliv digitálních technologií na	
- analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám		

- zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí - navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí	život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence) Osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí; postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání)	
Téma: Člověk a kultura		
- vysvětlí jednotlivé pojmy - pozná druhy umění, umělecké slohy - respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů - uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora - rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí - orientuje se v typech náboženství - zná kulturní instituce - pozná chování podle pravidel slušného chování, dodržuje je	Kultura, antropologie, etnografie Umění, druhy, funkce, umělecké slohy, kýč, krása, móda Práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření Protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana Náboženství – judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, animismus, fetišismus, totemismus, polyteismus, mýty Kulturní instituce Pravidla slušného chování	MKV 4 MKV 1
Téma: Přírodní bohatství		
- orientuje se v nejvýznamnějších přírodních a kulturních památkách - zná způsoby ochrany životního prostředí	Přírodní a kulturní památky Organizace a instituce pro ochranu životního prostředí Přírodní bohatství a jeho ochrana	OSV 2.1 VDO 2 EV 4

Téma: Majetek v našem životě		
-vysvětlí jednotlivé pojmy -dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi a jak vystupovat na trhu finančních produktů a služeb -orientuje se v problematice peněz a cen -rozliší druhy majetku -rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví -aktivně vystupuje proti vandalskému chování k veřejnému majetku -umí vysvětlit korupční jednání	Potřeby, druhy potřeb Statky a služby Peníze, funkce peněz Majetek, druhy majetku Konzumní společnost Životní úroveň	VDO 2
Téma: Řízení společnosti		
-vyjmenuje důvody, které vedly ke vzniku státu -vyjmenuje všechny formy státní moci -vysvětlí, proč vznikají politické strany -objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů -uvede, jak se občan může podílet na veřejném životě -vyjmenuje základní znaky každého státu -vysvětlí význam voleb	Stát, formy státu, znaky státu Demokracie Volby, volební právo Politické strany Státní správa, samospráva Výkonná moc prezidenta Soudní moc Práva a povinnosti občanů Právo a morálka	VDO 2
Téma: Svět kolem nás		
-zná země EU, její úkoly -uvede národnostní menšiny v ČR -rozpozná mimořádné události -zná jednotlivé složky IZS	EU Národnostní menšiny, předsudky OSN, NATO Mimořádné události IZS	
Téma: Lidská práva		
-zná lidská práva -vysvětlí jednotlivé pojmy	Lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv Listina základních práv a svobod Diskriminace, rasismus, xenofobie Morálka, svědomí	
Téma: Rozšiřující učivo		
	Pracovní texty pro hodiny OV Motivační hry, případové situace	MV 1.1

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Občanská výchova
Období – ročník:	8. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

- Podporujeme žáky ve vyhledávání relevantních informací, rozvíjíme jejich schopnost analyzovat a kriticky zhodnocovat digitální obsahy z hlediska zdrojů, manipulativních technik, předsudků a kvality informací.
- Klademe důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí, pomáháme žákům rozpoznávat manipulativní techniky a nevhodné mediální obsahy, učíme žáky je kriticky hodnotit a vhodně na ně reagovat.
- Vysvětlujeme žákům principy bezpečnosti při ochraně soukromí vlastního i ostatních, při vytváření digitální stopy, při správě digitální identity a seznamujeme je s pravidly ochrany autorských práv.
- Představujeme žákům možnosti zapojení se do života společnosti prostřednictvím digitálních technologií, podporujeme je v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci.
- Poskytujeme žákům příležitost zkoumat a hodnotit vliv technologií na proměny společnosti i život jednotlivce a diskutovat o možných důsledcích.
- Podporujeme žáky ve vyhledávání relevantních informací, rozvíjíme jejich schopnost analyzovat a kriticky zhodnocovat digitální obsahy z hlediska zdrojů, manipulativních technik, předsudků a kvality informací.
- Klademe důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí, pomáháme žákům rozpoznávat manipulativní techniky a nevhodné mediální obsahy, učíme žáky je kriticky hodnotit a vhodně na ně reagovat.
- Vysvětlujeme žákům principy bezpečnosti při ochraně soukromí vlastního i ostatních, při vytváření digitální stopy, při správě digitální identity a seznamujeme je s pravidly ochrany autorských práv.
- Představujeme žákům možnosti zapojení se do života společnosti prostřednictvím digitálních technologií, podporujeme je v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci.
- Poskytujeme žákům příležitost zkoumat a hodnotit vliv technologií na proměny společnosti i život jednotlivce a diskutovat o možných důsledcích.

Očekávané výstupy předmětu

žák

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, jak je využít
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorby ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Osobnost		
-chápe význam pojmu osobnost z psychologického, tělesného i sociálního hlediska -chápe, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností -charakterizovat hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí -charakterizovat kladné a pro zdravý vývoj osobnosti důležité citové vlastnosti -uvést, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu života ocítat -chápe, že každý člověk má kladné i záporné vlastnosti - představí, jak může zlepšit prostředí ve své škole nebo v obci a jaké digitální nástroje k tomu může využít - zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti života - zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků - rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí - zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách	Vývojové etapy člověka, osobnosti Osobnost a její složky (tělesná, psychická, sociální) Jaký jsem nyní? Úvahy o budoucnosti, životní cesta Sebepojetí, sebepoznávání, sebehodnocení Sebevědomí, vůle Temperament Charakter Motivy, motivace Potřeby a zájmy Hodnoty Schopnosti a vlohy, dovednosti Intelligence Vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí; sociální nebo názorové bubliny; propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.4 OSV 3.2
Téma: Psychické procesy a stavy		
-charakterizovat kladné a pro zdravý vývoj osobnosti důležité citové vlastnosti	Vnímání, sociální vnímání, optické klamy, reverzibilní figury Představy a fantazie Myšlení a řeč	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 2.1

-uvést, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu života ocitat -chápe, že každý člověk má kladné i záporné vlastnosti	Logické uvažování Paměť a pozornost Učení a jeho druhy Hra jako nástroj učení Emoce a city	OSV 3.2
Téma: Člověk v sociálních vztazích		
-zná základní zásady asertivního chování a snaží se je aplikovat na své chování -má přehled o způsobech vyrovnávání se z náročnými životními situacemi -uvědomuje si důležitost relaxace v životě člověka	Asertivita, agresivita, pasivita aneb jak se prosadit Náročné životní situace Stres a jeho dvě stránky Konflikty a jak je řešit Zdravý životní styl Umění relaxace	OSV 2.2 OSV 2.3 OSV 3.1
Téma: Hospodaření		
-orientuje se v základních pojmech ekonomie -uvědomuje si, že se hodnoty člověka mění v průběhu života každého člověka -má přehled o výrobních i nevýrobních odvětvích a uvědomuje si jejich důležitost -chápe, jak funguje trh, poptávka a nabídka a jaký vliv má změna ceny zboží na poptávku a nabídku -umí zdravě vyhodnotit svou finanční situaci	Dělba práce, statky a služby Potřeby a hodnoty a jejich proměna v čase Specializace a efektivita práce Výrobní odvětví a faktory Trh, poptávka, nabídka Zásady ekonomie, jak funguje trh Finanční gramotnost	OSV 1.1 OSV 2.3
Téma: Právní minimum		
-chápe rozdíl mezi pravidly právními a morálními -rozlišuje pojmy právo a povinnost -chápe význam společenských pravidel a jejich důležitost v životě lidí -orientuje se v institucích ČR -ví, jak funguje legislativní proces -zná úkoly jednotlivých složek Ústavy ČR -zná základní lidská práva -ví, kam se obrátit v případě porušení lidských práv	Normy právní a morální (etické) Práva a povinnosti Právo jako systém (právní vztahy, způsobilost, odvětví, předpis, norma) Neznalost zákona neomlouvá Ústava ČR Moc zákonodárná Moc výkonná Moc soudní Základní práva a svobody Lidská práva Ombudsman Politika Politické spektrum, strany, programy, kampaně Právo v Evropě = Evropská unie	MKV 1 MKV 4 VDO 2 VDO 4 EGS 1

-orientuje se v oblasti politiky, rozlišuje politické strany levicové a pravicové -uvědomuje si význam evropských, nadnárodních institucí z hlediska práva - rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti - popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu - popíše situace z fyzického i digitálního prostředí, kde se projevuje právo na ochranu osobnosti, a uvede příklady toho, co je chráněno právy k duševnímu vlastnictví - na příkladech objasní, jak chránit své vlastní dílo ve fyzickém i digitálním prostředí - popíše principy volného díla a používá volná díla ve svých školních a domácích úkolech rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním prostředí rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí	online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí; právo na ochranu osobnosti – např. právo na ochranu jména, právo na ochranu cti a důstojnosti, autorské právo; práva průmyslového vlastnictví – např. patent, ochranná známka, průmyslový design, označení původu; nástroje a postup pro ochranu vlastního autorského díla – licence k autorskému dílu, veřejné licence (např. Creative Commons, Public Domain), zveřejnění díla, užití díla, změna díla protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity poškození cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin a soukromých dokumentů, pomluva; protiprávní jednání v oblasti duševního vlastnictví – stahování, rozmnožování a šíření autorských materiálů; protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing	
Téma: Rozšiřující učivo		
	Pracovní texty pro 8. ročník Populárně naučná literatura Cesta za povoláním	

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Občanská výchova
Období – ročník:	9. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně
Učební texty:	Občanská výchova pro 9. ročník

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Očekávané výstupy předmětu

žák

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a

potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, jak je využít

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorby ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky

VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Téma: V pracovním poměru (září, říjen)		OSV 1.2
Správná volba		OSV 1.3
- seznámí se se studijními předpoklady pro různá povolání - rozpoznává pojmy - vlastnosti, schopnosti, dovednosti, temperament - přemýšlí nad svou budoucností	Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání Sebepoznávání – vlastnosti, schopnosti, dovednosti, temperament Plánování vlastní budoucnosti	
Každé povolání si žádá své		
- orientuje se v problematice profesního a personálního poradenství - zná pojmy pracovní činnost, prostředí, prostředky a předměty	Profesní a personální poradenství Pracovní činnost, prostředí, prostředky a předměty	
První brigáda, první zaměstnání		
- umí sestavit životopis - seznámí se s činností úřadu práce a s možnostmi při hledání zaměstnání	Hledání zaměstnání Životopis Služby úřadu práce	
V zaměstnání		
- zná náležitost pracovní smlouvy, okolnosti výpovědi - zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Pracovní právo – pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru Práva povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
Téma: Občanská společnost, sdružování občanů, obec, stát (listopad)		
- vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti jako celku dodržování pravidel občanského soužití - rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických - uvědomuje si význam spoluúčasti občanů na správě obce - zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu, který	Svoboda sdružování, občanství, samospráva a protispolečenské jevy Formování naší státnosti do vzniku ČR Vznik ČR a vývoj v letech 1918-1989 Obec a její obyvatelé Postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části; rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu); projekt na pomoc potřebným nebo	OSV 2.2 OSV 1.3

může pomoci potřebným nebo potřebné věci	potřebné věci (např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu)	
Téma: Smysl společenství (prosinec)		
-respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám -rozpozná projevy masové nesnášenlivosti, vysvětlí, k jakým důsledkům může vést -uvede příklady, v čem spočívá nebezpečí extrémních náboženských sekt -uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou vznikat vzájemné neshody a konflikty -objasní, v čem spočívá podstata právní ochrany rodičovství -uvede příklady péče státu o mladou rodinu	Spolupráce lidí a jejich podmínky (mýtus, náboženství, citový život člověka) Náboženské sekty a šťastný domov Rodina a péče státu o ni, její nezastupitelnost v životě člověka Základní práva a povinnosti manželů Manželství nebo partnerství Formy pomoci státu rodinám Důsledky rozvodu Náhradní rodinná péče	MKV 2 VDO 2 MV 1.5 OSV 2.2
Téma: Sociální vztahy (leden)		
-uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí -zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy sociálního zabezpečení -na příkladech činnosti některých institucí zachytne sociální síť vysvětlí podstatu a význam sociální politiky	Životní úroveň Sociální péče a sociální politika státu Druhy sociálních příspěvků	VDO 2
Téma: Občan v právních a ekonomických vztazích (únor, březen)		
-vysvětlí význam pojmu právní stát -orientuje se v problematice peněz a cen -měl by být schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný/rozpočet -rozlišuje pojmy-právní předpis, právní norma a zákon -objasní a zdůvodní význam sociální politiky státu -zdůvodní význam zdravotnictví, soudnictví, školství a kultury	Dělba práce, lidské potřeby a druhy statků, tržní hospodářství Finanční gramotnost Zisk, investice a výrobní náklady, státní rozpočet a daně, národní hospodářství, podnikání a vlastnictví Státní rozpočet, daně Peněžní ústavy, ČNB živnosti Problematika boje s korupcí	VDO 3

-získat povědomí v oblasti korupce a korupčního jednání - uvede postup, jak se bránit porušení práva na ochranu osobnosti a práv k duševnímu vlastnictví	Občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti a pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví (např. žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, uplatnění práva na zapomnění, podání žaloby)	
Téma: Život člověka na planetě Zemi (duben)		
-popíše způsoby, jak se může nezletilý jedinec (dospělý člověk) osobně podílet na ochraně životního prostředí	Planetární problémy nové technologie a odpovědnost člověka za osud Země Důsledky lidských zásahů do přírody	EV3
Téma: Svět a Evropa (květen)		
-uvede příklady výhod, vyplývající z členství v EU	Evropské procesy - jednotící prvky evropské civilizace	EGS 1 EGS 2
Téma: Sociální vztahy (červen)		
-uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí -zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy sociálního zabezpečení -na příkladech činnosti některých institucí zachytne sociální síť vysvětlí podstatu a význam sociální politiky	Životní úroveň Sociální péče a sociální politika státu Druhy sociálních příspěvků	VDO 2
Téma: Rozšiřující učivo		
	Pracovní texty pro 9. ročník Exkurze (PÚ v Čes. Krumlově) Účast na jednání obecního zastupitelstva Skupinové práce Projekty Referáty	
Téma: Dopravní výchova. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí		

FYZIKA

Vzdělávací oblast – člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět s následujícími tematickými okruhy:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles a síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Předmět je úzce spjat s přírodopisem, informačními a komunikačními technologiemi, matematikou, chemií a výchovou ke zdraví. Předmětem se prolínají průřezová témata: EVVO.

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě po 2 vyučovacích hodinách týdně.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě

- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- učíme žáky třídit odpady

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách Fyziky, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin Fyziky zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9 změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- F-9 pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- F-9 zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- F-9 rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- F-9 předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- F-9 aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
- F-9 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- F-9 zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- F-9 rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- F-9 rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- F-9 pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

- F-9 rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- F-9 posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- F-9 sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9 zná zdroje elektrického proudu
- F-9 rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla
- F-9 zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- F-9 objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- F-9 rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
 - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
 - si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Fyzika
Období – ročník:	3.období – 6. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

*změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*

*předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*

Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
– rozlišuje pojem látka a těleso, uvádí konkrétní příklady – rozeznává prakticky vlastnosti látek a těles – popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou – rozpozná, zda na dané těleso působí síla, změří sílu siloměrem – má představu o tom, z čeho se skládá atom – uvede příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (např. difúze)	Těleso a látka Tělesa a látky Skupenství Vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek Vzájemné působení těles, síla Měření síly Částicové složení látek, pohyb částic Vzájemné silové působení částic, přitažlivé síly Částicová stavba látek pevných, kapalných a plynných. Atomy a molekuly, prvky	Ch/Prvky návaznost v 8.ročníku-atomy, ionty, prvky, chem. Vazba. Ze/Sluneční soustava (uplatnění gravitace, slapové jevy...)
– popíše elektrování těles – popíše a vymodeluje model atomu – vysvětlí pojem elektrická síla, pole, vzájemné působení nabitých těles	Elektrické vlastnosti látek. Elektrování při vzájemném dotyku Elektrické pole Model atomu Elektrování těles Elektrický výboj, blesk a ochrana	
– zjistí, zda na těleso působí magnetická síla – u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry – ověří existenci magnetického pole – dokáže popsat využití magnetické síly v praxi	Magnetismus Vlastnosti magnetu Magnety přírodní a umělé Magnetická síla, vlastnosti magnetu Magnetické pole Magnetování látek, výroba magnetu Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země, kompas	
– používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotek	Veličiny a jejich měření Porovnávání a měření Měření délky Měření objemu Měření hmotnosti	Ma/Jednotky délky, obsahu plochy, objemu, hmotnosti;

– změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny – s porozuměním využívá vztah pro výpočet hustoty, pracuje s tabulkami – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty, uvede příklady z praxe	Hustota Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti pomocí hustoty Měření času Teplotní roztažnost látek Měření teploty tělesa, teploměry	desetinná čísla; jednoduché výpočty
– sestaví správně podle schématu el. obvod – pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud – rozliší vodič a izolant – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízeními	Elektrický proud. Sestavení jednoduchého elektrického obvodu Elektrický proud a napětí Vodiče a izolanty Zahřívání vodičů Tepelné elektrické spotřebiče Pojistky. Zásady správného užívání el. spotřebičů	
– rozhodne, kdy vzniká v okolí cívky magnetické pole – rozpozná ve svém okolí využití elektromagnetu	Magnetické pole el. proudu. Magnetické pole cívky s proudem Měření proudu Elektromagnet a jeho užití, zvonek	
– změří el. proud – odliší jednoduchý a rozvětvený el. obvod – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízeními	Rozvětvený elektrický obvod. Rozvětvený el. obvod Bezpečné zacházení s el. zařízením První pomoc při úrazu el. proudem	EVVO/Vztah člověka k prostředí (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Fyzika
Období – ročník:	3.období – 7. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh

rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
– rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu – rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, přímočarý a křivočarý – používá s porozuměním vztah pro rychlost rovnoměrného pohybu při řešení úloh – změří dráhu uraženou tělesem za odpovídající čas, sestojí graf dráhy – určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Trajektorie, dráha, druhy pohybů Průměrná rychlost Měření rychlosti Posuvný a otáčivý pohyb Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost a doba rovnoměrného pohybu Dráha rovnoměrného pohybu, grafy Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	Ma/Jednoduché výpočty
– s porozuměním užívá vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa – určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil – určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že	Síly a jejich vlastnosti Znázornění síly Gravitační síla, hmotnost tělesa Skládání sil, výslednice sil Rovnováha sil Těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa Tíhová síla Akce a reakce	Ma/Grafické operace s úsečkami

poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Posuvné, pohybové a otáčivé účinky Urychlující a brzdné účinky síly na těleso Zákon setrvačnosti Zákon vzájemného působení dvou těles Otáčivý účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy	
- určí v jednoduchých případech velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	Deformační účinky síly Tlaková síla, tlak Tlak v praxi	
- změří třecí sílu - určí, na čem závisí třecí síla - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	Tření Třecí síla Měření třecí síly Třecí síly v praxi	
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním využívá vztah pro tento tlak k řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci - dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, bude se vznášet nebo bude plovat	Kapaliny Vlastnosti kapalin Kapilární jevy Hydrostatický tlak Archimédův zákon Plavání těles Pascalův zákon	
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku - dokáže změřit atmosférický tlak a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Plyny Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Atmosféra Meteorologie Přetlak, podtlak, vakuum Proudění vzduchu	Ze/počasí

– objasní vznik vztlakové síly ve vzduchu a na příkladech ukáže její využití		
– správně používá pojem zdroj světla a optické prostředí – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu a zatmění – vysvětlí rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle – pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi – rozhodne, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, rozliší pokusně spojku a rozptylku – objasní pokusně rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy	Světelné jevy Světelné zdroje a optická prostředí, přímochaře šíření světla Měsíční fáze Stín, zatmění Měsíce a Slunce Rychlost světla Odraz světla, zákon odrazu světla Zobrazení rovinným zrcadlem Zrcadla v praxi Lom světla Čočky Zobrazení předmětu čočkami Optické vlastnosti oka Čočky v praxi Rozklad slunečního světla optickým hranolem Optické klamy	Př/Lidské tělo (Oko) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Využití zrcadel jako alternativních zdrojů energie ze slunce)

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Fyzika
Období – ročník:	3.období – 8. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
– vysvětlí pojem práce v souvislosti se silovým působením – uvede hlavní jednotku práce a energie, a některé díly a násobky této jednotky – uvede souvislost mezi konáním práce a změnou polohové či kinetické energie – charakterizuje s porozuměním vztah mezi výkonem, prací a časem – dokáže určit velikost energie na základě hmotnosti a rychlosti tělesa	Práce a energie Práce při přemístění tělesa, jednotka práce Práce vykonaná při zvedání tělesa na kladkách Kolo na hřídeli Výkon, jednotka výkonu Výpočet práce z výkonu a času. Účinnost Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Vzájemná přeměna energií Perpetuum mobile Páka Nakloněná rovina a šroub	
– charakterizuje vnitřní energii tělesa jako polohovou a pohybovou energii částic – vysvětlí souvislost mezi teplotou tělesa a jeho vnitřní energií – charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně – rozpozná formy tepelné výměny v přírodě a v praktickém životě – osvojí si vzorec pro výpočet množství tepla	Tepelné jevy Vnitřní energie tělesa, teplota Změna vnitřní energie konáním práce Změna vnitřní energie tepelnou výměnou Teplo, jednotka tepla Měrná tepelná kapacita, kalorimetr Výpočet množství tepla, kalorimetrická rovnice Zvětšení vnitřní energie při absorpci tepelného záření Využití energie slunečního záření	EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Sluneční záření jako čistá forma energie a možnosti jejího využití)

– vysvětlí pojem měrná tepelná kapacita jako materiálovou konstantu v souvislosti s množstvím odevzdaného či přijatého tepla orientuje se v MFCHT		
– charakterizuje a rozpozná základní skupenské přeměny – využívá poznatků při objasňování dějů v přírodě a praktickém životě (meteorologické děje, anomálie vody, pasterizace, sterilizace) – orientuje se v MFCHT při hledání tepelných konstant	Změny skupenství látek Skupenství látek, změny skupenství Tání a tuhnutí, skupenské teplo, anomálie vody Vypařování a var, teplota varu a jeho závislost na tlaku, Kondenzace látek Sublimace a desublimace	
– podle modelu popíše základní prvky motoru – objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem – vyhodnotí vliv na životní prostředí	Tepelné motory Pístové spalovací motory, využití	EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Vliv spalovacích motorů na životní prostředí, možnosti řešení, alternativní pohony)
– rozpozná, co je zdrojem zvuku a chápe, že prostředí je podmínkou pro šíření zvuku – využívá s porozuměním poznatek vlivu prostředí, kterým se zvuk šíří, na rychlost zvuku – vysvětlí odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky, umí vysvětlit ozvěnu a dozvuk – charakterizuje výšku tónu – vymezí hranice slyšitelnosti, rozlišuje mezi ultrazvukem a infrazvukem – objasní pojem hlasitost, má představu o hlasitosti různých zdrojů zvuku ze svého okolí – charakterizuje nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku, hluku na životní prostředí	Zvukové jevy Vznik a vlastnosti zvuku Šíření a rychlost zvuku, šíření prostředím Výška tónu, barva zvuku Ucho jako přijímač zvuku Odraz zvuku na překážce, ozvěna a dozvuk, pohlcování zvuku Hlasitost, hluk, ochrana před hlukem, infrazvuk, ultrazvuk Kmitavý pohyb Vlnění	Př/Lidské tělo (Sluch) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Hluk, akustický smog, infrazvuky- větrné elektrárny)

– rozeznává a spojuje pojmy elektrický náboj, částice s nábojem ve stavbě atomu, částice s nábojem ve stavbě látek, elementární náboj – popíše chování vodiče a nevodiče v elektrickém poli, rozliší pokusně vodič od izolantu	Elektrický náboj, elektrické pole Elektrický náboj, jednotka, Elektrické pole, elektrická síla, siločáry elektrického pole Vodič a izolant v elektrickém, elektrostatická indukce	
– rozliší elektrický proud jako jev a jako veličinu – dokáže popsat elektrické zdroje stejnosměrného napětí – sestaví elektrický obvod podle schématu a pomocí měřících přístrojů – dovede změřit napětí i proud – vysloví Ohmův zákon – vysvětlí závislost odporu vodiče na jeho délce, průřezu a na materiálu, ze kterého je vyroben – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem	Elektrický proud Co víme o elektrickém proudu Podmínky vzniku elektrického proudu Elektrické napětí, jednotka, měření elektrického napětí Elektrický proud, jednotka, měření elektrického napětí Fyzikální podstata vedení proudu, směr proudu, stejnosměrný proud Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon Elektrický odpor, závislost na vlastnostech a teplotě vodiče Rezistor Tepelné účinky elektrického proudu, tepelné elektrické spotřebiče, pojistka	EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí. (Vliv nadměrné spotřeby elektrické energie na životní prostředí – používání úsporných spotřebičů)

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Fyzika
Období – ročník:	3.období – 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh

rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
– využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem – popíše elektromagnet, relé, jistič, zvonek – dokáže popsat souvislost mezi změnou magnetického pole v okolí cívky a vznikem indukovaného proudu a napětí – objasní vznik střídavého proudu a chápe jeho vlastnosti – popíše funkci transformátoru a elektromotoru – popíše rozvodnou síť – popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí – popíše postup první pomoci při úrazu elektrickým proudem	Elektrodynamika Co víme o magnetickém poli Magnetické pole cívky, elektromagnet Působení magnetického pole na cívku s proudem Stejnosměrný elektromotor Elektromagnetická indukce Transformátor Elektrárna, rozvodná síť, dopad na životní prostředí Elektřina v domě a v ovzduší, zásady bezpečnosti při práci s elektrickými zařízeními	EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí. (Výroba elektrické energie v různých zdrojích a jejich vlivy na životní prostředí)
– dokáže popsat co je dioda – vysvětlí základní princip fungování rádia a televize	Elektrický proud v polovodičích Elektrony PN přechod Diody	

	Tranzistor a zesilovač Rádio a televizor	
– popíše model atomu – popíše základní princip fungování jaderné elektrárny – zná ochranu před jaderným zářením	Atomy a záření Jádro atomu Jaderné síly Radioaktivita Využití radioaktivity Ochrana před zářením Jaderné reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Termonukleární reakce	
– dokáže podat přehled o všech tělesech ve Sluneční soustavě – objasní střídání dne a noci, ročních období, měsíční fáze – rozlišuje mezi planetou a hvězdou – vysvětlí pojem Galaxie – orientuje se v základních souhvězdích na obloze	Astronomie Slunce Kamenné planety Plynné planety Pohyb Měsíce a jeho důsledky Planety Hvězdy, vznik a zánik orientace na obloze galaxie vznik vesmíru Sluneční a hvězdný čas	<i>Ze/Země jako součást planetárního systému.</i>

CHEMIE

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (8. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda tj. se zeměpisem, s fyzikou a s přírodopisem, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví a z části s matematikou. Předmětem prolínají průřezová témata: EMV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 8. a 9. ročníku – 2. týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami, vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost

- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky správně používat chemické symboly, značky a termíny
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn
- postupně žáky vedeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace, které souvisí s učivem chemie a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k správnému užívání chemických symbolů a značek

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel a názorů druhých
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých a dodržování pravidel slušného chování

- učíme žáky respektovat řád učebny chemie a pravidla pro práci s chemickými látkami
- předkládáme žákům situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti
- vedeme žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích, přivolat pomoc a poskytnout první pomoc
- **Kompetence pracovní**
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít svých poznatků z praxe

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9 rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9 pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9 reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

CH-9 pozná směsi a chemické látky

CH-9 rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9 uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

CH-9 zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9 rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CH-9 pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

CH-9 popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9 orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

CH-9 zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9 zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9 uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CH-9 ví o využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9 zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

CHEMIE

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (8. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda tj. se zeměpisem, s fyzikou a s přírodopisem, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví a z části s matematikou.

Předmětem prolínají průřezová témata: EMV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 8. a 9. ročníku – 2. týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby

- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami, vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky správně používat chemické symboly, značky a termíny
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn
- postupně žáky vedeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení

- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace, které souvisí s učivem chemie a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k správnému užívání chemických symbolů a značek

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel a názorů druhých
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení

- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých a dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky respektovat řád učebny chemie a pravidla pro práci s chemickými látkami
- předkládáme žákům situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti
- vedeme žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích, přivolat pomoc a poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít svých poznatků z praxe

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin chemie a využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

– žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9 rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9 pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9 rozpozná přeměny skupenství látek

CH-9 pozná směsi a chemické látky

CH-9 rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9 uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

CH-9 zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9 rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CH-9 pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

CH-9 popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9 orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

CH-9 zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9 zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9 uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CH-9 ví o využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9 zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Chemie
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*

SMĚSI

- *rozlišuje směsi a chemické látky*
- *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*
- *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čím se zabývá chemie		
- zná pravidla bezpečné práce ve školní pracovně i v běžném životě - ovládá první pomoc při úrazech způsobených chemickými látkami - zná telefonní čísla záchran. služby, hasičů a policie - umí rozlišit pojmy látka a těleso na konkrétních příkladech - rozliší fyzikální a chemické děje - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - vysvětlí na příkladech význam chemie pro náš život - chápe výstražné věty a symboly označující nebezpečné látky - zná varovné značky a jejich význam při přepravě nebezpečných nákladů	Pravidla bezpečné práce v laboratoři a při pokusech Rozlišování látek podle jejich vlastností Význam chemie	OSV 1.1, 1.3

Směsi		
- rozliší čisté látky a směsi - umí určit směs různorodou a stejnorodou - umí vypočítat hmotnostní zlomek roztoku - připraví roztok požadovaného složení - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zná princip oddělování složek směsí sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací a umí je provést - zná složení vzduchu - umí popsat vznik teplotní inverze a smogu - rozliší druhy vod podle užití - zná hlavní znečišťovatele vzduchu i vody - objasní princip vodárny a čističky odpadních vod - navrhne, jak lze omezovat znečišťování vody a vzduchu - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	Druhy směsí Hmotnostní zlomek roztoku Techniky oddělování složek směsí Složení vzduchu Typy vody Znečišťování vody a vzduchu Možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat Práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma	OSV 1.1, 1.3, 2.4, 3.1, 3.2 EV 2, 3, 4
Částicové složení látek		
- popíše stavbu a složení atomu	Stavba atomu	OSV 1.3, 2.3

- zná vztahy mezi počty protonů a elektronů v atomu - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech - popíše vlastnosti a využití nejdůležitějších kovů a jejich slitin, nekovů a polokovů - orientuje se v PSP (název prvku, značka, protonové číslo, počet vnějších elektronů, umístění ve skupině a v periodě) - zná periodický zákon - umí určit typ chemické vazby z hodnot elektronegativit prvků	Chemické prvky - značky, názvy Molekula Sloučenina Periodická soustava prvků Chemická vazba Kovy, polokovy, nekovy	EV 3
Chemické reakce		
- označí výchozí látky a produkty chemické reakce - uvede příklady, využití prakticky důležitých ch. reakcí - zapíše jednoduchou chemickou reakci - umí aplikovat zákon zachování hmotnosti - používá vhodně pojmy látkové množství a mol - vypočítá molární hmotnost látky - uvede příklady některých faktorů ovlivňujících rychlost ch. reakcí a uvede příklady možností, jak můžeme předcházet jejich nebezpečnému průběhu	Látkové množství Molární hmotnost Zákon zachování hmotnosti Klasifikace chemických reakcí Faktory ovlivňující průběh chemických reakcí	
Anorganické sloučeniny		
- určí oxidační číslo prvků ve vzorcích oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a solí - sestaví vzorec z názvu a naopak - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin v grafickém programu či aplikaci - zná vlastnosti nejdůležitějších oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a solí a jejich význam - posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy Sulfidy Halogenidy Kyseliny Hydroxidy Soli Využití grafického programu či aplikace při sestavování vzorců sloučenin Využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat	OSV 1.1, 1.3, 2.3 EV 3 MV 1.1

- zná zásady bezpečné práce s kyselinami a s hydroxidy - umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky nebo očí kyselinami nebo hydroxidy - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - změří pH vybraných roztoků a s využitím digitálních technologií zaznamená výsledky - uvede příklady využití neutralizace v praxi		
--	--	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Chemie
Období – ročník:	3. období – 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*

SMĚSI

- *rozlišuje směsi a chemické látky*
- *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*
- *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- *používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech*
- *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

CHEMICKÉ REAKCE

- *rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání*
- *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu*

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- *porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*
- *orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*
- *rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- *uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů*

CHEMIE A SPOLEČNOST

- *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*
- *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*
- *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Redoxní reakce		
- umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině - rozezná redoxní reakce a určí, která z látek se při reakci oxiduje (redukuje) - předvídá průběh chemických reakcí pomocí řady reaktivity kovů - popíše princip výroby železa ve vysoké peci a oceli - uvede podmínky, které urychlují průběh koroze a navrhne způsoby ochrany - zná princip elektrolýzy a její průmyslové využití - zná princip galvanických článků a akumulátorů - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů	Oxidace a redukce Řada reaktivity kovů Od železné rudy k oceli Průmyslové využití elektrolýzy Galvanické články a akumulátory Koroze	EV 2 EGS 1
Zdroje energie		
- zná vlastnosti uhlí, ropy, zemního plynu - vysvětlí metody jejich zpracování - charakterizuje jejich hlavní produkty - vyhledá lokality těžby v České republice - uvede problematiku jaderných elektráren a skladování radioaktivního odpadu - zná rozdíl mezi vyčerpatelnými a nevyčerpatelnými zdroji energie a určí výhody, problémy s jejich využitím - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (úbytek energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z	Uhlí - využití leteckých snímků pro hodnocení vlivu těžby na životní prostředí Ropa a zemní plyn Jaderná energie Vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie	OSV 1.3, 3.2 EV 1, 2, 3, 4

otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních		
Uhlovodíky		
- umí odvodit čtyřvaznost atomu uhlíku - umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce uhlovodíků (alkanů, cykloalkanů, alkenů, alkadienů, alkinů a arenů) - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin v grafickém programu či aplikaci - popíše vlastnosti a využití vybraných uhlovodíků - popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí (ropné havárie) - zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly	Alkany Cykloalkany Alkeny Alkadieny Alkiny Areny Uhlovodíky a automobilismus Využití grafického programu či aplikace	EV 3
Deriváty uhlovodíků		
- umí přiřadit charakteristickou skupinu k dané skupině derivátů a naopak - uvede zdroje, vlastnosti a použití vybraných derivátů - vysvětlí roli freonů při znečišťování životního prostředí - rozezná esterifikaci mezi ostatními reakcemi - rozpozná plasty od přírodních materiálů - jmenuje příklady plastů (PE, PVC, PS) a syntetických vláken, popíše jejich vlastnosti a užití - uvede, čím škodí plasty životnímu prostředí a uvede jejich likvidaci	Halogenderiváty Alkoholy Fenoly Aldehydy Ketony Karboxylové kyseliny Aminokyseliny Estery Plasty a syntetická vlákna	OSV 1.1, 2.3 EV 3
Významné látky v organismech		
- uvede reaktanty, produkty a nezbytné podmínky fotosyntézy - uvede příklady sacharidů, tuků, bílkovin a vitamínů - zná jejich zdroje, vlastnosti a použití	Sacharidy Tuky Bílkoviny Biokatalyzátory	EV 1, 2, 3

- charakterizuje jejich funkce v organismech		
Chemie a společnost		
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů - vyhledá nejznámější chemické podniky v ČR - definuje pojem keramika a její využití - rozpozná plasty, přírodní a syntetická vlákna, uvede příklady názvů, vlastností a použití - ujasní si zásady bezpečného zacházení s detergenty, pesticidy a insekticidy - uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů - popíše správné chování při požáru - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek - rozliší základní hasební látky v hasicích přístrojích - jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití - porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv - uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek - popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus	Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny Léčiva a návykové látky	EV 1, 3, 4 MV 1.5

- posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních		
---	--	--

PŘÍRODOPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda tj. se zeměpisem, s fyzikou a s chemií, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví a se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV.

Přírodopis s ekologickým zaměřením se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě po dvou vyučovacích hodinách týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami a klíči, vyhledávání informací z různých zdrojů
- oceňujeme samostatné získávání informací a zařazujeme aktuální informace
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- využíváme znalosti žáků z přímého pozorování přírody
- zaměřujeme se na získání dovedností při používání lupy a mikroskopu
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- postupně rozvíjíme obsah základních pojmů, zdůrazňujeme souvislosti mezi různými skupinami organismů
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách
- rozvíjíme zájem o ochranu přírody

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- předkládáme žákům otázky, podněcujeme je k hledání odpovědi, využíváme zkušenosti, probíráme důsledky vlivů člověka na přírodu

- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- vedeme žáka k vyhledávání a shromažďování informací na základě vlastního pozorování
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k využívání informací z televize a odborných časopisů
- organizujeme diskuse, učíme žáky respektovat obhajování vyjádřených názorů
- žáci jsou vedeni ke zpracovávání individuálních nebo skupinových referátů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů používáme třídy a prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- učíme žáky zpracovávat referáty týkající se přírody, zdraví a vztahů člověka a životního prostředí
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém
- navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry žáka a k pocitům zodpovědnosti
- pozitivně hodnotíme zájem, snahu, individuální znalosti, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné, citlivé postoje k přírodě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování
- učíme žáky třídít odpady
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí
- žáky vedeme k pochopení rovnosti lidí, potřeby jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnosti ke všem potřebným
- motivujeme žáky k vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách, dopravních nehodách a úrazech
- během výuky klademe důraz na význam ochrany biodiverzity v naší republice a na celé Zemi, propojujeme hlediska lokální a globální

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- žáky učíme dodržovat bezpečnost práce při pobytu v přírodě
- vedeme je k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při laboratorních pracích a při práci s přírodninami

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin Př a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin Př zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin Př žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9 orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života

P-9 zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9 rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9 ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

P-9 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9 pozná lišejníky

P-9 porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

P-9 ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití

P-9 zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9 rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9 popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

P-9 porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9 rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9 ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

- využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

P-9 popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9 charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9 popíše vznik a vývin jedince

P-9 rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9 zná zásady poskytování první pomoci při poranění

P-9 popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9 pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9 rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9 rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik
P-9 ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
P-9 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9 rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
P-9 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9 popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9 pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
P-9 využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
P-9 dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

PŘÍRODOPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda tj. se zeměpisem, s fyzikou a s chemií, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví a se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV.

Přírodopis s ekologickým zaměřením se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě po dvou vyučovacích hodinách týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami a klíči, vyhledávání informací z různých zdrojů
- oceňujeme samostatné získávání informací a zařazujeme aktuální informace
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- využíváme znalosti žáků z přímého pozorování přírody
- zaměřujeme se na získání dovedností při používání lupy a mikroskopu
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- postupně rozvíjíme obsah základních pojmů, zdůrazňujeme souvislosti mezi různými skupinami organismů
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách
- rozvíjíme zájem o ochranu přírody

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- předkládáme žákům otázky, podněcujeme je k hledání odpovědi, využíváme zkušenosti, probíráme důsledky vlivů člověka na přírodu
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat

- vedeme žáka k vyhledávání a shromažďování informací na základě vlastního pozorování
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k využívání informací z televize a odborných časopisů
- organizujeme diskuse, učíme žáky respektovat obhajování vyjádřených názorů
- žáci jsou vedeni ke zpracovávání individuálních nebo skupinových referátů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů používáme třídy a prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- učíme žáky zpracovávat referáty týkající se přírody, zdraví a vztahů člověka a životního prostředí
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém
- navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry žáka a k pocitům zodpovědnosti
- pozitivně hodnotíme zájem, snahu, individuální znalosti, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné, citlivé postoje k přírodě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování
- učíme žáky třídit odpady
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí
- žáky vedeme k pochopení rovnosti lidí, potřeby jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnosti ke všem potřebným
- motivujeme žáky k vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách, dopravních nehodách a úrazech
- během výuky klademe důraz na význam ochrany biodiverzity v naší republice a na celé Zemi, propojujeme hlediska lokální a globální

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- žáky učíme dodržovat bezpečnost práce při pobytu v přírodě
- vedeme je k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při laboratorních pracích a při práci s přírodními

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin Př a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin Př zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin Př žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9 orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života

P-9 ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

P-9 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9 ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití

P-9 zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9 rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9 porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9 rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9 ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

P-9 popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9 charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9 popíše vznik a vývin jedince

P-9 rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9 pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9 rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9 ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

P-9 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9 popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9 pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

P-9 využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Přírodopis
Období – ročník:	3. období – 6. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Země a život		
- orientuje se v názorech na vznik Země i života - vysvětlí funkci ozonoféry a význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi - popíše podle obrázku rostlinnou a živočišnou buňku - ovládá práci s mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí základní projevy života - ví, k čemu využívá rostlina oxid uhličitý a vodu - vysvětlí, jak probíhá fotosyntéza	Planeta Země Vznik atmosféry Vznik hydrosféry Vznik a vývoj živé hmoty Slunce Vznik ozonoféry a biosféry Mikroskop Buňka Fotosyntéza a dýchání	OSV 1.1 EV 2 EGS 1
Nebuněčné a jednobuněčné organismy		
- pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - ví, jak viry působí na buňky - zná příklady virových a bakteriálních onemocnění - vysvětlí na příkladech význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - vysvětlí, co je očkování a význam antibiotik - ví, jak se chránit před virovou infekcí - vysvětlí, co je vodní květ, v kterém ročním období se nejčastěji vyskytuje a jaké důsledky má na pokožku člověka - popíše stavbu a význam jednobuněčné řasy - uvede, kde se vyskytují a jaký význam mají v přírodě kvasinky - určí pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - připraví ze senného nálevu preparát pro pozorování trepky - popíše stavbu trepky	Viry Bakterie Sinice Jednobuněčné řasy Jednobuněčné houby Prvoci	OSV 1.1, 1.4 EV 2

- na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci		
Mnohobuněčné organismy		
- zná příklady mořských a sladkovodních řas - poukáže na jejich význam v přírodě a pro člověka - popíše stavbu, rozmnožování, výskyt hub - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - pozná smrtelně jedovaté druhy hub - vysvětlí na příkladech význam hub v přírodě a pro člověka - zná zásady při sběru hub - zná první pomoc při otravě houbami - uvede příklad výskytu lišejníku v přírodě - vysvětlí význam lišejníků v přírodě	Mnohobuněčné řasy Houby Lišejníky	OSV 1.4 EV 1, 2
Mnohobuněční živočichové		
- charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných žahavců - nastíní problematiku ohrožení korálových útesů a navrhne způsoby jejich ochrany - popíše stavbu těla ploštěnky mléčné - ví, jak se může člověk nakazit tasemnicí, motolicí, škrkavkou a roupem a jak se nákaza projevuje - jmenuje příklady dalších vnějších a vnitřních parazitů - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže a hlavonožce - pozná vybrané zástupce, zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše stavbu těla kroužkovců a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů	Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci – pavoukovci, korýši, hmyz Ostnokožci	OSV 1.1, 1.4 EV 2

- zkoumá chování žížaly na světle a ve tmě - uvede, jak je žížala přizpůsobena životu v půdě a jaký má v půdě význam - popíše parazitický způsob života pijavky - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - objasní základní princip mimotělního trávení pavouků - uvědomuje si nebezpečí klíšťat - umí popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - zná běžné druhy škodlivého hmyzu a jejich přirozené nepřátele - uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska - s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	Modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry	
---	---	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Přírodopis
Období – ročník:	3. období – 7. ročník

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Strunatci		
- popíše charakteristické znaky strunatců - vysvětlí rozdíl mezi strunatci (struna hřbetní) a obratlovci (obratle) - porovná vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých taxonomických skupin a chápe vývojové zdokonalení - na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení živočichů danému prostředí - zná jejich význam v potravním řetězci - zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek - vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady - uvede příklady obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsoby ochrany před nimi - zná příklady u nás žijících chráněných živočichů a uvede možnosti jejich ochrany - pozná na základě pozorování základní projevy chování živočichů - zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů - na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie - přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací	Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci Etologická pozorování živočichů Školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu živočichů	OSV 1.1 EV 1, 2
Biologie rostlin		
- vysvětlí vývoj rostlin a popíše přechod rostlin na souš - uvede, jak se rozmnožují - chápe, jaký význam mají mechorosty - pozná běžné druhy mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny) - ví, jaký význam mají pro dnešního člověka prvohorní stromové kapradiny, přesličky a plavuně	Přechod rostlin na souš Mehorosty Kapradiny Plavuně Přesličky	OSV 1.1 EV 1, 2

- popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin - srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin - na konkrétních příkladech uvede význam jednotlivých částí těla rostlin - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, orgán, organismus - vysvětlí funkce základních pletiv - uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování rostlin - vysvětlí jejich využití při pěstování rostlin - poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin - pracuje s literaturou, obrázky, digitální technikou a webovými aplikacemi - diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka - na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie - s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny	Anatomie a morfologie rostlin stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin - kořen, stonek, list, květ, semeno, plod Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) Systém rostlin poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců) Význam rostlin a ochrana Školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání rostlin; mapování výskytu rostlin	
Nahosemenné rostliny		
– vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami – popíše stavbu těla – uvede, jak se rozmnožují – zkoumá různé části těl (jehlice, šišky) – podle předložených šišek a větviček pozná základní druhy našich jehličnanů – pracuje s atlasy a s klíči k určování nahosemenných rostlin – charakterizuje základní funkce lesa v krajině – chápe a vysvětlí důležitost ochrany lesů	Jehličnany Jinany Cykasy Les	OSV 1.1 EV 2
Krytosemenné rostliny		
– popíše kořen, jeho tvary, druhy a funkce	Kořen	OSV 1.1

–rozlišuje druhy stonků (stéblo, stvol, lodyha, kmen) a uvede funkce –nakreslí a popíše list, stavbu pokožky listu –uvede vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh –objasní význam fotosyntézy pro život –objasní význam dýchání pro život rostlin –rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání) –uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování –vysvětlí, čím se liší rostliny jednoleté od dvouletých –vysvětlí různé typy vegetativního rozmnožování a uvede typy –popíše stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých částí květu a plodu –objasní význam květu a plodu v reprodukci rostlin a ve výživě člověka –rozlišuje na příkladech některá květenství (např. klas, úbor, okolík) –uvede, jakými způsoby může být rostlina opylena a uvede příklady –uvede, jakými způsoby jsou rozšiřovány plody a semena po okolí –vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou –srovnává znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin –rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin –pracuje s atlasy a s klíči k určování krytosemenných rostlin –zná významné zástupce jednotlivých čeledí –určí některé druhy bylin a dřevin krytosemenných rostlin ze svého okolí –zná příklady a využití hospodářsky významných rostlin (zejména obilniny, druhy zeleniny, ovocné dřeviny) –zhotoví si jednoduchý herbář	Stonk List Růst a vývin rostlin Vegetativní rozmnožování Pohyby rostlin Opylení a oplození Plody a semena Rozšiřování semen a plodů Dvouděložné rostliny Jednoděložné rostliny	EV 2
---	---	-------------

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
--------------------	------------------

Vyučovací předmět:	Přírodopis
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Původ a vývoj člověka		
- zařadí člověka do živočišného systému - vysvětlí, čím se člověk odlišuje od ostatních savců - rozumí pojmům hominizace a sapientace - vyhledá a uvede příklady názorů na vznik člověka a vyjadřuje k nim své stanovisko - stručně charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Předchůdci člověka Lidské rasy	OSV 1.1, 2.3 MKV 3, 5
Opěrná a pohybová soustava		
- dovede pojmenovat a ukázat na modelu kostry člověka kosti osově kostry a kosti končetin - zná stavbu a funkci kosti - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci opěrné soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení - předvede cviky, které podpoří správné držení těla, cviky proti únavě a bolestem páteře - zná stavbu a funkci pohybové soustavy	Osová kostra Kostra končetin Stavba kosti a její růst Svalová soustava Přehled kosterního svalstva	OSV 1.2 EV 4
Oběhová soustava		
- umí pojmenovat jednotlivé složky krve - vysvětlí jednotlivé funkce krve - zná krevní skupiny a vysvětlí, proč musí mít dárce i příjemce stejnou krevní skupinu - zná stavbu a činnost srdce a druhy cév - umí popsat podle schématu velký a malý krevní oběh - vysvětlí pojmy infarkt, krevní tlak, imunita - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci oběhové soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení - ví, jaký význam mají mízní uzliny pro člověka - pomocí názorných multimediálních prostředků	Tělní tekutiny Srdce Krevní oběh Krevní cévy Krevní tlak Imunita Onemocnění oběhové soustavy Multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav	OSV 1.2 EV 4

vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle - s využitím mobilní aplikace změří srdeční tep	člověka, měření metabolických funkcí	
Soustava dýchací		
- popíše podle nástěnného obrazu dýchací soustavu, pojmenuje její části a určí jejich polohu - vysvětlí činnost dýchací soustavy při a po ukončení fyzické námahy - ví, kde a jak se tvoří hlas - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci dýchací soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Stavba a činnost Onemocnění dýchacích cest	OSV 1.2
Soustava trávicí		
- umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy - popíše činnost a význam jednotlivých orgánů trávicí soustavy - zná zásady zdravého životního stylu - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - uvědomuje si důležitost správné životosprávy - zná rizika spojená s poruchami v příjmu potravy a ví, kde hledat odbornou pomoc - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci trávicí soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Stavba a činnost Metabolismus Zásady správné výživy Onemocnění trávicí soustavy	OSV 1.2 EV 4
Soustava vylučovací		
- umí vyjmenovat části vylučovací soustavy - umí vysvětlit význam ledvin - ví, kde se tvoří moč a jaké má složení - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci vylučovací soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Stavba a funkce Onemocnění vylučovací soustavy	OSV 1.2 EV 2
Soustava kožní		
- popíše stavbu kůže a pojmenuje její jednotlivé části - vysvětlí základní funkce kůže	Stavba, funkce kůže a její deriváty Péče o kůži	OSV 1.2

- umí poskytnout první pomoc při poranění kůže (popáleniny, omrzliny, poleptání kyselinou a hydroxidem) - ví, jak má pečovat o kůži a proč - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci kožní soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Onemocnění kožní soustavy	
Soustava nervová		
- popíše stavbu a činnost nervové soustavy - umí popsat jednotlivé části mozku a jejich význam - ví, jak by poskytl první pomoc při poranění mozku, míchy a při šoku - jmenuje základní druhy vrozených reflexů a objasní význam podmíněných reflexů v procesu učení - zná nejčastější příčiny, příznaky nemoci nervové soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Stavba a činnost Reflexy Ústřední nervová soustava Obvodová nervová soustava Onemocnění nervové soustavy	OSV 1.2
Soustava žláz s vnitřním vyměšováním		
- jmenuje nejvýznamnější endokrinní žlázy lidského těla - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - zná nejčastější příčiny, příznaky nemocí, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Přehled žláz – hormony Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí	OSV 1.2
Smyslová ústrojí		
- jmenuje lidské smysly i ústrojí, kterými člověk vnímá a komunikuje s vnitřním i vnějším prostředím - umí popsat podle schématu stavbu ucha a oka - ví, kde jsou umístěna chuťová, čichová a hmatová čidla - vysvětlí principy vzniku smyslového vjemu - zná zásady péče o smyslové orgány - vysvětlí podstatu krátkozrakosti a dalekozrakosti	Čidla, jejich stavba a činnost Ústrojí zraku, sluchu, chuti, čichu a hmatu Onemocnění smyslové soustavy	OSV 1.2

- zná nejčastější příčiny, příznaky nemocí smyslové soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení		
Pohlavní soustava a vývin jedince		
- umí popsat stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a ženy - vysvětlí způsob oplození - popíše průběh nitroděložního vývoje jedince - stručně charakterizuje jednotlivé fáze postnatálního období života člověka - vysvětlí princip fungování antikoncepčních prostředků - zná základní pravidla hygieny pohlavního ústrojí - vysvětlí nebezpečí pohlavně přenosných chorob - ví, co je umělé přerušení těhotenství - zná nejčastější příčiny, příznaky nemocí pohlavní soustavy, jejich prevenci a postupy při jejich léčení	Mužské a ženské pohlavní ústrojí Oplození Nitroděložní vývin jedince Vývin jedince po narození Pohlavní choroby Onemocnění pohlavní soustavy	OSV 1.2, 3.1 MV 1.5
Genetika a rozmnožování		
- objasní rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním - popíše vznik a vývin jedince - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - vysvětlí, jakým způsobem jsou u organismů předávány geny pro dědičné znaky - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Rozmnožování člověka Základy nauky o dědičnosti Hmotná podstata dědičnosti Význam nauky o dědičnosti	OSV 1.2 EV 2

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Přírodopis
Období – ročník:	3. období – 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Země		
- vysvětlí teorii vzniku Země	Vznik Země Stavba Země	EV 2

- orientuje se a diskutuje o názorech na vznik Země, složení vesmíru a vzniku života - odlišuje jednotlivé sféry Země a vysvětluje jejich funkce na trvání života na Zemi - popíše stavbu Země - vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi		
Mineralogie		
- chápe rozdíl mezi nerostem a horninou - ví, jak nerosty vznikají - vyjmenuje ve správném pořadí stupně stupnice tvrdosti - rozpozná vzorky vybraných nerostů podle charakteristických vlastností a s použitím určovacích pomůcek - uvede u vybraných nerostů, do které skupiny mineralogického systému patří - zná význam a využití některých důležitých nerostů	Vznik nerostů Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů	OSV 1.1 EV 2
Petrologie		
- vysvětlí základní procesy vedoucí ke vzniku jednotlivých typů hornin - zná zařazení i mineralogické složení hlavních typů hornin - rozpozná vzorky vybraných hornin - zná význam a využití důležitých hornin	Vznik hornin Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny	OSV 1.1 EV 2
Geologické děje		
- rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje a zná příčiny a důsledky jejich činnosti - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - vyhledává údaje o sopečné činnosti a zemětřesení - ví, jak se zachovat při zemětřesení (evakuace, evakuační zavazadlo)	Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje	
Půdy		
- jmenuje základní složky půdy	Složení, vlastnosti, význam půdy	EV 2

- popíše, jak půda vzniká - vysvětlí význam půdy pro živé organismy		
Vznik a vývoj života na Zemi		
- vyhledá a stručně popíše názory na vznik a vývoj na Zemi - vysvětlí, jaký význam měla a má fotosyntéza pro rozvoj života na Zemi - ví, které organismy se jako první začaly na Zemi rozvíjet - vysvětlí, co jsou zkameněliny - vyjmenuje jednotlivé geologické éry a zná výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - uvede možné příčiny vyhynutí jednotlivých skupin organismů - diskutuje o významu vody a teploty prostředí pro život - diskutuje o ochraně a využití přírodních zdrojů - objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi - vyhledává informace o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka	Jak začal život Éry vývoje Země Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka)	
Základy ekologie		
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje živé a neživé složky ekosystému - jmenuje faktory ovlivňující výskyt organismů v určitém prostředí - zdůvodní odlišné zastoupení organismů v různých ekosystémech - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím Populace, společenstva Přírozené a umělé ekosystémy Potravní řetězce Rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí Globální problémy a jejich řešení Chráněná území	EV 1, 2, 3, 4

- uvede vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na ŽP - vyjmenuje největší ekologické problémy naší planety - zná chráněná území v nejbližším okolí - vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů - zná příčiny vzniku mimořádných událostí - vyhledává přírodní světové katastrofy - seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) - popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech - prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích - zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních zařízení, aplikací a měřicích systémů - vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů - nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu	Simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Měření fyzikálních vlastností prostředí Data a mapové portály o kvalitě životního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu	
---	--	--

ZEMĚPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět. Realizuje se v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty - fyzikou, chemií, přírodopisem, dějepisem, občanskou výchovou a výtvarnou výchovou. Integruje tato průřezová témata: OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MV.

Předmět zeměpis se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Při vyučování se používají zejména tyto formy: výkladové hodiny propojené školními diskuzemi, školní projekty, terénní výuka, zeměpisné exkurze. Při výuce jsou používány učebnicové tituly, pracovní sešity, atlasy.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem, průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k samostatné a soustavné domácí přípravě
- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a třídí informace z internetu, rozhlasu, televize atd.
- získané poznatky propojují se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak utvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a člověkem
- pokládáme žákům otázky vztahující se ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek
- umožňujeme žákům manipulovat s orientačními topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola, srážkoměr, teploměr apod.), s glóbusem, plány, mapami, jízdními řády, grafy atd.
- výsledky pozorování, měření, zkoumání žáci samostatně vyhodnocují a porovnávají se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulují patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné tvůrčí řešení problémů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- žáci se snaží pojmenovat podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutují o nich a usilují o nalezení vhodného způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme žáky výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílejí na týmové práci

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i v celé třídě
- usilujeme o to, aby žáci byli schopni vyhodnotit výsledky činnosti skupin i jednotlivců a pochopili potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- podporujeme u žáků zájem o prostředí, ve kterém žijí, aby dokázali ocenit krásy přírody, historických a kulturních objektů a pociťovali občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace
- učíme žáky praktické bezpečné orientaci a pobytu v přírodním terénu

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně a ohleduplně zacházet s pracovními pomůckami
- diskutujeme se žáky o existenci a šíření moderních, komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách zeměpisu, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin zeměpisu zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9 rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9 získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Z-9 objasní důsledky pohybů Země

Z-9 ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9 ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Z-9 vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9 rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9 charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Z-9 ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Z-9 umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

Z-9 zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Z-9 vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9 charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9 určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9 zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost

Z-9 uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9 vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Z-9 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

ZEMĚPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3.období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět. Realizuje se v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty - fyzikou, chemií, přírodopisem, dějepisem, občanskou výchovou a výtvarnou výchovou. Integruje tato průřezová témata: OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MV.

Předmět zeměpis se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Při vyučování se používají zejména tyto formy: výkladové hodiny propojené školními diskuzemi, školní projekty, terénní výuka, zeměpisné exkurze. Při výuce jsou používány učebnicové tituly, pracovní sešity, atlasy.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem, průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k samostatné a soustavné domácí přípravě
- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a třídí informace z internetu, rozhlasu, televize atd.
- získané poznatky propojují se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak utvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a člověkem
- pokládáme žákům otázky vztahující se ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek
- umožňujeme žákům manipulovat s orientačními topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola, srážkoměr, teploměr apod.), s glóbusem, plány, mapami, jízdními řády, grafy atd.
- výsledky pozorování, měření, zkoumání žáci samostatně vyhodnocují a porovnávají se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulují patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné tvůrčí řešení problémů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- žáci se snaží pojmenovat podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutují o nich a usilují o nalezení vhodného způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme žáky výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílejí na týmové práci
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i v celé třídě
- usilujeme o to, aby žáci byli schopni vyhodnotit výsledky činnosti skupin i jednotlivců a pochopili potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- podporujeme u žáků zájem o prostředí, ve kterém žijí, aby dokázali ocenit krásy přírody, historických a kulturních objektů a pociťovali občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace
- učíme žáky praktické bezpečné orientaci a pobytu v přírodním terénu

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně a ohleduplně zacházet s pracovními pomůckami
- diskutujeme se žáky o existenci a šíření moderních, komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách zeměpisu, využívat je při učení,

- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin zeměpisu zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9 rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9 objasní důsledky pohybů Země

Z-9 ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9 ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Z-9 vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9 rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9 charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Z-9 ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Z-9 umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9 zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Z-9 vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9 charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9 určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9 zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost

Z-9 uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9 vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Z-9 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období – ročník:	3. období – 6. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*
- *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*
- *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*
- *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

REGIONY SVĚTA

- *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*
- *posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*
- *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*

- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Země jako vesmírné těleso		
- vyhledá základní údaje o Zemi a - vyjádří základní představu o vzniku Země - určí a popíše tvar a velikost Země - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - uvede pohyby Země, které vykonává a zhodnotí jejich	- Tvar a velikost Země - Pohyby Země - Střídání dne a noci - Střídání ročních období	- EV 2 - EGS 2

důsledky pro praktický život na Zemi - popíše vliv Měsíce a Slunce na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období		
Glóbus a mapa		
- vysvětlí pojmy: globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - pracuje s různými druhy map a plánů - popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na globusu oceány, kontinenty a světadíly - umí znázornit výškopis a polohopis na mapách - vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice - určí význam vybraných mapových značek - orientuje se v zeměpisných atlasech (použití rejstříku atd.) - vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník, pásmový čas, časová pásma, světový čas, místní čas, smluvený čas, letní čas, datová hranice - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a	Glóbus Mapa - měřítko, druhy a obsah map Zeměpisná síť – poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Výškopis, polohopis - příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS	EGS 2

hodnocení vybraných charakteristik států světa - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí	online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (přírodní složky planety Země...), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k poloze školy, rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, výhody a nevýhody digitálních map, digitální mapa jako zdroj informací, digitální mapa jako výstup ze sběru a zpracování dat, užití digitálních map a mapových portálů pro charakteristiky a hodnocení regionů, v nichž se škola nachází (např. mapové portály jednotlivých krajů)	
Přírodní složky a oblasti Země		
- vysvětlí pojem krajinná sféra - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - rozliší, porovná složky a prvky přírodní sféry - rozpozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu Země - vyjmenuje základní části oceánského dna - uvede typy pohoří podle způsobu vzniku - uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch - vyhledá a ukáže na mapě světa nejčastější oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti - zná složení atmosféry a její vrstvy - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - vyjmenuje a vyhledá na mapě podnebné pásy na Zemi a porovnává je	Krajinná sféra Přírodní sféra a její složky Litosféra- stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé Atmosféra- složení a členění, počasí, podnebí, podnebné pásy, planetární cirkulace	EV 1, 2, 3

- uveďte hospodářské využití, princip ochrany půdy a příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vyjmenuje vegetační pásy na Zemi - vyhledá v mapách jejich rozmístění - posoudí u každého vegetačního pásu, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů - posoudí výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních oblastech - posoudí proměny přírodní oblasti vlivem činnosti člověka	Biosféra- oblasti Země	
Krajina a Životní prostředí		
- vyjmenuje krajinné složky a prvky - pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy - rozlišuje typy přírodních a kulturních krajin - zná principy a zásady ochrany přírody a ŽP - uveďte příklady chráněných území v ČR - vyjmenuje a pokusí se vysvětlit největší ekologické problémy naší planety - navrhuje možnosti zlepšení ŽP své obce	Krajinotvorní činitelé Krajinotvorné procesy Složky krajiny a ŽP Přírodní a kulturní krajina Globální problémy světa Ochrana přírody a krajiny	OSV 3. 1 EV 1, 2, 3, 4
Praktický zeměpis		
- pracuje prakticky s mapou v terénu - zorientuje turistickou mapu místní krajiny - určuje hlavní a vedlejší světové strany s pomocí buzoly i jinými způsoby - určuje objekty v terénu podle mapy, určuje vlastní stanoviště - pořizuje jednoduché náčrtky krajiny - jedná a chová se v krajině podle zásad bezpečnosti a ohleduplnosti	Pozorování v terénu Orientace v terénu Pozorování a popis krajiny	OSV 1.1

- využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země (postavení ve vesmíru, tvar, pohyby, povrch, přírodní poměry...) - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	globální polohový systém – funkce a složky systému, princip měření polohy, záznam polohy bodu v terénu, záznam prošlé trasy v terénu, záznam plochy v terénu, navigace v okolí školy dálkový průzkum Země – princip, metody, produkty, význam pro kartografii, aplikace, užití produktů DPZ ve vybraných oblastech lidských činností, letecké a družicové snímky, způsoby pořizování leteckých a družicových snímků, význam snímků pro kartografii – vznik map, užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země	
---	---	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období – ročník:	3. období – 7. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Světové oceány a polární oblasti		
- vyhledá a seřadí světové oceány podle rozlohy - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - ukáže na mapě nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, mořské proudy - uvede hospodářské využití oceánů - charakterizuje stav a problémy životního prostředí oceánů - ukáže na mapě polární oblasti - popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy - zhodnotí podmínky života v polárních oblastech - uvede jejich mimořádný význam pro tvorbu a ochranu ŽP na Zemi	Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Jižní oceán Severní ledový oceán Arktida Antarktida	EV 1, 2 MKV 2
Afrika a Austrálie		
- porovná rozlohu Afriky s rozlohou ostatních kontinentů - seřadí světadíly podle rozlohy	Poloha a rozloha Fyzickogeografická sféra Socioekonomická sféra Regionalizace	EGS 1, 2 VDO 4

- popíše polohu, povrch, podnebí, vodstvo - vyjmenuje vegetační pásy, vyhledá a uvede významné zástupce z rostlinné a živočišné říše daného pásu - stručně charakterizuje hospodářství (nerostné suroviny, průmysl, zemědělství) - posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění afrického obyvatelstva - posoudí příčiny konfliktních situací a hospodářského zaostávání afrických států - vyhledá na glóbu a v mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu - porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních kontinentů - pojmenuje a lokalizuje v mapách části – Polynésii, Mikronésii, Melanésii - stručně popíše fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru - zdůvodní osobitost původní australské a novozélandské zvířeny - posoudí ovlivnění přírody v Austrálii a Oceánii ze strany přistěhovalců po kolonizaci území		
Amerika		
- určí polohu a vyjmenuje a ukáže na mapě státy Severní, střední a Jižní Ameriky - charakterizuje povrch a vyhledá na mapě největší pohoří, nížiny, nejvyšší vrcholy, významné veletoky a jezera - vyjmenuje a charakterizuje podnebné a vegetační pásy Ameriky - vyhledá na mapě hlavní soustředění obyvatelstva a významná sídla - zjistí informace o původním obyvatelstvu a stručně popíše historii	Poloha a rozloha Fyzickogeografická sféra Socioekonomická sféra Regionalizace	EGS 1, 2 VDO 4

- charakterizuje hospodářství vybraných států		
Asie		
- popíše světadíl z různých hledisek (geografická poloha, přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, kultura) - vyhledá na mapách a lokalizuje významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - porovná počet obyvatel s ostatními světadíly - uvede nejrozšířenější náboženství - vyjmenuje oblasti (regiony) Asie - uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek	Poloha a rozloha Fyzickogeografická sféra Socioekonomická sféra Regionalizace	EGS 1, 2 VDO 4
- charakterizuje užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa; - vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního,	- příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu - geografický informační systém, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané regiony světa), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat - prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů – zdroj informací	

společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů světa; - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	(rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map regionů světa), propojení s využitím jednoduchého online GIS	
--	---	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

- *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*
- *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Evropa		
- porovná rozlohu a členitost Evropy s ostatními světadíly - ukáže na mapě hranici mezi Asií a Evropou - ukáže na mapě největší ostrovy, poloostrovy, moře, průlivy, průplavy, nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejvýznamnější řeky a jezera - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, do kterých Evropa zasahuje - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu (počet, hustota zalidnění, demografické údaje) - ukáže na mapě významná naleziště nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované plodiny a hlavní průmyslové oblasti - uvede a určí funkci hlavních politických a hospodářských organizací v Evropě - vyjmenuje a ukáže na mapě všechny evropské státy - zařadí státy do jednotlivých regionů a uvede jejich hlavní města - charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek - vyhledá na mapě hlavní turistická centra Evropy	Geografická poloha Přírodní poměry Nerostné suroviny Průmysl, zemědělství Obyvatelstvo Doprava Cestovní ruch Regiony Evropy	EGS 1, 2, 3 VDO 4 MKV 3

Česká republika		
- určí geografickou polohu ČR z různých hledisek - vyhledá významná pohoří a nížiny - vymezí podnebné oblasti - zařadí území ČR k úmořím - vyhledá na mapě hlavní toky a stojaté vody (nebezpečí při povodních, evakuace) - orientuje se v rozmístění půdních typů, analyzuje půdní druhy - na mapě vyhledá NP a CHKO, vysvětlí význam ochrany přírody - uvede trendy demografického vývoje - podle informačních zdrojů se orientuje ve struktuře obyvatelstva - podle demografických ukazatelů charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě i ve světě - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí; - používá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných společenských a hospodářských jevů; - vytváří a využívá myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky	zeměpisná poloha členitost, přírodní poměry rozmístění obyvatelstva sídelní poměry rozmístění hospodářských aktivit sektorová a odvětvová struktura hospodářství transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané státy a regiony...), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat; - prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), - - užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony),	EGS 2

konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	propojení s využitím jednoduchého online GIS - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitální map a příklady mapových portálů	
Regiony České republiky		
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje, jejich přírodní podmínky, hospodářství, kulturní zajímavosti - uvede příklady spolupráce v euroregionech a pohraničních oblastech	územní jednotky státní správy a samosprávy krajské členění kraj místního regionu přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EV 1, 2, 3, 4
Místní Region		
- uvede na příkladech specifika místního regionu	zeměpisná poloha kritéria pro vymezení místního regionu vztahy k okolním regionům základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj)	VDO 3 VDO 4
Praktický zeměpis		
- pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu - pracuje prakticky s mapou a orientačními přístroji v terénu	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině geografické exkurze (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)	

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období – ročník:	3. období – 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy předmětu

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*
- *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*
- *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*
- *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

REGIONY SVĚTA

- *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*

- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Obyvatelstvo, sídla		
- používá s porozuměním základní pojmy: přirozený přírůstek a úbytek, porodnost, úmrtnost, hustota zalidnění, migrace,	Rozmístění obyvatelstva na světě Růst obyvatelstva Stěhování obyvatelstva Rasy, národy, jazyky, náboženství Lidská sídla (sídelní systémy)	EV 3 EGS 1

gramotnost, věková pyramida, zaměstnanost atd. - zjistí, uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem a porovná tyto státy - vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva - zhodnotí historický i současný početní růst lidí na Zemi - vyhledá v mapách nejhustěji a řidče zalidněné oblasti - posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva - rozdělí obyvatelstvo podle ras, národů, jazyků, podle věku, pohlaví, ekonomické aktivity - zná nejvýznamnější náboženství na světě - určí směry a příčiny pohybu obyvatelstva - porovná městská a venkovská sídla, jejich význam v minulosti a dnes - jmenuje funkce sídel - vysvětlí pojmy (urbanizace, suburbanizace, aglomerace, megalopole) a uvede konkrétní příklady států, ve kterých se s těmito městskými sídly setkáváme	digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	
Světové hospodářství		
- rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti - vyjmenuje různé typy zemědělství - uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat - ukáže na mapě hlavní oblasti těžby nerostných surovin - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví a lokalizuje nejvýznamnější průmyslové oblasti světa - charakterizuje význam dopravy ve světě - určí hlavní druhy dopravy, světové dopravní cesty a uzly	sektorová a odvětvová struktura územní dělba práce ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	EV 2, 3

- vzájemné porovnání v dopravě (letecká, železniční, silniční, říční a námořní) - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a rekreace - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě		
Regionální společenské, politické a hospodářské útvary		
- orientuje se na politické mapě světa - přibližně určí aktuální počet států na Zemi - vyhledá na mapě nově vzniklé státy - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - posuzuje státy podle průběhu a tvaru státních hranic - rozeznává státy podle svrchovanosti, správního členění, státního zřízení, formy a způsobu vlády - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských organizací - určí funkce OSN, NATO a EU - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - vyhledá na politické mapě světa hlavní ohniska napětí a uvede hlavní příčiny jejich vzniku	Nové státy na mapě světa Společné a odlišné znaky států Svrchovanost států Poloha a územní rozloha států Státy světa podle počtu obyvatel Průběh a tvar státních hranic Státy světa podle správního členění Státní zřízení a formy vlády Státy světa podle politického systému Mezinárodní organizace Státy podle hospodářské úrovně Hlavní světová ohniska napětí digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	VDO 3, 4
Krajina a vztah přírody a společnosti		
- vysvětlí pojem krajinná sféra - vyjmenuje složky a popíše vzájemné vztahy - popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj - využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a	přírodní a společenské prostředí typy krajín udržitelný život a rozvoj principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí chráněná území přírody globální ekologické a environmentální problémy lidstva globální polohový systém – orientace v terénu	EV 1, 2, 3, 4

společenských vlivů na životní prostředí - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	dálkový průzkum Země – užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země, pro hodnocení krajiny a pro hodnocení vlivu člověka na životní prostředí	
Praktický zeměpis		
- pojmenuje příčiny přírodních katastrof - zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích, zásady první pomoci likvidace následků mimořádných událostí, vyhlášení mimořádných událostí	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období(6. – 9.ročník)

1.Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Je spjat s českým jazykem a literaturou, dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi a výtvarnou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, EGS, MKV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 6. - 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou zařazovány různé formy a metody práce:

- kolektivní práce
- samostatná práce
- skupinové vyučování

Vzdělání v oblasti směřuje k:

pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení
- svých možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

- žáci mají možnost používat digitální zařízení a aplikace při hodinách Hv
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat získané informace a digitální obsah a k tomu volit způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétnímu účelu
- do hodin Hv zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9 doprovází písně pomocí ostinata

HV-9 interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9 rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich

děl

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	6.ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Cílové zaměření předmětu v 6. ročníku

Vzdělávání v předmětu v 6.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěstím, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební

paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.

slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu (takty, stupnice, tónina, intervaly a základní harmonické funkce)

vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu lidových písní i v dalších hudebně výchovných činnostech

rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti

reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)

intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny, keyboardy apod.

vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod.

hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko – metrické apod.

Poslechové činnosti

- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddělitelné od ostatních činností (vokálních, instrumentálních a hudebně – pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

- Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny – souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.

orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)

významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy apod.

„interpretace“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd.

hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (výběr poslechových skladeb z období baroka, klasicismu, romantismu a hudby 20.století)

Očekávané výstupy předmětu

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
-využívá při zpěvu správné pěvecké návyky -podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně -rozlišuje témata v rondu	Upevňování dovedností hlas.,pěvec.,intonačních a rytmických, opakování písní. Takty 2/4 , 3/4, 4/4. Stupnice ,T,D,S. Intonační cvičení-vzestupná a sestupná řada tónů. Sluchové rozlišení akordů dur a moll,trojzvuk. Kánon. Rondo.	VV-ilustrace písní,výtvarný záznam melodie
-rozlišuje dechové nástroje dřevěné a žesťové	Intervaly. Paralelní stupnice. Rozdělení dechových nástrojů. Leoš Janáček	

-při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky		
-definuje vlastnosti tónů -při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů	O hudebním materiálu – vlastnosti tónu. Svět orchestru-obsazení symfonického orchestru. Komorní hudba.	
-pohybem reaguje na znějící hudbu,střídání rytmu-mateníky -umí vyhledat určené takty orientuje se v malé písňové formě	Tempo v hudbě,metronom. Lidové koledy. Smyčcové nástroje. O hudební formě.	TV-hud.poh.činnosti,krok pochodový,valčíkový, polkový OSV 2.1
-chápe vztahy mezi jednotlivými hlasy/hlavní a vedlejší/ -orientuje se v jednoduchém notovém zápisu -chápe roli posluchače ve vztahu k skladateli -vnímá užití výrazových prostředků v skladbě	Homofonie,polyfonie-ukázky hudby. Tečkovaný rytmus. Práce s notovým zápisem. Umění vícehlasu.	D-baroko
-pohybem vyjadřuje rytmus	Hudba spjatá s jinými druhy umění. Tanec lidový,společenský. Furiant , mazurka,polonéza.	TV-hud.poh.činnosti: krok valčíkový,polkový
-seznamuje se s českými hudebními skladateli a vybranými skladbami -aktivně vnímá poslech hudby -rozvíjí hudební sluch , tonální,harmonické a rytmické cítění	Představitelé českého romantismu. A.Dvořák-ukázky z tvorby B.Smetana –ukázky z tvorby Z.Fibich – ukázky z tvorby	

-vnímá hudební výrazové prostředky	Opera,recitativ a árie, B.Smetana, Národní divadlo. Ze slavné minulosti opery,W.A.Mozart	EGS 1 vnímání,prožitek, emotivnost
-rozeznává hudební druhy a žánry -rozvíjí hudební představivost -posiluje hudební paměť	Jiné druhy hudebního divadla /opereta,muzikál,revue,balet/ OD-J.Ježek P.I.Čajkovskij	OSV 2.3 umění jako prostředek komunikace
-vnímá mimohudební obsah skladby a vlastenectví autora	Hudba k divadelní hře a filmu J.K.Tyl,F.Škroup-Fidlovačka Kantáta. Píseň domova :B.Martinů - Otvírání studánek Báseň a hudba-melodram: Z.Fibich	

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	3.období-7.třída
Počet hodin :	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v oboru v 7.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěstím, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební

paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.

slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu

vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně výchovných činnostech

rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti

reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)

intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny

vyjadřování hudebních i nehumedbních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod.

hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko - metrické apod.

Poslechové činnosti

- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddelitelné od ostatních činností (vokálních, instrumentálních a hudebně - pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

- Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

kvality tónů - délka, síla, barva, výška

metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny - souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.

orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)

významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy apod.

„interpretace“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd. (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost apod.)

hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (výběr poslechových skladeb z období gotiky, českého baroka, klasicismu, romantismu a hudby 20. století)

Očekávané výstupy předmětu

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma a mezipředmětové vztahy
-upevňuje si dovednosti hlasové,rytmické,využívá správných pěveckých návyků -podle svých dispozic čistě intonuje -dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého -provádí jednoduché hudební improvizace	Opakování písní. Putování za lidovou písní. Hudba etnická. Hra a tvorba doprovodů k písním,jednoduchá nástrojová improvizace.	Zeměpis MKV 1 MKV 2 lidové písně jiných národností,poznávání kulturních tradic
-získané poznatky využívá ve vlastních hudebních aktivitách -rozvíjí hudební sluch,tonální a harmonické cítění,	O lidském hlase. Hlasová hygiena. Harmonická moll,opakování hudební nauky.	

procvičuje hudební paměť -orientuje se v jednoduchém notovém zápisu	Záznam hudby.	
-vnímá užité hudebně výrazové prostředky -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Polyfonie.Harmonie. Kánon.Fuga. J.S.Bach,baroko. České baroko – Adam Michna z Otradovic Vánoční hudba,koledy.	Dějepis – vznik křesťanství OSV 2.2
	Koncert. A.Vivaldi.J.S.Bach,W.A.Mozart. Lidské nešvary a hudba.	EGS 1 vnímání evrop.hudební kultury
-pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků -rozpozná některé z tanců	Sonáta,sonátová forma. Tanec.Pantomima.Lidový tanec. Balet.Výrazový tanec.Společenské tance. /základní taneční kroky/	TV – hudebně pohybová výchova
-sluchem analyzuje nástroje symfonického orchestru -vnímá mimohudební obsah programní hudby, vnímá užití nástrojů jako prostředku k vyjádření mimohudebního obsahu	Symfonie,symfonická báseň,programní hudba. B.Smetana.	
-sleduje hudebně výrazové prostředky/melodii,tempo,rytmus, dynamiku/ -rozlišuje dvoudobé a třídobé takty	Duchovní a světská hudba,kantáta a oratorium. Taktování,tempo a dynamika v písni.	
	Hudební přehrávače a nosiče. Muzikál.	
	O tvorbě skladatele. Nadání,genialita,epigonství, Inspirace. Interpret a jeho místo v hudebním umění.	

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	3.období-8.ročník

Počet hodin :	1 hodina týdně
---------------	----------------

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy předmětu

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*
- *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Cílové zaměření předmětu v 8. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 8.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěnostem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí

hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.

slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu

vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně výchovných činnostech

rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti

reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)

intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny

vyjadřování hudebních i nehumánních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod. hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko - metrické apod.

Poslechové činnosti

- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddelitelné od ostatních činností (vokálních, instrumentálních a hudebně - pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

- Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

kvalita tónů - délka, síla, barva, výška

metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny - souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.

orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)

významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy apod.

„interpretace“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková

hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd. (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost apod.)

hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (výběr poslechových skladeb z oblasti spirituálů, pracovních písní, tradičního jazzu, 30. let – období swingu (Gerschwin, Ježek, rockové a folkové hudby, hudebních divadel, kabaretů, muzikálů, šansonů, operet, děl období gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu, hudby 20.století, impresionismu)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma a mezi-předmětové vztahy
Vokální činnosti,instrumentální činnosti		
-zpívá s využitím získaných dovedností intonačních -zazpívá vybranou píseň intonačně čistě a rytmicky přesně ve skupině i sólově,jednoduchou píseň ve dvojhlase -orientuje se v notovém zápise -reprodukuje slyšenou melodii a rytmus -vytvoří rytmický doprovod zpívané písně,udrží svůj rytmus ve skupině nástrojů Hudba minulosti a dnešek -rozlišuje hudební slohy -vnímá rozdíl mezi polyfonií a homofonií -aktivně poslouchá hudbu -vnímá stavbu sonátové formy a symfonie -vnímá kontrast a gradaci v hudbě v souvislosti s autorovým výběrem nástrojů,dynamikou,tempem -chápe historické okolnosti vzniku hudeb.díla ,vztah	Intonační a hlasové rozcvičky,hlasová hygiena-mutace, Vybrané písně z předchozích ročníků. Tréma,ostych a jejich odstranění. Nácvik jednoduchých a hlasově nenáročných písní. Rytmický doprovod. Zápis do notové osnovy. Hudba gotická,trubadúři,truvéři,G.de Machaut. Hudba renesanční,vícehlas. Hudba barokní,C.Monteverdi-opera,A.Vivaldi,G.F.Handel, J.S.Bach. Hudba období klasicismu,J.Haydn,W.A.Mozart,L.van Beethoven. Sonátová forma , symfonie. Romantismus,národní školy. F.Chopin. Operní tvorba /Musorgskij,Smetana,Wagner,Verdi/.	
		Dějepis EGS 1

umělce a společnosti -poznává hudební výrazové prostředky -dokáže rozlišit hudební slohy -kriticky hodnotí hudební dílo -má povědomí o skladatelském významu autorů děl , se kterými se seznámí	P.I.Čajkovskij.A.Dvořák. Umění 20.století. Impresionismus,C.Debussy,M.Ravel. Dodekafonie,A.Schonberg. Novoklasicismus,P.Hindemith. L.Janáček,J.Suk,B.Martinů. Hudební poslechové hádanky.	Výtvarná výchova
Pestrá paleta populární hudby		
-aktivně se projevuje v oblasti vokálních a instrumentálních činností -využívá doprovodu na rytmické nástroje -uvědomuje si výrazové prostředky stylů a žánrů -orientuje se ve stylech a žánrech,pozná jejich typické výrazové prostředky -seznámí s hudbou ostatní - vnímá úlohu hudby ve společnosti -chápe vztah autor-interpret-posluchač -dbá na hlasovou hygienu -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Populární hudba,jazz,afroamerická hudba,spirituál,blues,swing,OD. Rock,rock n roll,hnutí hippies,60.léta-big beat,art rock,punk rock,hard rock,heavy metal,rap,hip hop,house music,techno hudba,střední rockový proud,pop music,disko hudba. Vyjádří pohybem dynamiku a tempo populární hudby. Poslech nejznámějších představitelů jednotlivých hudebních proudů. Samostatně zpracované referáty na téma Můj zpěvák – skupina. Vznik skladby,zásady poslechu. Folklor,folk,“písničkáři“,trampeká píseň. Nácvik vybraných písní. Hudební divadlo a film,muzikál,opereta, Revue,kabaret,divadla malých forem.	TV-hudebně-pohybová výchova OSV 1.5 obecná kreativita,rozvoj smyslového vnímání

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	3.období-9.ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3 období základního vzdělávání žák:

1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
4. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
5. orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
7. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěnostem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí

hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.

slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu

vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně výchovných činnostech

rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti

reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)

intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny.

vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod.

hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

- Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko – metrické apod.

Poslechové činnosti

- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddelitelné od ostatních činností (vokálních, instrumentálních a hudebně – pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

- Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny – souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.

orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)

významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy apod.

„interpretace“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková

hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd. (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost apod.)

hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (pentatonika, Seikilova píseň, gregoriánský chorál, nejstarší české duchovní a milostné písně, písně trubadúrské, skladby období renesance, baroka, klasicismu, romantismu, 20. století, impresionismu a celkový přehled dějin hudby)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma a mezipředmětové vztahy
Vokální činnosti, poslechové činnosti, instrumentální a pohybové činnosti		
-využívá své individuální možnosti a dovednosti při zpěvu písní -ocenění pěveckého výkonu druhého Provádí jednoduché hudební improvizace	Intonační, hlasové a rytmické rozcvičky. Hlasová hygiena. Odbourávání ostychu. Vybrané písně . Zápis melodie.	
-chápe úlohu hudby ve společnosti -orientuje se v hudebních slozích	Původ hudby, pravěk, starověk, Hudební nástroje pravěku a starověku. Počátky hudebních dějin v Čechách, nejstarší české písně. Středověk – gotika, chorál, homofonie, polyfonie.	Dějepis OSV 2.3
-vnímá princip gradace a kontrastu -vnímá vztah hudby, výtvarného umění, architektury	Renesance, vícehlasé kompozice, hudební renesance v Čechách. Baroko, opera, oratorium, koncert, fuga. České hudební baroko.	EGS 1 vnímání evrop. hudební kultury
-vyjadřuje pocity posluchače -orientuje se v hudebních formách	Klasicismus, symfonie, smyčcové kvarteto. Český hudební klasicismus.	
-chápe výrazové prostředky ve vztahu k hudebnímu slohu -vnímá autorovo vlastenectví	Romantismus, programní hudba, národní hudba. Český hudební romantismus.	Výtvarná výchova- výtvarný záznam melodie, rytmu

-vyjadřuje své pocity z poslechu hudby,projevuje se jako aktivní posluchač -orientuje se v dějinách hudby -dokáže vnímat přístup autora,interpreta -analyzuje hudebně výrazové prostředky -formuluje vlastní názor na dílo -zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě -objasní vliv hudby na psychiku,chování a konání člověka -využívá získaných vědomostí a dovedností -aktivně se zapojuje do hudebních činností vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	Hudba 20.století,impresionismus,expresionismus, Dodekafonie. 20.století v české vážné hudbě. Elektronická hudba,počítačová hudba. Populární hudba zblízka/jazz,trempská píseň,lidovka,rock/. Technika v hudbě,nahrávací technika. Moderní hudební nástroje. Vyjádření dynamiky a tempa moderní hudby pohybem. Psychika a chování ovlivněné hudbou /smutek,radost,relaxace,agresivita,davová psychóza/ Opakování učiva,referáty,zpěv vybraných písní,instrumentální doprovody,hudební improvizace,besedy o přinesených ukázkách. Legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)	Tv-hudebně pohybová výchova OSV 2.3 hudba jako prostředek komunikace
--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období(6. – 9.ročník)

1.Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Je spjat s českým jazykem a literaturou, dějepísem, zeměpisem, informačními a komunikačními technologiemi a hudební výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, EGS, EV, MV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 6. a 7.ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou zařazovány různé formy a metody práce:

- samostatná práce
- skupinové vyučování
- kolektivní práce

Vzdělání v oblasti směřuje k:

pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

chápaní umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápaní procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci objevují různé varianty řešení a hodnotí výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory
- žáci rozumí různým typům obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reagují na ně a využívají je ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém
- žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry při práci v týmu, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých a respektují různá hlediska

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních aktivit
- žáky vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci

- žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žáci přistupují k výsledkům své práce nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- do hodin zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9 uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9 uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9 při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních

VV-9 vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova
Období – ročník:	6.ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace, porozumění výtvarnému umění a poznávání okolního světa prostřednictvím výtvarných činností
- rozvíjení schopnosti žáků vnímat, prožívat, vytvářet a chránit estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, získávání praktických i teoretických poznatků o výtvarném vytváření, užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků a technik, rozvíjení potřeby vlastního výtvarného vyjádření
- získávání představy o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury, uplatňování tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám skupin, národů a národností
- rozvíjení tvořivého přístupu ke světu utváření kreativní stránky osobnosti, spoluvytváření podnětné atmosféry pro tvorbu

Specifické cíle školy

- seznamovat se s uměleckými památkami regionu
- objevovat a výtvarně ztvárňovat svět přírody, zaujímat postoje a podílet se na její ochraně
- užší propojení s přírodopisem, dějepisem a ostatními předměty dle možností

Očekávané výstupy předmětu

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie

VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;

vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma a mezipředmětové vztahy
-uplatňuje osobitý přístup k realitě, variuje různé vlastnosti prvků	Kresebné studie –linie, tvar, objem-jejich rozvržení v obrazové ploše, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus, struktura,	OSV 1.2 OSV 1.1 OSV 1.5 EV 3

-uvědomování si souvislosti zrakového vnímání a vnímání jinými smysly -nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu -rozvoj vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti fantazie -obohacování emocionálního života -osobité vyjádření svých vjemů, dojmů, myšlenek, představ a pocitů -hledání různých variant řešení, nalézání originálních způsobů v tvořivých činnostech	sledování rozvoje citlivé výtvarné linie -kresba dle skutečnosti, kresba přírodnin, výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, vnitřní stavby přírodních objektů, kresba v plenéru. -přírodní motivy- - zvětšování/makrokosmos/, zmenšování/mikrokosmos/ -výtvarné umění a životní prostředí- krásy přírody a vztah k životnímu prostředí	
-správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy -umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti, vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy, vyjádření prostorových vztahů, řešení barevných vztahů objektu a prostředí, malba vycházející z e skutečnosti i z představ. Teorie barev-Goethův barevný kruh- teplé a studené barvy, barvy příbuzné	EV 1
-dokáže převést své představy do objemových rozměrů - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	Plastická a prostorová tvorba, tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem, vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr	

	informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	
-využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění -výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	Dekorativní práce , řešení úkolů dekorativního charakteru, řazení v tvarové barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení. Lidové umění a jeho dekor. Výzdoba interiéru školy a tříd. Společná práce-koordinace, komunikace. Tematické práce a projekty-Vánoce, Velikonoce. Ilustrace, výtvarná úprava knihy, porovnání výrazových prostředků jednotlivých umělců.	MKV 1 VDO 4 OSV 2.3
-chápe funkci písma sdělnou i výtvarnou -využívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika	Písmo a užitá grafika , komunikativní a estetická funkce písma, písmeno jako dekor. prvek, základní tvary lineárního kresleného a plošného písma, jeho řazení v jednoduchých nápisech, ověřování výrazové možnosti písma v experimentálních činnostech, užití hotového písma.	
-osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše -dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výt. Vyjádření rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla	Lidská figura-tvarová stylizace -zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy. Tvarová a barevná kompozice. Nauka o perspektivě, umístění postav na plochu, velikost objektů Nová média (digitální fotografie, animace, video); vyjádření pohybu – souvislý pohyb – přeskok; rytmus pohybu a jeho změna; animace (práce s věcmi a materiály), pixilace (účinkující lidé) – navazující sekvence (pohyb, posun, vrstvení, proměna); rozfázování – míra proměny mezi jednotlivými fotografiemi; storyboard	

-užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě -zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření -užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných sluchem, hmatem, pohybem	Subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů. Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů, kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků a jejich uplatnění při vlastní tvorbě. Rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů.	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.5 OSV 2.3 VDO 4
Záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	Vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s počítačem, práce s www stránkami.	MV 2.1

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova
Období – ročník:	7. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření předmětu

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddělitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho význam pro obnovu a změnu svého vnímání, cítění, poznávání, vyjadřování a komunikace
- nalézání projevů historických proměn v proměnách prostředků s vizuálně obrazným účinkem
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií
- motivace k užívání digitálních prostředků při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- respekt k tvorbě, dílu a autorským právům každého jedince
- sdílení a prezentace témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a prezentace
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce

Specifické cíle školy

- seznamovat se s uměleckými památkami regionu, jejich historií, stavebními slohy
- znát umělecké památky ve svém městě a okolí, podílet se na jejich ochraně, seznamovat se s jejich restaurováním
- objevovat a výtvarně ztvárňovat svět přírody, zaujímat postoje k její ochraně

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

1. vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
2. zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie
3. zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
4. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;
5. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
6. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
7. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
8. využívá co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií, experimentuje s nimi, zkouší si a zaznamenává nové a netradiční postupy a následně s nimi dále pracuje
9. nalézá a sdílí různé přístupy k tématu, k výměně zkušeností získaných při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálních děl včetně umění nových médií
10. tvoří a spravuje digitální tvůrčí portfolio a zakládá digitální databázi uměleckých děl a zdrojů z oblasti vizuální kultury a jejich využívání pro inspiraci i pro uvědomování si širších kontextů
11. komunikuje o tvůrčích postupech a výsledcích své práce a ověřuje si účinnost různých podob komunikace včetně uplatnění různorodých komunikačních prostředků zahrnujících i sociální sítě v odlišných situacích
12. využívá digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování

13. užívá digitálních technologie při hledání a nalézání neobvyklých zpracování tématu, pro vzájemnou inspiraci a tvůrčí podporu včetně respektu k tvorbě a dílu každého jedince, k respektování autorství a autorských práv
14. pracuje s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
15. realizuje individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívá pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma		
-samostatně vybírá a vytváří širokou škálu vizuálně obrazných prvků k vyjádření zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznatků -uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	Kresebné etudy. Objem, linie, tvar, vyjádření světla a stínu – šrafování. Vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru, řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování. Symetrie, asymetrie, dominanta. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky.	OSV 1.1
-užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem -vybírá a kombinuje výtvar. prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	Rozvíjení smyslové citlivosti. Záznam smyslových zážitků a prožitků, emocí a myšlenek. Vlastní prožívání, vyjádření pocitů pomocí barev /dobrá a špatná nálada /	OSV 1.2 OSV 1.5
-správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy -využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	Barevné vyjádření. Kolorovaná kresba a malba – zachycení přírodních dějů /bouře, mlha, voda, oheň, vichřice, mraky, víry, sopky/, zachycení krajiny v jejích proměnách/perspektiva, dominanta. Teorie barev. Odstín, sytost, harmonie, kontrast, jemné rozdíly/využití ve volné tvorbě i užité umění – oděv, interiér.	EV 4

-využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění -užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Užitá grafika. Písmo-druhy a styly písma, iniciála, inspirace románským a gotickým písmem a knižní malbou. Variace na tvary písmen.	MV 2.1 OSV 1.5
-využívá znalostí historických souvislostí -ověřuje komunikační účinky vybraných viz. obr. vyjádření -uvědomuje si různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a symbolického obsahu -využívá k tvorbě metody soudobého výt. umění	Dějiny umění – práce s uměleckým dílem. Období románské, gotika, renesance /architektura, Sochařství, malířství Experimenty s reprodukcemi um. děl – dotváření, překreslování, hledání detailu, parafráze Roseta. Vitráž. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.	EGS 1 EGS 3
-vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu -vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	Vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; východiska pro tvorbu – smyslové vjemy, pocity, zkušenosti, představy. Prvky, sestavy prvků, variace; obraz (statický i dynamický) a jeho proměny – změna velikostních poměrů, tvarová deformace, umístění, změna barevných kvalit, detail a celek.	Informatika- počítačová grafika

-záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla	Nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; animace, práce s věcmi a materiály; transformace objektů; vztahy mezi objekty v obraze – zvětšování jednoho vůči druhému/ostatním, vzdalování, přibližování, překrývání, „zjevení“ nového objektu.	„ Informatika- počítačová grafika
-vytváří vlastní digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními.	
-sdílí svoji tvorbu v rámci okruhu školy i širšího okruhu lidí s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby	Sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika.	

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
---------------------	------------------------

Vyučovací předmět :	Výtvarná výchova
Období – ročník :	8.ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně

Cílové zaměření předmětu

** Obecné cíle vyjadřují devět hlavních směrů vzdělávání a směřují k tomu, aby si žák osvojil strategii učení a byl motivován pro celoživotní učení: tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy; všestranně a účinně komunikovat; spolupracovat a respektovat práci a úspěchy jiných; projevovat se jako svobodná osobnost; být citově zralý, vnímavý a citlivý k lidem, svému prostředí i k přírodě; rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví; být tolerantní a ohleduplný k ostatním lidem a jejich kulturním a duchovním hodnotám; dokázat poznat své reálné možnosti a uplatňovat je ve vlastní profesní orientaci*

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddelitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho význam pro obnovu a změnu svého vnímání, citění, poznávání, vyjadřování a komunikace
- nalézání projevů historických proměn v proměnách prostředků s vizuálně obrazným účinkem
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií

Specifické cíle školy

- seznamovat se s uměleckými památkami regionu, jejich historií, stavebními slohy
- znát umělecké památky ve svém městě a okolí, podílet se na jejich ochraně, seznamovat se s jejich restaurováním
- objevovat a výtvarně ztvárňovat svět přírody, zaujímat postoje k její ochraně

Očekávané výstupy předmětu

1. vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
2. zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
3. zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
4. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
5. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
6. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

7. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně
obrazných vyjádření

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
-vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření, čerpá z vlastních zkušeností,z vnímání , představ a poznatků -uplatňuje osobitý přístup k realitě -užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností -zvládá techniku kresby,zachycuje prostor	Kresebné etudy. Linie,tvar,objem.Linie jako výtvarný prostředek. Volný výtvarný přepis přírodních skutečností,vyjádření přírodních struktur a tvarů /pozorovaných a zvětšených lupou/. Způsoby stínování,zdokonalování technik kresby /zobrazování předmětů,zátíší s geometrickými a měkkými tvary/	OSV 1.1 Přírodopis
-orientuje se v grafických technikách	Grafické techniky. Linoryt,tisk z koláže /značka, Ex libris /	Český jazyk
-správně využívá techniku malby,využívá texturu,míchá a vrství barvy -umí využívat znalostí o základních,druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Barvy a jejich možnosti. Vyjádření objemu,barvy doplňkové, lomené,subjektivní barevná škála,barvy podobné a příbuzné. Správná technika malby – zvládnutí větší plochy. Technika akvarelu. Pastel.	
-užívá perspektivních postupů	Lineární perspektiva – sbíhavá , oběžníková.	Dějepis – renesance /objev perspektivy/
-rozlišuje působení umělec.děl v rovině smyslového účinku,subjektivního účinku a symbolického obsahu -využívá svých znalostí historických souvislostí a osobních zkušeností a prožitků	Dějiny umění. Práce s uměleckým dílem. Renesance , baroko , klasicismus, romantismus /vyhledávání a srovnávání různých způsobů uměleckého vyjadřování /	Dějepis EGS 3

-interpretuje umělecká vizuálně obr.vyjádření minulosti	Postava v proměnách doby,proměny námětů , obsahu a forem.Variace na slavná díla.	
-zobrazuje vlastní fantazijní představy,kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	Prostorové práce,práce s netradičními materiály.	OSV 1.2
-rozvíjí své estetické cítění,využívá dekorativních postupů,nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Písmo. Užitá grafika,reklama a propagační prostředky. Dekoratívni řešení plochy . Spojení motivu a písma /plakát,obal/	MV 1.2
-k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění	Práce s internetem, www stránky ,počítačová grafika,výběr,kombinace a variace ve vlastní tvorbě,	Informatika

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast :	Umění a kultura
Vyučovací předmět :	Výtvarná výchova

Období – ročník :	9.ročník
Počet hodin :	1 hodina týdně

Cílové zaměření předmětu

** Obecné cíle vyjadřují devět hlavních směrů vzdělávání a směřují k tomu, aby si žák osvojil strategii učení a byl motivován pro celoživotní učení: tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy; všestranně a účinně komunikovat; spolupracovat a respektovat práci a úspěchy jiných; projevoval se jako svobodná osobnost; být citově zralý, vnímavý a citlivý k lidem, svému prostředí i k přírodě; rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví; být tolerantní a ohleduplný k ostatním lidem a jejich kulturním a duchovním hodnotám; dokázal poznat své reálné možnosti a uplatňovat je ve vlastní profesní orientaci*

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddelitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho význam pro obnovu a změnu svého vnímání, citění, poznávání, vyjadřování a komunikace
- nalézání projevů historických proměn v proměnách prostředků s vizuálně obrazným účinkem
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií

Specifické cíle školy

- seznamovat se s uměleckými památkami regionu, jejich historií, stavebními slohy
- znát umělecké památky ve svém městě a okolí, podílet se na jejich ochraně, seznamovat se s jejich restaurováním
- objevovat a výtvarně ztvárňovat svět přírody, zaujímat postoje k její ochraně

Očekávané výstupy předmětu

1. vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
2. zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
3. zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
4. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
5. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
6. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
7. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma, mezipředmětové vztahy
-vybírání a vytváří bohatou škálu obrazných vyjádření,čerpá z vlastních zkušeností,vnímání,představ -uplatňuje osobitý přístup	Kresba. Techniky kresby/tužka,pero,uhel,rudka/. Volné zachycení zajímavé přírodní skutečnosti/dřevo,nerosty,přírodniny/	OSV 1.1 EV 4 Přírodopis
-využívá znalostí o barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Barvy a jejich možnosti. Symbolika barev,vztahy mezi barvami,působení barev. Kontrast-barevný,světelný. Akční malba./expresionismus/	
-orientuje se v grafických technikách	Grafické techniky. Tisk z koláže,frotáž, Tisk z hloubky,plochy,výšky.	
-rozlišuje obsah viz.obr.vyjádření uměleckých projevů minulosti a současnosti -umí užívat své znalosti historických souvislostí -zvládá zachycení pomíjivého okamžiku,skicování -porovnává různé interpretace , vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní,společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Dějiny umění. Umění 20.století – od impresionismu po současnost-výběr nejznámějších představitelů. Krajinomalba-zachycení okamžiku /práce v plenéru/. Práce s uměleckým dílem. Hledání výrazových prostředků,kompozičních přístupů,osobitých vyjádření /abstraktní,popisné,alegorické,symbolické/.	Hudební výchova EGS 1 EV 4 OSV 3.2
-užívá viz.obr.vyjádření k zachycení jevů v proměnách,vývoji a ve vztazích -k tvorbě používá metody současného výtvarného umění	Skupinová a kolektivní práce. Komunikace.Proměny světa – příroda,technika,lidé,móda apod./koláž,myšlenková mapa,plakát.../	MV 2.2 OSV 2.3

/počítačová grafika , fotografie/		
-ověřuje komunikační účinky viz.obr.vyjádření v sociálních vztazích,hledá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Prostorová tvorba. Experimentální řešení architektonického prostoru. Modelování.	EV 4

UČEBNÍ OSNOVY

Rodinná výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 8. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět rodinná výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s dalším vzdělávacím oborem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví tj. s tělesnou výchovou. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Dále úzce souvisí s předměty přírodopis a občanská výchova.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovými tématy: OSV, VDO, EV a MKV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 6. až 8. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami a klíči, vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky operovat a obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- pomáháme žákům vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy (mimořádné situace, krizové situace) a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů používáme třídy a prostory školy
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- podněcujeme žáky k argumentaci a k obhajování svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- ke komunikaci využíváme i školní časopis

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- pomáháme žákům formovat jejich volní a charakterové rysy
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- pomáháme žákům rozhodovat se v zájmu ochrany a podpory zdraví
- usilujeme o to, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti a respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- pomáháme žákům využívat teoretické znalosti v praxi
- usilujeme o to, aby žáci ovládali základní postupy první pomoci
- umožňujeme žákům při hodině pracovat s odbornou literaturou
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví
- učíme žáky dodržovat bezpečnostní pravidla pro práci s internetem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a službám; aby je využívali při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podněcujeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Učební osnovy ZŠ a MŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Rodinná výchova
Období – ročník:	6. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního
- jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Vztahy mezi lidmi		
-respektuje přijatá pravidla mezi vrstevníky, sociální komunikace (rodina, škola, kamarádi, společnost dospělých) -vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) -z hlediska prospěšnosti zdraví uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu -chápe pocity a potřeby postižených lidí	Vztahy ve dvojici: Kamarádství, přátelství láska Partnerské vztahy Manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: Rodina Škola Vrstevnická skupina Obec, spolek	OSV 2.1 OSV 2.2 OSV 2.3 VDO 1 MKV1 MKV 2 MKV3 Září Říjen
Téma: Změny v životě člověka		
-optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání -chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty -projevuje odpovědný vztah k sobě samému -uplatňuje ve svých citových projevech vhodnou míru zdrženlivosti(studu) -přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování	Dětství Puberta Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Sexualita a zákon Šikana	OSV 1.1 OSV 1.2 Listopad Prosinec
Zdravý způsob života a péče o zdraví		
-usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví -posoudí současné převažující stravovací zvyklosti	Výživa a zdraví Zásady zdravého stravování Vliv životních podmínek a způsobu stravovacích návyků Poruchy příjmu potravy Tělesná a duševní hygiena	OSV 1.3 OSV 1.4

-vhodnou výživou se chrání proti civilizačním chorobám -dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví -projevuje odpovědný vztah k sobě samému (zdravý živ. styl) -využívá sociální dovednosti k regeneraci organismu -získává poznatky při přípravě pokrmů - odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí - vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích	Zásady osobní, intimní hygieny Zásady duševní hygieny Význam pohybu pro zdraví Režim dne Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy Bezpečné způsoby chování Nemoci přenosné pohlavním stykem (HIV/AIDS, hepatitidy) Zdravotní preventivní a lékařská péče Třídění odpadu Sestavování jídelníčku a výroba různých koláží. Hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) Webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních	MV1.5 Leden Únor Březen
---	---	--

- kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. Aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti změně identity jiné osoby.	
Téma: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí		
-projevuje odpovědné chování při mimořádných situacích -chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí -přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů) -v případě potřeby použije linku tísňového volání -ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)	Mimořádné události Práce s populárně naučnou literaturou, názory odborníků. Výchovně vzdělávací programy. Dokumentární Zdravotní preventivní a lékařská péče Odpovědné chování v situacích úrazu - bezpečnostní portál www.zachranny-kruh.	VDO 2 MV 1.1 OSV 1.1 OSV 1.2 Duben Květen
Téma: Dopravní výchova		
-ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu -chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách -rozlišuje další dopravní značky -posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu	Na chodníku Chodec a cyklista Volný čas a pracovní aktivity Přecházení křižovatky Cesta dopravními prostředky Dopravní značky „Bezpečnou cestou“ www.ibesip.cz	Červen

-vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce a cyklisty		
---	--	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Rodinná výchova
Období – ročník:	7. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- vytváření příležitosti pro tvůrčí využívání digitálních technologií k učení a osobnostnímu a sociálnímu rozvoji, k cílenému získávání a samostatné interpretaci dat a kritickému hodnocení informací z oblasti zdraví a bezpečí

- uplatňování v online prostředí pravidel ohleduplného chování a etického jednání (netiketa), která jsou založena na respektu a odmítání projevů jakéhokoli ubližování, násilí nebo agrese, k bezpečné komunikaci v digitálním prostředí, k ochraně soukromí vlastního i ostatních
- poskytování bezpečného prostoru pro otevřenou diskuzi nad přínosy i riziky užívání digitálních technologií a podpoře pro upevňování přínosů
- reflexi a vyhodnocování zkušeností s digitálním prostředím, a na základě toho k podpoře pro cílené usměrňování zdravého a regulovaného užívání digitálních technologií
- odpovědnému využívání digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- preventivní ochraně zdraví
- aktivnímu rozvíjení a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické)
- zodpovědnosti a aktivní podpoře zdraví
- upevňování zdravotně preventivních návyků
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky, bránit se manipulativním vlivům médií, sekt
- předcházením úrazům
- čelení vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích

Očekávané výstupy předmětu

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
- pozná, že zdaleka ne vše, co se objevuje v digitálním prostředí, je zdravé či bezpečné
- vyhledává, třídí a ověřuje informace a vytváří si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti zdraví a bezpečí
- ovládá digitální technologie, které mu umožní zaznamenat data týkající se jeho zdraví a bezpečí (stravování, pohyb, prostředí, relaxace atd.) nebo monitorovat situace v jeho okolí (doprava, bezpečné a nebezpečné situace atd.); vyhodnocuje získaná data a formuluje návrhy pro zlepšení daného stavu
- uvědomuje si možná rizika ztráty soukromí a osobního bezpečí při nedodržení základních pravidel komunikace
- umí se chovat eticky a odmítá všechny projevy násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při komunikaci se záchrannými složkami a linkami bezpečí (v situacích ohrožení, úrazu, mimořádných událostí) atd.
- zná problematiku právní odpovědnosti při používání a sdílení informací (obrazových dat) v digitálním prostředí, které se týkají zdraví a bezpečí (ochrana osobních dat, poplašná zpráva atd.)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Rodina		
-zná práva a povinnosti členů rodiny -zná pravidla správné komunikace v rodině -zná pravidla stolování -umí se orientovat v ekonomice domácnosti -umí sestavit rodinný rozpočet	Rodina a domov Práva a povinnosti Bydlení Stolování Rodinný rozpočet Ekonomika domácnosti	OSV 1.2 OSV 1.4
Téma: Zdraví, zdravá výživa		
-zná význam tělesného i duševního zdraví	Zdraví a nemoci Infekční choroby Postižení mezi námi	OSV 2.2 OSV 2.3

-uvědomuje si soužití s lidmi s postižením a s nemocnými -umí sestavit zdravý jídelníček -uvědomuje si rizika spojená s poruchami výživy -zná způsoby alternativní výživy	Zdravá výživa Alternativní výživa Poruchy výživy	VDO 1 OSV 3.1 MV 1.1 MV 1.5
Téma: Hodnota a podpora zdraví v rámci digitálních technologií		
-vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, -zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích -podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci -samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	Webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. Webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu	
Téma: Zneužívání návykových látek		
-má přehled o různých druzích návykových látek -zná drogy a jejich účinky -uvědomuje si nebezpečnost vzniku závislosti -orientuje se v legislativě spojené s drogami	Drogy a jejich účinky Vznik závislosti Drogy a legislativa	OSV 2.3 VDO 1
Téma: Osobní bezpečí, dopravní výchova		
-zná nebezpečné situace, do kterých se může dostat -uvědomuje si negativní dopad násilí	Nebezpečné situace Násilí Bezpeční sportování Bezpečnost v dopravě	

-ovládá základy první pomoci -projevuje odpovědné chování -aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů, dopadů -poskytuje první pomoc -vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i druhým	Dopravní značky Bezpečná jízda Cyklista na silnici Krizové situace První pomoc www.zachranny-kruh.cz	
--	--	--

Téma: Rizika digitálních technologií

-odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví -posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi -dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat -uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí -kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi -uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	Hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) Aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti změně identity jiné osoby	
--	--	--

Téma: Sexuální výchova

-chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty -váží si životního poslání matky a otce -pochopí význam a rizika antikoncepce	Na prahu dospělosti Abychom si lépe rozuměli Změny v dospívání Reprodukční zdraví Nemoci přenosné pohlavním stykem Podoby lásky Plánované rodičovství	OSV 1.2 OSV 1.4
--	--	-------------------------------

-chápe rozdíl mezi pouhou zamilovaností a hlubokým trvalým citem -chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska -uvědomuje si zdravotní rizika pohlavních chorob -v případě sexuálního zneužití, popř. znásilnění se svěří důvěryhodné osobě	Sexuální kriminalita Osobnost – typologie, temperament	
---	---	--

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Rodinná výchova
Období – ročník:	8. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- vytváření příležitosti pro tvůrčí využívání digitálních technologií k učení a osobnostnímu a sociálnímu rozvoji, k cílenému získávání a samostatné interpretaci dat a kritickému hodnocení informací z oblasti zdraví a bezpečí
- uplatňování v online prostředí pravidel ohleduplného chování a etického jednání (netiketa), která jsou založena na respektu a odmítání projevů jakéhokoli ubližování, násilí nebo agrese, k bezpečné komunikaci v digitálním prostředí, k ochraně soukromí vlastního i ostatních
- poskytování bezpečného prostoru pro otevřenou diskusi nad přínosy i riziky užívání digitálních technologií a podpoře pro upevňování přínosů
- k reflexi a vyhodnocování zkušeností s digitálním prostředím, a na základě toho k podpoře pro cílené usměrňování zdravého a regulovaného užívání digitálních technologií

- k odpovědnému využívání digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí

Očekávané výstupy předmětu

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
- pozná, že zdaleka ne vše, co se objevuje v digitálním prostředí, je zdravé či bezpečné
- vyhledává, třídí a ověřuje informace a vytváří si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti zdraví a bezpečí
- ovládá digitální technologie, které mu umožní zaznamenat data týkající se jeho zdraví a bezpečí (stravování, pohyb, prostředí, relaxace atd.) nebo monitorovat situace v jeho okolí (doprava, bezpečné a nebezpečné situace atd.); vyhodnocuje získaná data a formuluje návrhy pro zlepšení daného stavu
- uvědomuje si možná rizika ztráty soukromí a osobního bezpečí při nedodržení základních pravidel komunikace
- umí se chovat eticky a odmítá všechny projevy násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při komunikaci se záchrannými složkami a linkami bezpečí (v situacích ohrožení, úrazu, mimořádných událostí) atd.
- zná problematiku právní odpovědnosti při používání a sdílení informací (obrazových dat) v digitálním prostředí, které se týkají zdraví a bezpečí (ochrana osobních dat, poplašná zpráva atd.)

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Téma: Rodina		
-zná faktory, které ovlivňují stabilitu rodiny -uvědomuje si svá práva jakožto dítěte -uvědomuje si postavení členů rodiny ve společnosti -kriticky přemýšlí nad důvody manželství -uplatňuje asertivní chování v rámci partnerství/manželství	Rodina a její stabilita Práva dětí Ideální rodina, rozvod Ideál lásky, partnerství Sňatek – důvody, druhy, náležitosti, kulturní odlišnosti Manželství a jak řešit neshody	OSV 1. 2 OSV 1. 3
Téma: Člověk ve zdraví a nemoci		
-chápe význam fyzického, psychického i sociálního zdraví -uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně -zná způsoby pomoci nemocnému -chrání se vhodnou výživou proti civilizačním chorobám -chápe význam pravidelné kontroly zdravotního stavu -zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb -zná druhy alternativní medicíny a jejich význam	Pojetí zdraví, teorie zdraví, nemoc Stadia nemoci Fyzické a psychické zdraví Zdravý životní styl Výživa a pohyb Péče o nemocné Druhy léčby Stravování během nemoci Léky a jejich typy Zásady správné prevence Alternativní medicína Civilizační choroby	OSV 1. 1 OSV 1. 4
Téma: Zdravá výživa		
-uvědomuje si význam zdravého životního stylu pro tělo i duši -rozumí pojmu energetická hodnota potravin -umí správně rozložit denní příjem potravin -umí vytvořit vyvážený jídelníček -chápe, jak tělo zpracovává potraviny -uvědomuje si nástrahy nezdravého stravování -kriticky přemýšlí o jídle v reklamě	Zdravý životní styl Správná strava Energetická hodnota potravin Zpracování potravin tělem Lidský organismus Nezdravé způsoby výživy Poruchy příjmu potravy Alternativní strava Hygiena potravin, příprava pokrmů Jídlo a reklama	EV 2 OSV 1. 1 OSV 1. 3
Téma: Hodnota a podpora zdraví v rámci digitálních technologií		
-vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí,	Webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích	

-zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost samostatně zaznamenaná pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích -podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci -samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. Webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu	
Téma: Prevence zneužívání návykových látek		
-uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek -obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek -orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí zaměřeného proti sobě	Závislost, základní pojmy, druhy závislostí, alkohol, drogy, gambling, násilné chování Příčiny vzniku závislosti Prevence vzniku závislosti Jak pomoci drogově závislému	OSV 1. 3
Téma: Osobní bezpečí a mimořádné situace		
-rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost -chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt -kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí zaměřeného proti sobě	Agresivita a násilné chování Jak si vybit zlost – metody Domácí násilí Šikana Sexuální násilí	OSV 1. 3

-umí charakterizovat mimořádné situace, krizové řízení, krizová situace, krizový stav - integrovaný záchranný systém -zná zásady ochrany člověka za mimořádných událostí -zná potencionální nebezpečí -zná zásady chování po vyhlášení evakuace - individuální ochrana, improvizovaná ochrana - havárie a havarijní plán, antropogenní události - radiační havárie jaderných a energetických zařízení - terorismus, extremismus -umí poskytnout první pomoc během mimořádných událostí	Charakter mimořádné situace Tísňová volání Improvizovaná ochrana Havárie s únikem nebezpečných látek Nejčastější havárie a události, dopady havárií, označování a druhy nebezpečných látek, dekontaminace, bezpečnostní a výstražné tabulky Účinky záření ionizujícího záření na člověka, chování při havárii První pomoc	OSV 3. 1
Téma: Rizika digitálních technologií		
-odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví -posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi -dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat -uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí -kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi -uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	Hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) Aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti změně identity jiné osoby	

Téma: Dopravní výchova		
-používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování -uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v silničním provozu -umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožující zdraví -uvede příklady nejzávažnějších protispolečenských jevů -objasní jejich možné příčiny a důsledky, popíše jejich možné postihy	Pravidla silničního provozu Chování v dopravě Poranění páteře, úraz el. Proudem, tonutí, otrava Zákon o odpovědnosti za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže	VDO 2 OSV 1.2
Téma: Lidská sexualita		
-chápe základní informace o sexualitě -uvědomuje si možná rizika při volbě partnera (negativní osobnostní vlastnosti) -pochopí význam a rizika antikoncepce (spolehlivost, vhodnost) -uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti -orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců -rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání -uvědomí si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob -svěří se v případě sexuálního zneužití -umí se obrátit na dětské krizové centrum, linku důvěry - zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech	Sexualita mladistvých a všechna její nebezpečí Partnerské vztahy Antikoncepce Plánované rodičovství Početí, těhotenství, porod Předčasná sexuální zkušenost a její rizika Sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie, deviantní chování Ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví a zdraví jiných Sexualita a zákon Reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích	OSV 1.2 VDO 1 EV 3 MV 1.2
Téma: Rozšiřující učivo		
	Populárně naučná literatura Dokumenty	OSV 2.3

TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3.období (6. – 9.ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, realizuje se v běžných vyučovacích hodinách, v 6. až 9.ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá podle charakteru učební činnosti v tělocvičně, na školním hřišti, na hřišti, ve volné přírodě, na horách (LVVZ). Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Vyučovací předmět je spjat s hudební výchovou, přírodopisem, matematikou a fyzikou. Předmětem prolínají průřezová témata : OSV, VDO, EV, MKV a MV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

2.Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny, motivujeme je k práci
- rozvíjíme základní pohybové dovednosti žáka, kultivujeme jeho pohybové činnosti, držení těla
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch, vnímat radostné prožitky z pohybu

- vedeme žáky k hodnocení své činnosti a výsledků, k jejich porovnávání
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- seznamujeme žáky se základním tělocvičným názvoslovím
- vedeme je k získávání základních informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při pohybových činnostech, jednání v duchu fair play (dodržování pravidel her, soutěží, individuálních zvláštností)
- při vhodných příležitostech učíme žáky řešit problémové situace (nesportovní chování, zranění spolužáka, nevhodné sportovní prostředí, oblečení, náčiní)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli a spolužáky
- učíme je spolupracovat při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vedeme je ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel, k jednání v duchu fair play (dodržování pravidel, označování přestupků, respektování individuálních zvláštností, opačného pohlaví)
- učíme je zvládat pohybové činnosti ve skupině, v týmu, umožňujeme jim střídání rolí ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, k ohleduplnosti
- podněcujeme žáky k zapojování pohybových činností do každodenního života (spojování pohybu se zdravím), k vytváření pravidelného pohybového režimu
- podporujeme vůli žáka zlepšovat svou fyzickou zdatnost
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve škole i v běžném životě
- učíme žáky bezpečně zacházet s tělovýchovným nářadím, náčiním, vybavením sportovišť

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při tělesné výchově

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9 usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9 cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

TV-9 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9 vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9 uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9 uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň

své tělesné zdatnosti

TV-9 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

TV-9 užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9 spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova:

ZTV-9 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9 vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, realizuje se v běžných vyučovacích hodinách, v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá podle charakteru učební činnosti v tělocvičně, na školním hřišti, na hřišti, ve volné přírodě, na horách (LVVZ). Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Vyučovací předmět je spjat s hudební výchovou, přírodopisem, matematikou a fyzikou.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, EV, MKV a MV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny, motivujeme je k práci
- rozvíjíme základní pohybové dovednosti žáka, kultivujeme jeho pohybové činnosti, držení těla
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch, vnímat radostné prožitky z pohybu
- vedeme žáky k hodnocení své činnosti a výsledků, k jejich porovnávání
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- seznamujeme žáky se základním tělocvičným názvoslovím
- vedeme je k získávání základních informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při pohybových činnostech, jednání v duchu fair play (dodržování pravidel her, soutěží, individuálních zvláštností)
- při vhodných příležitostech učíme žáky řešit problémové situace (nesportovní chování, zranění spolužáka, nevhodné sportovní prostředí, oblečení, náčiní)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli a spolužáky
- učíme je spolupracovat při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vedeme je ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel, k jednání v duchu fair play (dodržování pravidel, označování přestupků, respektování individuálních zvláštností, opačného pohlaví)
- učíme je zvládat pohybové činnosti ve skupině, v týmu, umožňujeme jim střídání rolí ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, k ohleduplnosti
- podněcujeme žáky k zapojování pohybových činností do každodenního života (spojování pohybu se zdravím), k vytváření pravidelného pohybového režimu
- podporujeme vůli žáka zlepšovat svou fyzickou zdatnost
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve škole i v běžném životě
- učíme žáky bezpečně zacházet s tělovýchovným náradím, náčiním, vybavením sportovišť

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při tělesné výchově
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií pro sledování konkrétních pohybových výkonů jako vhodného základu rozvoje tělesné zdatnosti a zdraví
- umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam vybraných pohybových aktivit, vedeme je k rozboru záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k návrhům postupů pro zkvalitnění pohybu
- nabízíme žákům příležitosti hledat na webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vedu je k jejich využití
- umožňujeme jim aktivně se podílet na přípravě webu školy (elektronického časopisu) a vytvářet vhodné příspěvky z pohybových akcí a závodů, také je vedeme k dodržování etiky zveřejňovaných zpráv a ochraně osobních dat
- zpřístupňujeme žákům digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učíme je třídit a ověřovat informace a vytvářet vlastní archivy vhodných zdrojů i portfolia zajímavých informací a poznatků z jejich vlastních pohybových aktivit

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9 usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9 cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

TV-9 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9 vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9 uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9 uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

TV-9 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

TV-9 užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9 spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova:

ZTV-9 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9 vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
--------------------	-----------------

Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období – ročník:	3. období – 6. a 7. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU

žák

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Činnosti ovlivňující zdraví		
- zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - sport chlapců a dívek	OSV 1.1
- snaží se o zlepšení své tělesné kondice	Zdravotně – orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením	VDO 2
- dokáže se sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	MKV 4
- umí rozpoznat nebezpečí dopingů, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí	Prevence škodlivého vlivu o návykových látkách	MV 1.1
		EV 3

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu - sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu	Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti - v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - kotoul vpřed a vzad, - stoj na lopatkách, stoj na rukou - přemet stranou - přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) - kruhy - kotoul vpřed a vzad - hrazda - vzpor, kotoul vpřed, přešvih únožmo ve vzporu (pravou, levou), výmyk, shyby - šplh na tyči (příp. na laně) Kondiční formy - rytmická gymnastika - taneční kroky, základy metriky, rovnovážné polohy - cvičení se švihadlem, - kondiční formy cvičení - správné držení těla - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje,	Pohybové hry - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Kondiční formy - kondiční cvičení pro daný věk - cvičení s náčiním Úpoly - základy sebeobrany, hry Atletika - rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa či rozběhu, štafetový běh, hod míčkem Sportovní hry - volejbal, basketbal, fotbal, florbal, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace Netradiční sportovní hry	

- pádová technika - nacvičuje základy sebeobran Atletika - zvládá atletickou abecdu (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) - vytrvalostní běh, speciální běžecká cvičení, běh na 60m - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa, z běhu - nacvičuje skok vysoký stylem nůžky, flop - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zvládá předání štafety a zdokonaluje spolupráci - zvládá hod kriket. míčkem Basketbal - správný postoj při přihrávce, - driblink pravou, levou rukou - driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) - základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, dvojtakt Volejbal - přehazovanou - odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem, nahrávka Florbal: - vedení míčku, nahrávka, střela, hra brankáře - střílí tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalkou backhendem, forhendem Fotbal: - vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička	- kontaktní, síťové, pálkovací; pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace Lyžování, snowboarding, bruslení	
--	--	--

- nacvičuje herní kombinace a průpravnou hru - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel Lyžování, snowboarding, bruslení - zvládne střední a dlouhý oblouk - jízdu na vleku - běžecké lyžování dle podmínek - bruslení podle zájmu a možností žáků - pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky		
Činnosti podporující pohybové učení		
- aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách - sportovní výzbroj a výstroj (výběr, ošetřování) Historie a současnost - významné soutěže a sportovci, olympijská charta	

- specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - uspořádá samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich	Pravidla osvojovaných pohybových činností - sportů, her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech Měření výkonů a posuzování výsledků - měření, evidence, vyhodnocování	
--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

1. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, realizuje se v běžných vyučovacích hodinách, v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá podle charakteru učební činnosti v tělocvičně, na školním hřišti, na hřišti, ve volné přírodě, na horách (LVVZ). Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Vyučovací předmět je spjat s hudební výchovou, přírodopisem, matematikou a fyzikou. Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, EV, MKV a MV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny, motivujeme je k práci
- rozvíjíme základní pohybové dovednosti žáka, kultivujeme jeho pohybové činnosti, držení těla
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch, vnímat radostné prožitky z pohybu
- vedeme žáky k hodnocení své činnosti a výsledků, k jejich porovnávání
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- seznamujeme žáky se základním tělocvičným názvoslovím
- vedeme je k získávání základních informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při pohybových činnostech, jednání v duchu fair play (dodržování pravidel her, soutěží, individuálních zvláštností)
- při vhodných příležitostech učíme žáky řešit problémové situace (nesportovní chování, zranění spolužáka, nevhodné sportovní prostředí, oblečení, náčiní)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli a spolužáky
- učíme je spolupracovat při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vedeme je ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel, k jednání v duchu fair play (dodržování pravidel, označování přestupků, respektování individuálních zvláštností, opačného pohlaví)
- učíme je zvládat pohybové činnosti ve skupině, v týmu, umožňujeme jim střídát role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, k ohleduplnosti

- podněcujeme žáky k zapojování pohybových činností do každodenního života (spojování pohybu se zdravím), k vytváření pravidelného pohybového režimu
- podporujeme vůli žáka zlepšovat svou fyzickou zdatnost
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve škole i v běžném životě
- učíme žáky bezpečně zacházet s tělovýchovným nářadím, náčiním, vybavením sportovišť

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při tělesné výchově
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií pro sledování konkrétních pohybových výkonů jako vhodného základu rozvoje tělesné zdatnosti a zdraví
- umožňujeme žákům pořizovat digitální záznam vybraných pohybových aktivit, vedeme je k rozboru záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k návrhům postupů pro zkvalitnění pohybu
- nabízíme žákům příležitosti hledat na webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vedu je k jejich využití
- umožňujeme jim aktivně se podílet na přípravě webu školy (elektronického časopisu) a vytvářet vhodné příspěvky z pohybových akcí a závodů, také je vedeme k dodržování etiky zveřejňovaných zpráv a ochraně osobních dat
- zpřístupňujeme žákům digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učíme je třídit a ověřovat informace a vytvářet vlastní archivy vhodných zdrojů i portfolia zajímavých informací a poznatků z jejich vlastních pohybových aktivit

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9 usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9 cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

TV-9 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9 vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9 uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9 uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

TV-9 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

TV-9 užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9 spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova:

ZTV-9 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9 vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období – ročník:	3. období – 8. a 9. ročník
Počet hodin:	2 hodiny týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU

žák

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Činnosti ovlivňující zdraví		
- zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně - snaží se o zlepšení své tělesné kondice - dokáže se sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - umí rozpoznat nebezpečí dopingů, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost - měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu - vyhodnocuje s pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - sport chlapců a dívek Zdravotně – orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Prevence škodlivého vlivu o návykových látkách Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti - v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	OSV 1.1 VDO 2 MKV 4 MV 1.1 EV 3

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - kotoul vpřed a vzad, - stoj na lopatkách, stoj na rukou - přemet stranou - přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) - kruhy - kotoul vpřed a vzad - hrazda - vzpor, kotoul vpřed, přešvih únožmo ve vzporu (pravou, levou), výmyk, shyby - šplh na tyči (příp. na laně) Kondiční formy - rytmická gymnastika - taneční kroky, základy metriky, rovnovážné polohy - cvičení se švihadlem, - kondiční formy cvičení - správné držení těla - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, - pádová technika - nacvičuje základy sebeobrany Atletika - zvládá atletickou abecedu (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) - vytrvalostní běh, speciální běžecká cvičení, běh na 60m - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa, z běhu - nacvičuje skok vysoký stylem nůžky, flop - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zvládá předání štafety a zdokonaluje spolupráci - zvládá hod kriket. míčkem	Pohybové hry - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Kondiční formy - kondiční cvičení pro daný věk - cvičení s náčiním Úpoly - základy sebeobrany, hry Atletika - rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa či rozběhu, štafetový běh, hod míčkem, vrh koulí Sportovní hry - volejbal, basketbal, fotbal, florbal, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace Netradiční sportovní hry - kontaktní, síťové, pálkovací; pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace Lyžování, snowboarding, bruslení	

- vrh koulí Basketbal - správný postoj při přihrávce, - driblink pravou, levou rukou - driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) - základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, dvojtakt Volejbal - přehazovanou - odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem, nahrávka Florbal: - vedení míčku, nahrávka, střela, hra brankáře - střílí tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalkou backhendem, forhendem Fotbal: - vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička - nacvičuje herní kombinace a průpravnou hru - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu		
---	--	--

- uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Lyžování, snowboarding, bruslení - zvládne střední a dlouhý oblouk - jízdu na vleku - běžecké lyžování dle podmínek - bruslení podle zájmu a možností žáků - pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu	Záznam pohybu - různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera) - korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)	
Činnosti podporující pohybové učení		
- aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách - sportovní výzbroj a výstroj (výběr, ošetřování) Historie a současnost - významné soutěže a sportovci, olympijská charta	

- specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - uspořádá samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich - navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)	Pravidla osvojovaných pohybových činností - sportů, her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech Měření výkonů a posuzování výsledků - evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); - různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulkový procesor)	
---	---	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI

VZDĚLÁVACÍ OBLAST–ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu–3.období(6.-9.ročník)

1.Obsahové,časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět.Vzhledem k podmínkám a pedagogickým záměrům na naší škole jsme vybrali tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Provoz a údržba domácnosti
- Svět práce

Předmět je úzce spjat s přírodopisem, výchovou ke zdraví, fyzikou, informačními a komunikačními technologiemi, matematikou, chemií. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VDO a EV.

Předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v šesté až deváté třídě jednu hodinu týdně.

Vzdělání v oblasti směřuje k :

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

2.Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadáváme úkoly, které umožní volbu různých pracovních postupů
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- žáky vedeme k aplikaci teoretických poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k používání správného technického názvosloví

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování
- učíme žáky třídit odpady
- vedeme žáky k praktickému uplatňování zásad první pomoci

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je v jednotlivých předmětech bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- učíme žáky myslet na ochranu svého zdraví a zdraví druhých

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a službám; aby je využívali při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podněcujeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9 získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9 organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9 pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

ČSP-9 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9 ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-9 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9 pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

ČSP-9 provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

ČSP-9 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9 připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9 dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

ČSP-9 vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9 dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

ČSP-9 ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9 propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-9 zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách

ČSP-9 posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9 prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání

- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě

neúspěšného hledání zaměstnání

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti (Práce s technickými materiály)
Období – ročník:	3. období – 6. ročník

Počet hodin:	1 hodina týdně
--------------	----------------

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Očekávané výstupy

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Dílčí výstupy	OSV 1.1, 1.4, EV 1-4
Úvod	
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu nářadím a materiálem	Seznámení se zařízením školních dílen Řád školní dílny
Práce s technickými materiály	
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov)

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
Design a konstruování	
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních Prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
Pěstitelské práce a chovatelství	
• stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních • prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních Prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
Využití digitálních technologií	
- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)

	Mobilní služby – operátoři, tarify
--	---------------------------------------

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti
Období – ročník:	3. období – 7. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

- autentickému a objektivnímu poznání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Očekávané výstupy předmětu

žák:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

PŘÍPRAVA POKRMŮ

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

Dílčí výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
Úvod		
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu náradím a materiálem	- Seznámení se zařízením školních dílen - Řád školní dílny	
Základy zobrazování		
- umí číst jednoduchý technický výkres	- Čtení jednoduchého technického výkresu (popisové pole, měřítko...)	
Práce se dřevem, kovem, plasty		
- ovládá základní postupy při práci s dřevem, kovem, plasty (měření, rýsování, řezání, broušení a vrtání) - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vybírá vhodně materiál, pomůcky a nástroje - zorganizuje a naplánuje si svou pracovní činnost - pracuje s technickou dokumentací - zvládne jednoduchý náčrt výrobku - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - poskytne první pomoc při úrazu či poranění	- Vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov plasty) - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Organizace práce, důležité technologické postupy - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, při práci s náradím a nástroji - Základy první pomoci při úrazu či poranění	OSV 1.1 OSV 1.4 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
Design a konstruování		
- dokáže sestavit daný model dle návodu - provádí montáž a demontáž - sestavuje jednoduché konstrukční prvky - ověřuje a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) - Sestavování modelů - Montáž a demontáž - Návod, předloha, plán, schéma, jednoduchý program	OSV 1.4
Pěstitelské práce, chovatelství		
- zvolí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - umí se postarat o drobná domácí zvířata	- Základní podmínky pro pěstování - Zelenina - Okrasné rostliny - Ovocné rostliny - Chov zvířat v domácnosti	EV 1 EV 2 EV 3 EV 4

- dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty		
Příprava pokrmů		
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- Kuchyňské vybavení - Potraviny - Příprava pokrmů	OSV 1.1 OSV 1.4
Využití digitálních technologií		
- orientuje se v základních funkcích digitální techniky - odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojí vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, zábava, vzdělání - vybere vhodné digitální zařízení a digitální nástroje ke komunikaci a spolupráci s ostatními ve vztahu k zadanému úkolu a složení skupiny - ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení - používá sdílený prostor pro spolupráci	- Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, PDA, CD a DVD přehrávač, e-kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové (USB, Bluetooth, wi-fi...), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování - Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních - Spolupráce v týmu (při realizaci projektů) - Sdílený prostor pro spolupráci - Komunikační nástroje - Sdílené dokumenty - Tabulky	OSV 1.4

Učební osnovy ZŠ Malonty

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti
Období – ročník:	3. období – 8. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Očekávané výstupy předmětu

žák:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PŘÍPRAVA POKRMŮ

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

Dílčí výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
Úvod		
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu náradím a materiálem	- Seznámení se zařízením školních dílen - Řád školní dílny	
Základy zobrazování		
- orientuje se v pravoúhlém promítání těles	- Pravoúhlé promítání	

- umí číst jednoduchý technický výkres - uživatelsky pracuje s technickou dokumentací	- Čtení jednoduchého technického výkresu (popisové pole, měřítko...)	
Práce se dřevem, kovem, plasty		
- pracuje s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vybírá vhodně materiál, pomůcky a nástroje - zorganizuje a naplánuje si svou pracovní činnost - pracuje s technickou dokumentací - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - poskytne první pomoc při úrazu či poranění	- Vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov plasty) - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Organizace práce, důležité technologické postupy - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, při práci s nářadím a nástroji - Základy první pomoci při úrazu či poranění	OSV 1.1 OSV 1.4 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
Design a konstruování		
- sestaví daný model dle návodu, plánu, náčrtu - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce bezpečnostní předpisy - poskytne první pomoc	- Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) - Sestavování modelů - Montáž a demontáž - První pomoc	OSV 1.4
Pěstitelské práce, chovatelství		
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- Chov zvířat v domácnosti - Hygiena a bezpečnost chovu	EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
Příprava pokrmů		
- dodržuje základní principy stolování, společenské chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- Jednoduché prostírání - Obsluha a chování u stolu - Slavnostní stolování v rodině - Zdobné prvky a květiny na stole	OSV 1.4
Práce s laboratorní technikou		

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	OSV 1.4
Využití digitálních technologií		
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - poskytne první pomoc při úrazu - připojí se k online schůzce, zrealizuje skupinovou videokonferenci - při organizaci své práce i při práci ve skupině používá elektronický kalendář a nástroje na správu úkolů a poznámek - používá různé typy prezentačních nástrojů projektu pro prezentaci své osoby a výsledků projektu či skupinové práce - odstraňuje základní problémy při provozu digitálních zařízení	- Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih - Vzájemná komunikace zařízení – synchronizace - Mobilní služby – operátoři, tarify - Digitální technika (využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních, ochrana před poškozením, řešení jednoduchých technických závad, zásady bezpečnosti) - Řízení a organizace práce, spolupráce v týmu - Sdílený prostor pro spolupráci - Komunikační nástroje - Sdílené dokumenty, tabulky - Sebe prezentace a prezentace výstupů projektů	OSV 1.4
Trh práce		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi,	- Povolání lidí - Druhy pracovišť - Základní principy profesní orientace - Digitální zdroje o trhu práce a pro volbu povolání: portály o profesích a profesní přípravě, portály určené k hledání práce, náplň oborů SŠ, informace a poradenské služby;	OSV 1.1 OSV 1.4

nástroji a prostředím vybraných profesí	aplikace a videa o profesích, povoláních, podnikání	
---	---	--

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti (Provoz a údržba domácnosti, Svět práce)
Období – ročník:	3. období – 9. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Očekávané výstupy

žák

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9. ročníku směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při vedení a činnostech v domácnosti
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace a plánování práce
- rozvíjení schopnosti posuzovat běžné životní situace a jejich řešení
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách duševní a fyzické práce
- osvojení si potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další profesní orientaci
- pochopení významu celoživotního vzdělávání, rozvíjení schopnosti prezentovat sama sebe a přesvědčit druhé o svých kvalitách
- seznámení se s charakteristickými znaky práce a hlavními oblastmi světa práce
- orientace v problematice trhu práce
- plánování, organizace a hodnocení pracovní činnosti
- utváření základních postojů k práci a pracovním činnostem, dělba práce, osobní zodpovědnost za plnění dílčích úkolů

- *rozvíjení estetického vnímání v souvislosti s designem výrobků, vnímání krásy materiálů a rozvíjení fantazie prostřednictvím navrhování způsobů jejich zpracování a využití*
- *využívání volnočasových aktivit k rozvíjení zručnosti a k osvojení postupů vhodných pro relaxaci*
- *chápaní vlivu techniky na celkový vývoj společnosti*
- *seznámení se s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro pochopení vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti*
- *porozumění vlivu nových technologií na celkový vývoj civilizace, zneužití techniky – rizika v budoucnosti*

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
SVĚT PRÁCE		
- má konkrétní představu o základních pracovních činnostech - váží si lidské práce a jejích výsledků - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů - zná způsoby své prezentace při vstupu na trh práce - naučí se stanovit si realistické cíle a hledat účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek - je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace - uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se bude muset vyrovnat po odchodu ze ZŠ - pozná způsoby přípravy na změny a jejich zvládnutí - zná základní principy a požadavky při volbě povolání	Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání - osobní zájmy a cíle - tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti - sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby	EV 1, 2, 3, 4
- má základní představu o náplni učebních a studijních oborů - umí využít informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání		

- seznámí se s postupy při přijímání uchazečů na střední školy - uvědomí si, co od nich očekávají zaměstnavatelé, jak očekávání naplnit - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru - dokáže vyhodnotit výhody a nevýhody podnikání - má představu o možnosti podnikat - zná formy a základní pojmy podnikání - orientuje se v možnostech drobného podnikání a předpisech - vytvoří si základní představy o drobném podnikání a jeho řízení na základě základních právních a ekonomických informací - orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce - na základě dostupných informací zvažuje vhodné povolání a možné kariérové cesty - orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislosti informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia - vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední	Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu) - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktury organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání volba profesní orientace – digitální nástroje hodnocení (testy, hry apod.); práce s profesními informacemi, využívání specializovaných webových portálů, aplikací a poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň středoškolských oborů vzdělávání, přijímací řízení - zaměstnání a poradenství – mapy, tabulky a grafy povolání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu	
---	---	--

školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení - sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů - využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce (uchazeč o práci, vizitka podnikatele OSVČ/freelancera, představení při vstupu do nového týmu...) - vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici	(v elektronické podobě), pohovor u zaměstnavatele, sebe prezentace podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání, informační zdroje	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
- umí provést jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - zná možnosti úspor elektrické energie, vody a tepla v domácnosti, šetrné využívání zdrojů - projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - chová se ekologicky při provozu, údržbě a úklidu v domácnosti, při údržbě oděvů a textilií - orientuje se v kultuře odívání - umí organizovat práci vlastní i skupiny, aby vedla k předpokládanému výsledku - dokáže se orientovat v návodu k obsluze běžných spotřebičů - používá vhodné pomůcky, nástroje a zařízení	Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk - ekonomika domácnosti - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti - postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace - elektrické spotřebiče - elektronika - sdělovací technika - funkce, ovládání a užití - ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu	EV 3

- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla - zná pravidla první pomoci při úrazu v domácnosti - projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech s technickými vynálezy v domácnosti, které usnadňují práci a šetří čas	- nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
--	---	--

INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST–INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu–3.období(6.-9.ročník)

1.Obsahové,časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět informatika se vyučuje jako povinně volitelný předmět v 6. – 9. třídě jednu hodinu týdně s následujícími tematickými okruhy:

- Vyhledávání informací a komunikace
- Zpracování a využití informací

Předmět je úzce spjat především s matematikou a fyzikou, poznatky zde získané však přesahují do všech vzdělávacích oblastí základního vzdělání. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, EGS, MKV, MV a EV.

Vzdělání v oblasti směřuje k :

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou
-

2.Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy

- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin I a využívat je tak při učení
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- do hodin I zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce
- v rámci hodin I žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-9 vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ICT-9 ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9 vyhledává potřebné informace na internetu

- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období – ročník:	6. ročník

Očekávané výstupy

žák

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Data, informace a modelování		
Žákyně/žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsobů - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Algoritmizace a programování		
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	

- diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní		
Informační systémy		
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA
Vyučovací předmět:	Informatika
Období – ročník:	7. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Očekávané výstupy

žák

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Data, informace a modelování MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT		
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	OSV 1.1 OSV 1.5 OSV 2.3

- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
Digitální technologie POČÍTAČE		
- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV 1.1 OSV 1.3 OSV 1.4 OSV 2.3

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA
Vyučovací předmět:	Informatika
Období – ročník:	8. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Očekávané výstupy

žák

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Algoritmizace a programování PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE		
- podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 1.4 OSV 1.5 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.1 OSV 3.2
Algoritmizace a programování (alternativa) PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY		
- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3

- přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	OSV 1.4 OSV 1.5 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.1 OSV 3.2
Informační systémy HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT		
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 1.5 OSV 2.3

UČEBNÍ OSNOVY ZŠ a MŠ MALONTY

Vzdělávací oblast:	INFORMATIKA
Vyučovací předmět:	Informatika

Období – ročník:	9. ročník
Počet hodin:	1 hodina týdně

Očekávané výstupy

žák

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Algoritmizace a programování PROGRAMOVACÍ PROJEKTY		
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv	OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 1.4 OSV 1.5 OSV 2.3 OSV 2.4

- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV 3.1 OSV 3.2
Digitální technologie DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat:	OSV 1.1 OSV 1.3 OSV 1.4 OSV 1.5 OSV 3.1 VDO 2 MV 1.1 MV 1.2 MV 1.3 MV 1.4 MV 1.5 MV 2.1 MV 2.2

	aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
Závěrečné projekty		
Projektová výuka, samostatná/skupinová práce Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.		